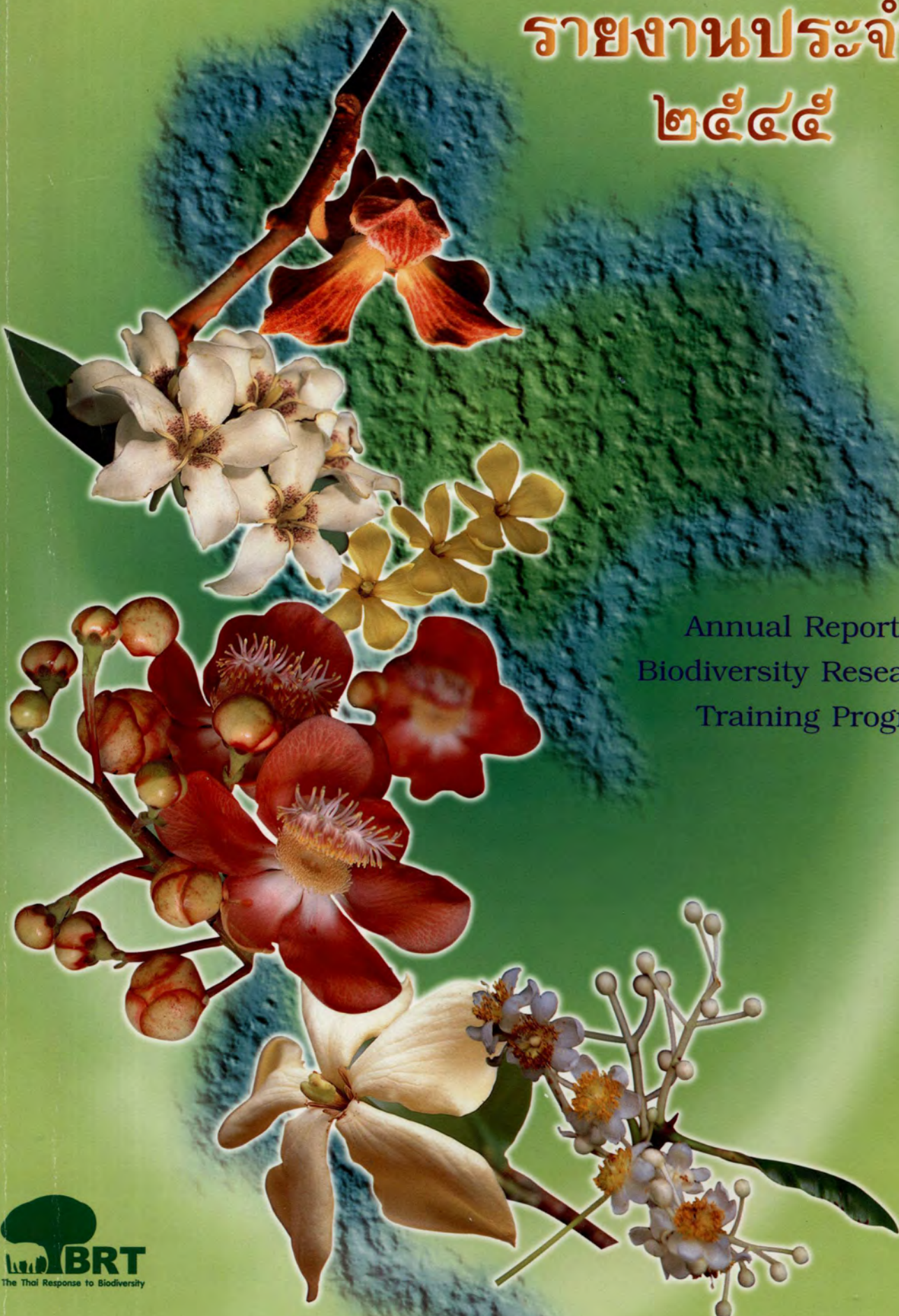

รายงานประจำปี ๒๕๔๕

Annual Report 2002
Biodiversity Research And
Training Program

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย

รายงานประจำปี

๒๕๔๕

BRT Annual Report 2002
Biodiversity Research and Training Program

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ศช.)
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

รายงานประจำปี

๒๕๔๕

The Thai Response to Biodiversity

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย

จัดพิมพ์โดย:

โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบาย
การจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย (โครงการ BRT)
73/1 อาคารสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)
ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2644-8150-9 ต่อ 552-553 โทรสาร 0-2644-8106
<http://birt.biotec.or.th>

บรรณาธิการ:

วิสุทธิ ไบไม้ และ รังสิมา ตันตลักษา

กองบรรณาธิการ:

สุกัญญา ประกอบธรรม, ฤดี รอดรุ่งเรือง, กมลวรรณ เอี่ยมกุล และ แสงดาว ปิยศทิพย์

ปกโดย:

ณัฐลิน พันธุ์ภักดีติตกุล

ออกแบบและจัดเล่มโดย

บุญญาภรณ์ วาณิชยชาติ และ กรรณิกา คุณากรเวโรจน์

พิมพ์ที่:

โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด โทรศัพท์ 0-2247-1940-7

กันยายน 2545

สำหรับการอ้างอิง:

วิสุทธิ ไบไม้ และรังสิมา ตันตลักษา. 2545. รายงานประจำปีโครงการ BRT 2545.

จัดพิมพ์โดยโครงการ BRT. โรงพิมพ์กรุงเทพ (1984) จำกัด กรุงเทพฯ. 83 หน้า.

ISBN:

974-229-305-8

Published by:

Biodiversity Research and Training Program (BRT)
73/1 NSTDA Building, Rama VI Road, Rajdhevee, Bangkok 10400
Tel: 0-2644-8150-9 Ext 552-553 Fax: 0-2644-8106

Editors:

Visut Baimai and Rungsima Tantalakha

Contributors:

Sukanya Prakobtum, Rudee Rodrungruang, Kamolwan Aiemkul and
Saengdao Piyottip

Covers by:

Nattalin Panpakdeediskul

Layout designed by:

Boonyaporn Wanichayachart and Kannika Kunakornvaroj

Printed by:

Bangkok Printing (1984) Co.,Ltd. Tel: 0-2247-1940-7
September 2002

For Citation:

Baimai, V. and R. Tantalakha. 2002. BRT Annual Report 2002. Biodiversity
Research and Training Program. Bangkok Printing (1984) Co.,Ltd.,
Bangkok. 83 pp.

สารบัญ

สารจากประธานคณะกรรมการนโยบาย	1
สารจากผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	3
สารจากผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	4
คณะกรรมการนโยบายและคณะกรรมการบริหาร	5
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	6
สรุปกิจกรรมของโครงการ BRT	
<i>เครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม"</i>	10
<i>เครือข่าย "การติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีชี้วัดทางชีวภาพ"</i>	13
<i>เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT</i>	14
<i>แปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะยาว (LTERS) เพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ</i>	16
<i>นิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า</i>	18
<i>การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานความรู้ (Knowledge-based Ecotourism) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน</i>	19
<i>ความก้าวหน้าชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก</i>	21
<i>โครงการ "ผู้ช่วยนักวิจัย"</i>	22
<i>สรุปความก้าวหน้าโครงการวิจัยบางโครงการ</i>	24
รายงานการเงิน	32
Executive Summary	33
ภาคผนวก	
สรุปผลการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5 ปี 2544	38
<i>กลอนสำ โดย ฉวีวรรณ พันธุ</i>	
<i>ผลการประกวดโปสเตอร์ดีเด่น</i>	
ผลงานทางวิชาการจากโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี 2545	43
ปฏิทินกิจกรรมโครงการ BRT ปี 2545	51
รายชื่อโครงการวิจัย ปี 2545	52
รายชื่อโครงการวิทยานิพนธ์ ปี 2545	54
รายชื่อโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ปี 2545	56
งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ปี 2545	57
รายชื่อโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2539-2544	59
อธิบายคำย่อ	83
ฝ่ายเลขานุการโครงการ BRT	83

Biodiversity

สารจากประธานคณะกรรมการนโยบาย

การปรับโครงสร้างทางปัญญา 90 องศา

ถ้าจะเกิดการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือที่แท้คือการรักษาชาตินั่นเอง ต้องปรับโครงสร้างทางปัญญา 90 องศา ระบบการศึกษาที่เรามีอยู่ทุกวันนี้เสมือนเป็น "ระบบการศึกษานอกสังคม" กล่าวคือ ไม่รู้ร้อนรู้หนาวกับสังคม ไม่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสังคม ไม่ร่วมแก้ปัญหา จึงอ่อนแอทางปัญญา คนเราต้องเผชิญกับความทุกข์หรือปัญหา พยายามเข้าใจปัญหา สาเหตุแห่งปัญหา การดับสาเหตุแห่งปัญหา และหามรรควิธีในการแก้ปัญหา จึงจะมีความเข้มแข็งทางปัญญา แต่การศึกษาของเราลอยตัวจากชีวิตจริงและการปฏิบัติจริงโดยเอาวิชาเป็นตัวตั้ง ถือว่า **ความรู้เริ่มต้นที่ตำรา** แล้ววนเวียนอยู่ในความรู้ที่ไม่ได้มีฐานจากชีวิตจริงและการปฏิบัติจริง เสมือนหมุนอยู่ในสุญญากาศ-นภากาศ (รูป ก.) จึงไม่เข้าใจชีวิตจริงและการปฏิบัติจริง เป็นเหตุให้อ่อนแอทางปัญญา โครงสร้างทางปัญญาควรจะเริ่มจากดิน คือ ชีวิตจริงและการปฏิบัติจริง (รูป ข.) หรือวิถีชีวิต ชีวิตและการปฏิบัติ คือ การสร้างความรู้ **ถือว่าความรู้มีที่มาเริ่มต้นจากชีวิตและการปฏิบัติ**

ก) โครงสร้างทางปัญญาที่หมุนอยู่ในสุญญากาศ-นภากาศ

ชีวิตจริง-ปฏิบัติจริง

ข) โครงสร้างทางปัญญาจากดิน (ชีวิตจริง-ปฏิบัติจริง) สู่ฟ้า (การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นปัญญาที่สูงขึ้น) และการเอาปัญญากลับมาใช้ (จากฟ้าสู่ดิน)

การนำเอาความรู้ที่ได้จากชีวิตและการปฏิบัติมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เป็นปัญญาที่สูงขึ้น (ฟ้า) แล้วนำปัญญากลับลงไปใช้อีก เรียกว่า เป็นโครงสร้างทางปัญญา "จากดินสู่ฟ้า-จากฟ้าสู่ดิน" วนเวียนอยู่อย่างนั้น แต่ละรอบทำให้ชีวิตและการปฏิบัติดีขึ้น และทะลุภักดิ์ขึ้น เพราะมีฐานอยู่ที่ความเป็นจริงของชีวิตและวิถีชีวิตที่เรียกว่า **ชีวิตคือการศึกษา การศึกษาคือชีวิต การศึกษากับชีวิตอยู่ที่เดียวกัน** ไม่ได้แยกส่วนเป็นสอง เยี่ยงการศึกษาในปัจจุบัน

การศึกษาปัจจุบันเป็นการแยกส่วน ที่ชีวิตก็อย่างหนึ่ง การศึกษาก็อย่างหนึ่ง การศึกษาเอาวิชาเป็นตัวตั้ง ไม่ได้เอาชีวิตเป็นตัวตั้ง การศึกษาจริงหมุนวนอยู่ในสุญญากาศ-นภากาศ ดังในรูป ก. ข้างต้น การศึกษาแบบนี้เป็นต้นตอของความทุกข์ยากของมนุษย์ และวิกฤติการณ์ทั้งปวง **ถ้าจะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพไว้ได้ จำเป็นต้องปรับโครงสร้างทางปัญญา 90 องศา** ให้เป็นโครงสร้างที่หมุนวนตั้งฉาก จากดินสู่ฟ้าและจากฟ้าสู่ดิน ตามรูป ข. ข้างบน ให้การศึกษายู่ในฐานความเป็นจริงของแผ่นดิน รู้ความจริงของแผ่นดิน รู้คุณค่า รู้ถนอมรักษาเพื่อใช้ทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน การศึกษาทั้งหมดควรปรับไปสู่การศึกษาจากฐานความเป็นจริงของพื้นที่ ให้รู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น และศักยภาพของชุมชน การวิจัยจะเป็นเพียงความรู้ของนักวิจัยเท่านั้น ไม่เพียงพอที่จะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพไว้ได้ เพราะการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพเกิดจากพลัง "อวิชชา" อันยิ่งใหญ่ ปัญญาของมวลชนเท่านั้นที่จะจัดการทำลายได้

ฉะนั้น ที่เรียกว่าปรับโครงสร้างทางปัญญา 90 องศา ให้อยู่ในฐานะของวิถีชีวิตนั้น หมายถึงเป็นการศึกษาของคนที่มาร่วมกันไปด้วย พลังที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพคือ อำนาจรัฐและอำนาจทุน พลังที่จะรักษาความหลากหลายทางชีวภาพคือ สิทธิชุมชนในการดูแลรักษาและใช้อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 จึงบัญญัติสิทธิชุมชนในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ แต่ร่าง พรบ. ป่าชุมชนก็ติดอยู่ที่วุฒิสภา เพราะอำนาจของ "อวิชชา" ดังกล่าวข้างต้น ที่ติดก็เพราะระบบศึกษาไม่รู้ร้อนรู้หนาว ไม่รวมทุกข์ร่วมสุขกับสังคม ไม่รู้ด้วยซ้ำว่ามีเรื่องร่าง พรบ. ป่าชุมชน ไม่รู้ความสำคัญ ไม่รวมผลก้นนี้ก็เป็นตัวอย่างว่าสังคมไม่มีพลังแห่งความถูกต้อง เพราะการศึกษาชนิดวนอยู่ในสุญญากาศ-นภากาศ

ขณะนั้นสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กำลังจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อไปสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กับเครือข่ายสถาบันการศึกษาอื่นๆ ทำการวิจัย โดยเอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง ให้เกิดความรู้ และการเรียนรู้เพิ่มเติมในทุกพื้นที่เพื่อเป็นพลังในการปรับโครงสร้างทางปัญญา 90 องศา ดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนั้น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กับ สกว. กำลังพิจารณาสนับสนุนให้ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช จัดตั้ง "สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา" ภายใต้อำนาจที่ "การจัดการความรู้" ตั้งแต่จัดการให้มีการตั้งใจร่วมกัน จัดการให้มีการสร้างความรู้ หรือการวิจัย จัดการให้มีการทำความรู้ให้อยู่ในรูปที่ใช้งานได้ จัดการให้มีการร่วมเรียนรู้สู่การปฏิบัติ จัดการให้มีการสร้างความรู้ หรือวิจัยการปฏิบัติเพื่อนำมาเป็นทฤษฎีที่ดีขึ้น และนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยการปฏิบัติกลับไปปรับปรุงการปฏิบัติให้ได้ผลดียิ่งขึ้น วนเวียนไปสู่พัฒนาการยิ่งๆ ขึ้นไป เช่นนี้ เป็นต้น

ขณะนี้เกือบไม่มีองค์กรใดที่ "จัดการความรู้" เป็น โดยเฉพาะในระบบราชการ มหาวิทยาลัย องค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนชุมชน จึงจำเป็นต้องมี "สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนา" เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการจัดการความรู้ การส่งเสริมการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือของการปรับโครงสร้างทางปัญญาด้วยอย่างหนึ่ง และทั้ง 2 อย่างนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของการเขยื้อนสังคมไทยออกจาก "โครงสร้างมรณะ" ดังที่กล่าวไว้ในที่อื่น

ในฐานะนักวิจัย ท่านอาจจะสนใจวิจัยในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ และเป็นเรื่องที่ดี แต่ควรสนใจในเรื่อง "ความเป็นทั้งหมด" ดังที่เคยกล่าวมาแล้วในปีก่อนๆ ด้วย การมีปัญญารู้เห็นทั้งหมดมีความสำคัญยิ่งต่อการอยู่รอดของมนุษยชาติ การรู้แบบแยกส่วนนำไปสู่สภาวะวิกฤติ

"ทั้งหมด" หมายถึงทั้งภายในตัว คือจิตใจของเรา และภายนอกตัว การรู้ทั้งภายในและภายนอกและรู้อย่างเป็นปัจเจกการซึ่งกันและกัน คือ ปัญญา หรือ "วิชชา" มนุษย์ตกอยู่ในโมหภูมิ หรือ "อวิชชา" จึงพากันวิกฤติแต่มนุษย์ก็มีศักยภาพสูงมากที่จะพัฒนาให้หลุดพ้นจากโมหภูมิไปสู่ปัญญาภูมิ ขอให้สนใจศักยภาพแห่งความเป็นมนุษย์ให้มากๆ และช่วยกันและกันพัฒนาศักยภาพแห่งการหลุดพ้นจากโมหภูมิไปสู่ปัญญาภูมิ หลุดพ้นจากวิกฤติการณ์เรื่องจริง ไปสู่ความมีสันติสุขโดยทั่วกัน

ดร. วิจารณ์

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ ประเวศ วะสี)

ประธานคณะกรรมการนโยบาย

สารจากผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปีนี้เป็นปีที่สิบที่ประเทศไทยได้ร่วมลงนามรับรองอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ในระหว่างการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (Earth Summit) ณ กรุงริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดความตื่นตัวสนใจเรื่องการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย มีการดำเนินกิจกรรมในหลายหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ อีกทั้งยังเป็นจุดกำเนิดของโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย หรือ โครงการ BRT ด้วย การสนับสนุนโครงการ BRT ร่วมกันระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (สวทช.) ในสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนเงินทุนวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเน้นการศึกษาองค์ความรู้พื้นฐาน ส่งเสริมการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากร รวมถึงส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยครอบคลุมในประเด็นสำคัญต่างๆ ที่จะนำไปสู่การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็น การดำเนินการที่สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการที่สำคัญเพื่อนำประเทศไทยไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) รู้สึกเป็นเกียรติ และภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนโครงการ BRT มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลจากโครงการฯ นอกจากทำให้มีความรู้และความตื่นตัวในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยเกิดเป็นฐานความรู้สำหรับประชาชนคนไทยโดยตรงแล้ว ยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งทางด้านข้อมูลในการเจรจาในระดับโลกอีกด้วย

ปิยะ วัตติ

(ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัตติ บุญ-หลง)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

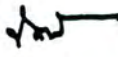
สารจากผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ หรือศูนย์ไบโอเทคได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ เนื่องจากการพัฒนาทั้งสองด้านจะต้องเกิดขึ้นควบคู่กันไป เพื่อสร้างสมดุลขององค์ความรู้ให้เชื่อมโยงและสอดผสานกัน

กิจกรรมของศูนย์ฯ ที่ผ่านมา มีความหลากหลายในทุกๆ ด้าน กล่าวคือ สนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพผ่านทางโครงการ BRT มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) การศึกษานโยบายการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพโดยความร่วมมือกับศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในการสนับสนุนงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ ห้องปฏิบัติการเก็บรักษาสายพันธุ์จุลินทรีย์ ห้องปฏิบัติการเชื้อรา ห้องปฏิบัติการตรวจสอบสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ ห้องปฏิบัติการศึกษาโครงสร้างทางเคมีและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเคมีของสารออกฤทธิ์ชีวภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้มีความร่วมมือกับกรมป่าไม้จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวิจัยร่วมทางธรรมชาติวิทยาป่าพรุและป่าดิบชื้นฮาลาบาลา เพื่อดำเนินการวิจัยทางธรรมชาติวิทยาต่อเนื่องในระยะยาว

ศูนย์ฯ ยังได้ตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมของประเทศในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีชีวภาพ จึงมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ตั้งแต่การปลูกฝังความเป็นนักคิด นักแก้ปัญหาอย่างเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในระดับครูและเยาวชน การกระตุ้น/สนับสนุนให้เกิดนักวิจัยและนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ในระดับอุดมศึกษา การมุ่งมั่นให้เกิดการสร้างนักวิจัยที่มีคุณภาพและใช้ประโยชน์ได้ในระดับห้องปฏิบัติการ ตลอดจนงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมในประเทศ

ศูนย์ฯ จะยังคงสนับสนุนงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนบนรากฐานของทรัพยากรชีวภาพของประเทศต่อไป

มทท๗

(ศาสตราจารย์ ดร. มรกต ตันติเจริญ)

ผู้อำนวยการ

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบาย (Policy Board)

คณะกรรมการบริหาร (Steering Committee)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการ BRT ในระยะที่ 2 (พ.ศ.2544-2548) ได้ก้าวผ่านพ้นมาเป็นเวลา 2 ปี ภายใต้การสนับสนุนด้านงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ในสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ช่วงเวลาที่ผ่านมามีโครงการ BRT ได้เน้นการทำงานในเชิงคุณภาพ โดยเชื่อมโยงองค์ความรู้และบุคลากรนักวิจัยทั้งจากการดำเนินงานของโครงการในระยะแรก (พ.ศ. 2539-2543) และระยะที่ 2 ให้เชื่อมโยงสอดประสานกันเป็นกลุ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพที่มีประสิทธิภาพตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรนักวิจัยในทุกระดับนับตั้งแต่ปริญญา

ตรีไปจนถึงหลังปริญญาเอก รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรในระดับรากหญ้าโดยผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันบนฐานของความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างองค์กรต่างๆ ทางด้านการศึกษา (มหาวิทยาลัย-สถาบันราชภัฏ-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล-โรงเรียน-องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น-วัด-ชุมชนท้องถิ่น-องค์กรเอกชน) ที่โครงการ BRT ได้ให้ความสำคัญและดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมต่างๆ ของโครงการ BRT ในปี 2545 ตามที่ปรากฏในรายงานประจำปีในปี นี้ จึงมีทิศทางที่ส่งเสริมและสนับสนุนกรอบการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 ที่ชัดเจนขึ้น โดยมีผลการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ประสบความสำเร็จในเชิงปริมาณมีโครงการในโปรแกรมต่างๆ ได้รับการสนับสนุนรวมทั้งสิ้น 100 โครงการเป็นโครงการวิจัยรวม 36 เรื่อง โครงการวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกรวม 44 เรื่อง การฝึกอบรมระยะสั้นรวม 20

เรื่อง และได้สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์แล้ว ในวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 76 เรื่อง และจัดกิจกรรมร่วมกับ สกว. เพื่อเผยแพร่ความรู้และความเคลื่อนไหวของโครงการวิจัยต่างๆ ผ่านสื่อมวลชน โดยมีหัวข้อข่าวและบทความเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุรวม 87 เรื่อง ส่วนในเชิงคุณภาพ โครงการ BRT ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับกรอบการดำเนินงานในระยะที่ 2 ซึ่งพอจะสรุปผลงานและสาระสำคัญได้ดังนี้

ตารางสรุปผลงานทางวิชาการของโครงการ BRT ในปี 2545

ผลงานปี 2545	จำนวน
1. ในวารสารวิชาการ (เรื่อง)	76
ต่างประเทศ	66
ภายในประเทศ	10
2. หนังสือวิชาการและกึ่งวิชาการ (เรื่อง)	3
3. จำนวนบัณฑิตโท-เอก (คน)	44
4. นักวิจัยหลังปริญญาเอก (คน)	2

ก) **ด้านการวิจัย** มีการพัฒนาชุดโครงการวิจัยที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันจนเกิดความรู้ในเชิงของพื้นที่ (area-based) และประเด็นความรู้เฉพาะเรื่อง (issue-based) ดังกรณีตัวอย่างของชุดโครงการวิจัยทองผาภูมิตะวันตกในพื้นที่

ทองผาภูมิตะวันตก จ.กาญจนบุรี ที่กำลังดำเนินงานอย่างเข้มข้นอยู่ในขณะนี้โดยคณะนักวิจัยจากหลายสาขาวิชาการและจากหลายสถาบันการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและพัฒนากระบวนการทำงานวิจัยที่เชื่อมโยงกัน ผลการดำเนินงานของชุดโครงการที่ผ่านมาเป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่ง เช่น การจัดทำคู่มือการทำวิจัยภาคสนามและจดหมายข่าวโครงการวิจัยทองผาภูมิตะวันตกเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความเคลื่อนไหวต่างๆ ในชุดโครงการ มีการแบ่งงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสภาพภูมิศาสตร์และระบบนิเวศ คือ กลุ่มบก กลุ่มน้ำ และกลุ่มชุมชนท้องถิ่น โดยมีการกำหนดจุดเก็บตัวอย่างร่วมกัน ทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มงานวิจัย พร้อมกับการบันทึกข้อมูลวิจัยหลักๆ ในภาคสนามร่วมกันเพื่อการเชื่อมโยงวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกันตามระบบนิเวศเพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ชุดโครงการวิจัยในเชิงพื้นที่อีกแห่งหนึ่ง คือ ชุดโครงการวิจัยป่าฮาลาบาลา จ.นราธิวาส ที่มีศักยภาพและความพร้อม

พอสมควร เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีทรัพยากรชีวภาพ
อุดมสมบูรณ์ กอปรกับ ศช. และ กรมป่าไม้ได้ทำ
บันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อพัฒนางานวิจัยในพื้นที่ป่า
ฮาลาบาลาและสถานีวิจัยป่าพรุสิรินธร ซึ่งจะช่วยให้การ
บริหารจัดการวิจัยในพื้นที่ดังกล่าวได้รับความสะดวกและ
คล่องตัวมากยิ่งขึ้น ในขณะนี้ ได้มีนักวิจัยและนิสิตนักศึกษา
จากสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นเริ่มลงไปปฏิบัติงานใน
พื้นที่บ้างแล้วและคาดว่าจะมีการขยายกลุ่มนักวิจัยเพิ่ม
มากขึ้นตามลำดับ

การพัฒนาชุดโครงการวิจัย “พรรณไม้วงศ์ก่อ” ใน
ประเทศไทย ในช่วงเวลาที่ผ่านมามุ่งเน้นไปที่การพัฒนาค
องค์ความรู้เกี่ยวกับไม้วงศ์ก่อที่ครอบคลุมในทุกๆ ด้านตั้งแต่
ด้านอนุกรมวิธาน นิเวศวิทยา พันธุศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์
ระหว่างพืช-สัตว์-จุลินทรีย์ รวมทั้งการศึกษาทางด้านสังคม
ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์
โดยชุมชนท้องถิ่น และการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ตลอด
จนการวิเคราะห์มูลค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์ องค์ความ
รู้จากหลายมิติเช่นนี้จะช่วยทำให้เรามีความรู้และความ
เข้าใจการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศที่ซับซ้อน
การเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตที่วิวัฒนาการร่วมกัน
มายาวนานจนก่อให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม
ของชนิดพันธุ์ต่างๆ ดังที่ปรากฏอยู่ในระบบนิเวศในปัจจุบัน
ชุดโครงการนี้กำลังจะเริ่มดำเนินการและเป็นที่ยึดมั่นว่า
ความรู้และข้อมูลที่ได้จากชุดโครงการวิจัยนี้ องค์ความ
รู้ดังกล่าวจะช่วยในการบริหารจัดการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
จากไม้วงศ์ก่อได้อย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

งานวิจัยด้านนิเวศวิทยาเป็นงานที่โครงการ BRT
ให้ความสำคัญและห่วงใยมาโดยตลอดแต่กลับเป็นงานที่
พัฒนาได้ช้ากว่าเป้าหมาย เนื่องจากขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญ
และนักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการ ตลอดจนความยากของ
งานที่ต้องอยู่ในพื้นที่ศึกษาเป็นระยะเวลายาวนาน โครงการ
BRT จึงได้กระตุ้นให้เกิดกิจกรรมและการรวมตัวของ
บุคลากรนักวิจัยด้านดังกล่าว ดังนี้

1) การจัดประชุม “แปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะ
ยาวเพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ (Long Term
Ecological Research Sites (LTERS) for Ecosystem
Monitoring)” เพื่อรวบรวมผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัยและ
ผู้สนใจงานในด้านนี้ ได้มีโอกาสปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อ
ร่วมกันวางยุทธศาสตร์งานวิจัยทางด้านนี้ให้เกิดขึ้นอย่าง

จริงจัง ได้มีการรวบรวมบทบรรยายและข้อคิดเห็นของ
นักวิจัยตลอดจนแผนยุทธศาสตร์ที่จำเป็นในการพัฒนา
งานวิจัยทางด้านนี้ในประเทศไทยในรูปแบบของบันทึกผล
การประชุม (proceedings) เพื่อนำมาเป็นกรอบใน
การพัฒนางานด้านนี้ต่อไป

2) การประชุมกลุ่มนักวิจัยด้านนิเวศวิทยาของ
สัตว์ป่ารวม 4 ครั้ง เพื่อหารือเกี่ยวกับการแก้ปัญหา
การขาดแคลนงานวิจัยและบุคลากรทางด้านนี้ ตลอดจน
ความไม่เข้าใจของสาธารณชนและผู้บริหารเกี่ยวกับความ
สำคัญของสัตว์ป่าในระบบนิเวศ ที่มีการมองสัตว์ป่าว่าเป็น
เพียงแค่อุปกรณ์ประดับเท่านั้น ผลที่ได้รับจากการประชุม
ต่อเรื่องนี้ คือ ผลิตรายการทางวิชาการที่รวบรวมผลงาน
วิจัยด้านสัตว์ป่าที่มีมาก่อนในพื้นที่อนุรักษ์หลักๆ 3 แห่ง
ได้แก่ ผืนป่าตะวันตก ผืนป่าตะวันออก และผืนป่าภาคใต้
ตอนบนและบทความเชิงวิชาการในเชิงเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ให้ผู้บริหารและสาธารณชนได้เข้าใจในชีวิตและความเป็น
อยู่ของสัตว์ป่า รวมทั้งบทความที่สะท้อนปัญหาและ
ค่านิยมผิดๆ ในสังคมไทย ที่ได้ทำลายสัตว์ป่าไปโดยไม่รู้ตัว
เช่น การล่าตัวลิ่ง เพื่อไปทำยาบำรุงกำลัง เป็นต้น

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา
และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) เช่น การพัฒนา
หาเส้นทางศึกษาธรรมชาติในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อนำ
เอาความรู้ที่เกิดจากชุดโครงการ “ศึกษาความหลากหลาย
ทางชีวภาพเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอน”
ไปถ่ายทอดให้กับนักเรียนและนิสิตนักศึกษาจากสถาบัน
การศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการ
ปลูกฝังจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบน
ฐานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โครงการนี้กำลังอยู่ใน
ระหว่างการพัฒนาเพื่อที่จะนำชุมชนท้องถิ่นเข้ามา
มีส่วนร่วมด้วยเพื่อความยั่งยืนของโครงการ และการหาเส้นทาง
ศึกษาธรรมชาติวิทยาที่เหมาะสม

ข) **ด้านการพัฒนาบุคลากร** นอกจากการสร้าง
บุคลากรนักวิจัยรุ่นใหม่โดยการสนับสนุนทุนวิทยานิพนธ์
ในระดับปริญญาตรี-โท-เอก และทุนวิจัยในระดับหลัง
ปริญญาเอก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของโครงการ BRT
แล้ว โครงการ BRT ยังได้ริเริ่มโครงการผู้ช่วยนักวิจัยเพื่อ
เสริมบุคลากรนักวิชาการทางด้านนี้อีกทางหนึ่งด้วย
โครงการ “ผู้ช่วยนักวิจัย” มุ่งเป้าไปที่การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่
ที่มีความรู้ความสามารถและรักที่จะทำงานวิจัยภายใต้

กรอบการวิจัยเชิงสหวิทยาการ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ช่วยนักวิจัยจะต้องทำงานวิจัยเต็มเวลาและนำผลงานวิจัยวิจัยที่ได้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โครงการนี้ได้เริ่มขึ้นในช่วงต้นปี พ.ศ. 2545 และได้รับการตอบสนองจากนิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ จากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศเกินความคาดหมาย โครงการ BRT ได้คัดเลือกผู้ช่วยนักวิจัยไว้ 16 คน ผู้ช่วยนักวิจัยกลุ่มนี้จะไปลงพื้นที่ที่ท้องผาภูมิตะวันตกเพื่อเรียนรู้การทำวิจัยร่วมกันและมีปฏิสัมพันธ์กับครู นักเรียน และชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ คาดว่าโครงการนี้จะได้ทั้งผลงานวิจัยและนักวิจัยรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพรวมทั้งจะช่วยสร้าง "นักวิจัยมืออาชีพ" ให้เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

กิจกรรมด้านการพัฒนาบุคลากรในระดับรากหญ้าและการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นที่สำคัญ คือการจัดให้สมาชิกในเครือข่ายการเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างองค์กรต่างๆ ทางการศึกษา (มหาวิทยาลัย-สถาบันราชภัฏ-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล-โรงเรียน-วัด-ชุมชนท้องถิ่น) ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยการนำ "พรรณไม้ดอกหอม" ซึ่งเป็นพืชที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การแพทย์ ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ มาเป็นกิจกรรมเริ่มต้นของสมาชิกในเครือข่าย สมาชิกของเครือข่ายในปีนี้เป็นค่อนข้างจะคึกคักและอบอุ่นเนื่องจากมีสมาชิกใหม่เข้ามาทำกิจกรรมด้วย ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ครู สควค. ครูแกนนำ และปราชญ์ชาวบ้าน โครงการ BRT ได้ร่วมกับสถาบันราชภัฏในภูมิภาคต่างๆ จัดประชุมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" รวมทั้งสิ้น 7 ครั้ง ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องต่างๆ เกี่ยวกับพรรณไม้ดอกหอมไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปลูก การรวบรวมพันธุ์ การจำแนกชนิด การใช้ประโยชน์จากไม้ดอกหอมทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและในเชิงพาณิชย์ไปสู่สมาชิกของเครือข่ายโดยคาดหวังว่าการร่วมกันทำกิจกรรมและการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในเครือข่ายจะนำไปสู่ผลกระทบทางบวกที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ยุคใหม่ การรื้อฟื้นภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยให้กลับคืนมาเป็นหลักในการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน และการสร้างแหล่งรวบรวมพันธุกรรม (genetic collection) ของไม้ดอกหอมชนิดชนิดต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดที่หายากหรือใกล้จะสูญพันธุ์เพื่อรอการ

ศึกษาวิจัยหรือการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ

กิจกรรมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ประสบผลสำเร็จและสร้างกระแสความตื่นตัวให้แก่สมาชิกในเครือข่ายอย่างเกินความคาดหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่สมาชิกในเครือข่ายได้ขยายวงครอบคลุมไปถึงกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในสายวิทยาศาสตร์ด้วย เช่น ครูและอาจารย์ในภาควิชาภาษาไทยที่มีความรักและต้องการอนุรักษ์พรรณไม้ดอกหอมให้อยู่คู่กับสังคมไทยต่อไป ด้วยเหตุนี้โครงการ BRT จึงมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานทางด้านนี้อย่างต่อเนื่อง โดยการนำทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ อาทิเช่น สหรัย ไม้ผลพื้นบ้าน และปลาในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งมีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์และการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์มาเป็นประเด็นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อขยายฐานของเครือข่ายให้กว้างขวางมากขึ้น งานที่โครงการ BRT ได้เริ่มต้นดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การสร้างเครือข่ายสหรัยและแมลงน้ำเพื่อใช้เป็นดัชนีชี้วัดทางชีวภาพในการติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยได้จัดประชุมขึ้นครั้งแรกในภาคเหนือที่สถาบันราชภัฏเชียงราย และคาดว่าจะขยายผลเครือข่ายด้านนี้อย่างต่อเนื่องในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ

การเผยแพร่และนำความรู้ไปสู่ชุมชนในรูปแบบเครือข่ายที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ได้แก่ การสร้างเครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน ซึ่งเป็นการรวมตัวกันและแลกเปลี่ยนศิลปะการแสดงของกลุ่มศิลปินพื้นบ้านจากภาคเหนือ (ชอล่องน่าน), ภาคกลาง (ลิเก, เพลงพื้นบ้าน), ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (หมอลำ, กันตรึม, เพลงโคราช) และภาคใต้ (หนังตะลุง) โดยมีพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้การแสดงพื้นบ้านเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงวิถีชีวิตและจิตวิญญาณของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ เนื่องจากศิลปินพื้นบ้านมีความเข้าใจและซาบซึ้งถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นกับสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดีทั้งในด้านรูปธรรมและนามธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมท้องถิ่น โครงการ BRT จึงได้ร่วมกับสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคามจัดการประชุมเครือข่ายศิลปินพื้นบ้านรวม 2 ครั้งโดยมีผลสรุปร่วมกันว่า ศิลปินพื้นบ้านแต่ละคนจะแยกย้ายกันไปทำงานตามสภาพความพร้อมและข้อจำกัดของตน โดยการหาแนวร่วม

จากกลุ่มศิลปินพื้นบ้านในท้องถิ่นของตน ตลอดจนการประพันธ์บทเพลงพื้นบ้าน และการรวบรวมบทเพลงพื้นบ้านที่กล่าวถึง การอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อนำมาผสมผสานหรือสอดแทรกกับการแสดงในปัจจุบัน

ค) ด้านนโยบาย โครงการ BRT ได้มีส่วนในการสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานด้านวิชาการการจัดทำโครงสร้างกระทรวงทรัพยากรชีวภาพและสิ่งแวดล้อมที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม 2545 คณะทำงานดังกล่าว เป็นชุดเฉพาะกิจประกอบด้วยผู้แทนนักวิชาการจากหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ทำหน้าที่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางวิชาการในภาพกว้าง แก่คณะผู้บริหารในการจัดตั้งกระทรวงใหม่ การดำเนินงานของคณะทำงานที่ผ่านมาได้ร่วมกันประชุมระดมความคิดเห็นเป็นระยะๆ เกี่ยวกับทิศทางการวิจัยและการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ได้ข้อสรุปที่ตรงกันว่า สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องพยายามผลักดันให้เกิดองค์การอิสระขึ้นมาช่วยบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ ผลการทำงานของคณะทำงานที่ผ่านมา ได้แก่ การร่วมจัดทำคำแถลงการณ์จัดทำวาระแห่งชาติว่าด้วย 'ฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น' และการจัดเวทีเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพและสิ่งแวดล้อมระหว่างผู้แทน จากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นต้น

กิจกรรมต่างๆ ของโครงการ BRT ดังที่ได้กล่าวสรุปไว้ข้างบน จะเห็นว่ามีความไว้วางใจและพัฒนาการไปในทางการสร้างคุณภาพของงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านบุคลากร และด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นนี้เป็นเสาแกนหลักของการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 ที่จะต้องพัฒนาควบคู่กันไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ BRT ความสำเร็จที่เกิดขึ้นคงไม่ได้ขึ้นอยู่กับบริหารจัดการของโครงการ BRT แต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับพลังกาย พลังใจ และพลังความคิดร่วมกันของนักวิชาการ นักอนุรักษ์จากทุกฝ่าย ตลอดจนความเข้าใจในเจตนารมณ์ และการดำเนินงานของโครงการ BRT รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยทางด้านนี้อย่างต่อเนื่องที่จะช่วยกันขับเคลื่อนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกๆ ฝ่ายบนฐานของทรัพยากรชีวภาพที่เรามีอยู่มากมายในประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าและจะนำไปสู่การอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสร้างพลังสังคม และชุมชนท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง และนำพาประเทศไทยไปสู่การสร้างความมั่นคงและความมั่นคงทางชีวภาพของเราอย่างยั่งยืนต่อไป

(ศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ ไบไม้)
ผู้อำนวยการโครงการ BRT

สรุปกิจกรรมของโครงการ BRT

เครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม"

พรรณไม้ดอกหอมมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงทั้งในด้านชนิดและสายพันธุ์ ลักษณะเด่นที่สำคัญของพรรณไม้กลุ่มนี้ คือ ดอกมีกลิ่นหอมและมีสีสันสวยงาม บรรพบุรุษของไทยได้เห็นคุณค่าและใช้ประโยชน์จากไม้ดอกหอมมานานแล้ว โดยได้นำไม้ดอกหอมมาปลูกไว้ในบริเวณรอบบ้าน เพื่อให้บ้านมีความร่มรื่นและดูสวยงามแก่ผู้ที่พบเห็น และที่สำคัญกลิ่นหอมของดอกไม้ยังช่วยทำให้ผู้ที่พักอาศัยหรือผู้ที่ผ่านไปมารู้สึกผ่อนคลายและสบายใจอีกด้วย คนสมัยก่อนจึงรู้จักใช้กลิ่นหอมของดอกไม้ช่วยจิตบำบัดและคลายเครียดจากกิจวัตรประจำวันโดยไม่รู้ตัว ภูมิปัญญาท้องถิ่นดังกล่าวนี้ทางการแพทย์แผนปัจจุบันเรียกว่า การทำกลิ่นบำบัด (aromatic therapy) ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างมากในปัจจุบัน นอกจากนั้น ความสวยงามและกลิ่นของไม้ดอกหอมยังได้กระตุ้นให้ผู้พบเห็นเกิดสุนทรียภาพทางอารมณ์ จึงได้นำลักษณะเด่นของพรรณไม้ดอกหอมไปผูกเป็นเรื่องราวหรือไปแต่งเป็นกลอนเปรียบเทียบกับความงดงามของธรรมชาติหรือเทียบกับความงามของหญิงสาว เรื่องราวของพรรณไม้ดอกหอมนานาชนิดจึงปรากฏอยู่ในเรื่องเล่าและวรรณคดีไทยมาหลายยุคหลายสมัย จึงอาจกล่าวได้ว่า พรรณไม้ดอกหอมเป็นพืชที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่งทั้งในด้านเศรษฐกิจ การแพทย์ ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ โดยถือว่าเป็นมรดกตกทอดที่บรรพบุรุษได้รังสรรค์ไว้ให้ลูกหลานซึ่งนับว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีมูลค่าอย่างหาที่เปรียบมิได้

จากลักษณะเด่นของไม้ดอกหอมดังกล่าวข้างต้นจึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำเรื่องราวของไม้ดอกหอมมาเป็นสื่อกลางในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในหมู่สมาชิกเครือข่ายการเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างองค์กรต่างๆ ทางด้านการศึกษา (มหาวิทยาลัย-สถาบันราชภัฏ-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล-โรงเรียน-วัด-องค์กรเอกชน) ที่โครงการ BRT ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2543 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพรรณไม้ดอกหอมเพียงเรื่องเดียวก็สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้และบุคลากรจากหลากหลายมิติเข้าไว้ด้วยกันได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น โครงการ BRT จึงได้วางแผนที่จะสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ขึ้นในทุกภาคของประเทศไทยโดยตั้งเป้าหมายและคาดหวังผลที่จะได้รับจากกิจกรรมดังกล่าวที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ ในประเด็นนี้สมาชิกในเครือข่ายจะได้

เรียนรู้ร่วมกันบนพื้นฐานของทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่โดยรอบชุมชนโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่เลิศหรูมีแต่เพียงสมุดและดินสอหรือปากกากับการสังเกตและการจดบันทึกข้อมูลที่ได้พบเห็น ก็จะได้ความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะมีคุณค่าและความหมายในเชิงการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพมากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบการท่องจำอย่างที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

2) การรื้อฟื้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเด็นนี้ค่อนข้างจะมีความหมาย เนื่องจากในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสังคมไทยหันไปบริโภคและนิยมใช้สินค้าที่เกี่ยวข้องกับกลิ่นหอมหรือเครื่องทำกลิ่นหอมทางวิทยาศาสตร์ที่มาจากต่างประเทศมากยิ่งขึ้น พรรณไม้ดอกหอมจึงค่อยๆ ถูกสังคมไทยหลงลืมและละเลยไปทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทำให้ "ของดีที่มีคุณค่าและหาได้ง่ายในบ้านเรา" สูญหายไปอย่างต่อเนื่องอย่างน่าเป็นห่วงยิ่ง ดังนั้น การให้ความรู้แก่สมาชิกในเครือข่ายเกี่ยวกับพรรณไม้ดอกหอมในมิติต่างๆ สลับกับการทำกิจกรรมร่วมกันในภาคสนาม รวมทั้งการขยายผลความรู้และสร้าง

จิตสำนึกที่ตีนั้นไปสู่คนรอบข้างให้เกิดเครือข่ายกว้างขวางขึ้น คาดว่าจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกในเครือข่ายเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรชีวภาพและส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์และรู้พื้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ในทางปฏิบัติ สังคมไทยก็จะค่อยๆ กลับคืน มาสู่การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรชีวภาพเป็นฐาน การเรียนรู้และการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

3) การรวบรวมพันธุกรรม (genetic collection)

ของพรรณไม้ดอกหอม ไว้ตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ประเด็น นี้เป็นจุดประสงค์ที่แฝงอยู่ในการทำกิจกรรมร่วมกันของเครือ ข่ายหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นจากการรวบรวม ชนิดพันธุ์ไม้ดอกหอมที่หลงเหลืออยู่ตามชุมชนท้องถิ่น ต่างๆ ซึ่งบางชนิดค่อนข้างจะมีคุณค่าและ หาได้ยาก ให้มาอยู่ในแปลงปลูกภายใน สถาบันการศึกษาเพื่อรอการศึกษา วิจัยและใช้ประโยชน์จากพรรณ ไม้เหล่านี้อย่างยิ่งยืนต่อไป

เพื่อให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น แผนการจัดประชุมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" จึงได้กำหนด ให้จัดขึ้นในแต่ละภาคก่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ต้องการให้ สมาชิกที่มาเข้าร่วมประชุม ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนของจังหวัดในภาคนั้นๆ ได้นำแนวความคิดของการทำ เครือข่ายสวนไม้ดอกหอมไปขยายผลต่อให้กับสมาชิกใน เครือข่ายที่อยู่ในจังหวัดของตนหรือกับคนรอบข้างภายใต้ การบริหารจัดการประชุมและการเชื่อมโยงของสมาชิกใน เครือข่ายด้วยตัวเอง วิธีการเช่นนี้นอกจากจะเป็นการขยายวง สมาชิกของเครือข่ายให้กว้างขวางขึ้นแล้ว ยังจะช่วยให้สมาชิก เครือข่ายที่อยู่ในระดับรากหญ้าได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น รวมทั้งช่วยกันอนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

จากแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวโครงการ BRT จึงได้จัดการประชุมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ขึ้นรวม 7 ครั้ง ในช่วงปี 2545 โดยมีสถาบันราชภัฏในภาคต่างๆ เป็น แกนนำ การประชุมในแต่ละครั้งโครงการ BRT ได้เชิญวิทยากร ผู้ชำนาญการในเรื่องนี้ ซึ่งได้แก่ ดร.ปิยะ เฉลิมกลิ่น ผู้เชี่ยวชาญ ด้านพรรณไม้ดอกหอมจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และ ศ.พวงเพ็ญ ศิริรักษ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านอนุกรมวิธานพืชจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปให้ความรู้ด้านพรรณไม้ดอกหอมแก่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ซึ่งพอจะลำดับเหตุการณ์ผลการประชุมและความสำคัญของการประชุมแต่ละครั้งได้ดังนี้

การประชุมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" จัดขึ้นครั้งแรกในภาคใต้เมื่อวันที่ 20-22 พฤศจิกายน 2544 ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบันราชภัฏภูเก็ต การประชุมครั้งนั้นค่อนข้างจะมีความหมายเนื่องจากโครงการ BRT ได้ขยายวงสมาชิก ในเครือข่ายด้วยการนำสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตรี ศควค. ตรีแก่นนำ และปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามาร่วมเรียนรู้ร่วมกันในเครือ ข่ายด้วย และจากการประชุมในครั้งนั้น ทางสถาบันราชภัฏ นครศรีธรรมราช โดย ผศ.บุญวัฒนา และ ผศ.ดิเรก ศรีณพงศ์ ซึ่งได้เข้าร่วมประชุม อยู่ด้วยได้เข้าใจเจตนารมณ์ของการ สร้างเครือข่ายสวนไม้ดอกหอมนี้ จึงได้ตอบสนองต่อการทำกิจกรรม ดังกล่าวอย่างเป็นทางการโดย การจัดประชุมเพื่อขยายผล กิจกรรมนี้ในจังหวัดนครศรี ธรรมราช การประชุมเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ครั้งที่ 2 จึงได้ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 28-29 มกราคม 2545 ที่สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมที่ประกอบไปด้วยอาจารย์ ครู นักเรียน ข้าราชการ ชุมชนท้องถิ่น อบต. อบจ. เทศบาล อำเภอเมือง และปราชญ์ชาวบ้าน

หลังจากนั้นโครงการ BRT ได้จัดการประชุมในเรื่อง เดียวกันนี้เป็นครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ 2545 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถาบันราชภัฏมหาสารคาม และในช่วงเวลาใกล้เคียงกันก็ได้จัดประชุมสวนไม้ดอกหอมครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2545 ที่ภาคเหนือโดยมี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่เป็นแกนหลักในการบริหารจัดการ ประชุม การประชุมประจำภูมิภาคทั้งสองครั้งประสบความสำเร็จ เป็นอย่างดีและเป็นผลทำให้อาจารย์ผู้แทนจากสถาบันราชภัฏ อุตรดิตถ์และสถาบันราชภัฏอุดรธานีได้นำแนวความคิดไปจัด การประชุมขยายผลเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ในจังหวัดของ ตนเอง การประชุมครั้งที่ 5 จึงได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 15-17 พฤษภาคม 2545 ที่สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ และครั้งที่ 6 เมื่อ วันที่ 8-9 กรกฎาคม 2545 ที่สถาบันราชภัฏอุดรธานี เพื่อขยาย ฐานสมาชิกของกิจกรรมสวนไม้ดอกหอมในจังหวัดดังกล่าวต่อไป

เมื่อจัดประชุมสวนไม้ดอกหอมในสามภาคไปแล้ว โครงการ BRT ก็ได้นำกระบวนการติดตามและประเมินผลมาเป็นตัวแปรในการชี้วัดผลสำเร็จของโครงการนี้ด้วย การจัดประชุมครั้งที่ 7 ซึ่งเป็นการจัดประชุมเพื่อติดตามและประเมินผลการจัดสวนไม้ดอกหอมของสมาชิกในเครือข่ายภาคใต้จึงได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2545 ที่สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ปรากฏว่าเครือข่ายมีความก้าวหน้าเกินความคาดหมาย เพราะสมาชิกในเครือข่ายโดยเฉพาะครูได้นำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมในเครือข่ายไปใช้ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และนำกิจกรรมนี้ไปบรรจุไว้ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้นำผลงานการจัดบันทึกและการวาดภาพไม้ดอกหอมของนักเรียนที่น่าประทับใจมาแสดงในการประชุมครั้งนี้ด้วย

สาระสำคัญและข้อสังเกตที่ได้จากการประชุมทั้ง 7 ครั้งดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปในภาพรวมได้ดังนี้

(ก.) สมาชิกในเครือข่ายต้องการให้หัวหน้าหรือผู้บริหารของสถาบันของตนให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้ทำกิจกรรมนี้ได้ทั้งในด้านการบริหารจัดการและด้านงบประมาณ

(ข.) พรรณไม้ดอกหอมในแต่ละท้องถิ่นมีความหลากหลายและมีการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันไปตามสภาพภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น

(ค.) การทำกิจกรรมสวนไม้ดอกหอมเช่นนี้สามารถดึงดูดความสนใจของนักวิจัย นักวิชาการ และครูที่ไม่ได้อยู่ในสายวิทยาศาสตร์ให้เข้ามาร่วมเสวนาและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับไม้ดอกหอม ซึ่งเป็นมิติที่ดีในการทำงานแบบสหวิทยาการภายใต้กรอบการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2

นอกเหนือจากการทำกิจกรรมเครือข่ายสวนไม้ดอกหอมในระดับรากหญ้าแล้ว โครงการ BRT ยังได้พยายามผลักดันและสร้างความเชื่อมโยงทางด้านนโยบายระหว่างองค์กรต่างๆ ที่เป็นสมาชิกของเครือข่ายให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้บริหารองค์กรที่เกี่ยวข้องกับเครือข่าย จนกระทั่งเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2545 ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้บริหารของสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายรวม 7 สถาบัน ได้แก่ กรมสามัญศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.), สภาสถาบันราชภัฏ (สรภ.), สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (รท.), สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.), สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และโครงการ BRT ซึ่งนับว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีในการขับเคลื่อนเครือข่ายให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ผลสำเร็จและกระแสตอบรับที่ได้จากสมาชิกในเครือข่ายสวนไม้ดอกหอมทำให้โครงการ BRT มีกำลังใจที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง สำหรับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาอันใกล้นี้ คือ การจัดทำหนังสือ "หอมกลิ่นดอกไม้ในประเทศไทย" ที่คาดว่าจะรวบรวมความรู้เกี่ยวกับพรรณไม้ดอกหอมไว้ถึง 300 ชนิด ซึ่งแต่ละชนิดจะได้สอดแทรกบทกลอนที่เขียนพรรณนาเกี่ยวกับพรรณไม้ดอกหอมไว้ในหนังสืออีกด้วย คาดว่าหนังสือดังกล่าวจะทำให้ความรู้และสุนทรียภาพแก่สมาชิกของเครือข่ายและผู้ที่ไม่สนใจไม่มากนักน้อย นอกจากนั้น โครงการ BRT ยังมีแผนการที่จะนำองค์ความรู้ด้านอื่น เช่น สาหร่ายและแมลงน้ำกับการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ไม้ผลพื้นบ้าน ปลาและสัตว์น้ำในท้องถิ่น เป็นต้นเข้ามาเป็นกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันในเครือข่ายโดยใช้ทรัพยากรชีวภาพเป็นฐานของการเรียนรู้ด้วย เพื่อขยายฐานสมาชิกของเครือข่ายให้กว้างขวางและครอบคลุมความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพโดยชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จะได้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง ตามเจตนารมณ์และเป้าประสงค์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของโครงการ BRT

เครือข่าย "การติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยใช้นิตยชีวีตทางชีวภาพ"

จุดเริ่มต้นของเครือข่ายนี้เกิดจากความรักและความห่วงใย "แม่น้ำกก" ของชาวจังหวัดเชียงรายที่เปรียบลำน้ำกกดังสายชีวิตที่หล่อเลี้ยงสรรพชีวิตมาหลายชั่วอายุคน แต่ขณะนี้ แม่น้ำกกกำลังตกอยู่ในสภาวะวิกฤติอันเนื่องมาจากการปล่อยของเสียลงสู่แม่น้ำ ทั้งที่มาจากบ้านเรือน จากภาคการเกษตร และภาคการอุตสาหกรรมโดยขาดจิตสำนึกและปราศจากความรับผิดชอบ

ด้วยเหตุนี้ สถาบันราชภัฏเชียงราย โดย อจ.ศรัทธา ไซสุข จึงได้เป็นแกนนำในการรวบรวมสมาชิกจากหลายองค์กรในจังหวัดเชียงรายที่มีความรักและเป็นห่วงในลำน้ำกกเช่นเดียวกัน ได้แก่ อาจารย์จากสถาบันราชภัฏเชียงราย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานการป่าไม้เขตเชียงราย, เทศบาล, หน่วยจัดการต้นน้ำ, สำนักงานสาธารณสุข, การประปา, ฝ่ายเชียงราย, เรือนจำกลาง (ดอยฮาง)) รวมทั้งผู้นำชุมชนระดับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.ดอยฮาง, อบต.ริมกก, อบต.แม่ยาว) ตัวแทนชุมชนเกาะลอย ริมกก ร้วเหล็ก ร้วเหล็กโรงฆ่าสัตว์ องค์กรเอกชน (วาย.เอ็ม.ซี.เอ., มูลนิธิพัฒนาชุมชนในเขตภูเขา, กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเชียงราย) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน เพื่อมาปรึกษาหารือ ร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและการอนุรักษ์ลำน้ำกกเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

การประชุมในหัวข้อเรื่อง "การติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีชีวีตทางชีวภาพ" จึงได้จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างโครงการ BRT และสถาบันราชภัฏเชียงราย เมื่อวันที่ 2-3 สิงหาคม 2545 ที่อาคาร visitor center สถาบันราชภัฏเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกที่รักและห่วงใยลำน้ำกก ได้มีโอกาสมาพบปะและเสวนาและเรียนรู้ร่วมกันถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในลำน้ำกกพร้อมกับร่วมรับฟังการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการติดตามและตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างง่ายโดยใช้สาหร่ายและแมลงน้ำเป็นดัชนีชีวีตทางชีวภาพ และที่สำคัญเพื่อระดมความคิดเห็นร่วมกันในการวางแผนเฝ้าระวังและฟื้นฟูลำน้ำกกที่มีประสิทธิภาพ

กิจกรรมในการประชุมเริ่มต้นด้วยการบรรยายพิเศษของ ศ.วิสุทธิ ไบไม้ ในหัวข้อเรื่อง "การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ" ซึ่งให้กรอบและแนวความคิดเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันเป็นเครือข่ายระหว่างองค์กรต่างๆ ทางด้านการศึกษา และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นว่าจะช่วยนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนและจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหานั้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการ

พัฒนาอย่างไม่ยั่งยืนในขณะนี้ได้ จากนั้นก็มีการบรรยายเพื่อให้ความรู้ทางด้านชีววิทยาทัวไปและการใช้ประโยชน์จากสาหร่าย โดย ดร.อาทิตย์ มหพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญสาหร่ายจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) หลังจากนั้นคณะวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ ผศ.ยุวดี พิรพรพิศาล และ ดร.ชิตชล ผลารักษ์ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมเกี่ยวกับความหลากหลายของชนิดพันธุ์สาหร่ายและแมลงน้ำที่พบในแหล่งน้ำดีและในแหล่งน้ำเสีย การให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างง่ายทางกายภาพและทางเคมี และความรู้เกี่ยวกับชนิดของสาหร่ายและแมลงน้ำที่สามารถใช้เป็นดัชนีชีวีตคุณภาพน้ำได้ สำหรับในภาคปฏิบัติการ คณะวิทยากรและผู้เข้าร่วมการประชุมได้ร่วมกัน

ตรวจวัดคุณภาพน้ำทางกายภาพ

ได้แก่ สี กลิ่น ความขุ่น ความใส ความลึก ของแหล่งน้ำ ทางด้านเคมีได้แก่ ความเป็นกรดต่างปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (DO) ปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อย

สลายสารอินทรีย์ (BOD)

และช่วยกันเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในแหล่งน้ำ เช่น สาหร่าย แมลงน้ำ สัตว์หน้าดิน เป็นต้น เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการทำงานทางด้านนี้ของผู้เข้าร่วมการประชุมก่อนที่จะนำไปปฏิบัติงานหรือขยายผลกิจกรรมด้านนี้แก่ผู้อื่นต่อไป

หลังจากเสร็จสิ้นการบรรยายและปฏิบัติการแล้วผู้เข้าร่วมการประชุมได้ร่วมกันระดมความคิดเห็น โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยแต่ละกลุ่มย่อยได้จัดทำ "mind mapping" ที่เป็นข้อคิดเห็นของกลุ่มที่จะช่วยล้าหน้ากให้พ้นจากวิกฤติ ซึ่งสรุปสาระสำคัญในภาพรวมได้ว่าจะต้องมีการจัดตั้งกลุ่ม "รักษาล้าก" ขึ้นอย่างจริงจัง โดยสมาชิกที่เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้จะเป็นแกนนำและจะเชิญชวนให้หน่วยงานอื่นๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนที่มีจิตสำนึกห่วงใยในล้ากให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มด้วยเพื่อผนึกกำลังกัน เฝ้าระวังและอนุรักษ์ล้ากอย่างเป็นรูปธรรมด้วยการจัดกิจกรรมหลักที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูลและการวิจัย ด้านการฟื้นฟูและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้มีข้อสรุปให้นำผลจากการประชุมในครั้งนี้ไปเสนอต่อผู้บริหารในจังหวัดเชียงราย เพื่อผู้บริหารจะได้รับทราบข้อมูลของล้ากและช่วยกันแก้ปัญหาในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการต่อไป

ในช่วงท้ายของการประชุม ผู้เข้าร่วมการประชุมได้ทำความเข้าใจกับหลักการ **"สามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา"** ของ ศ.นพ.ประเวศ วะสี โดยแนวความคิดที่ว่า การขับเคลื่อนใดๆ ก็ตามจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยการประสานและเชื่อมโยงกลไก 3 ฝ่าย นั่นคือ การใช้องค์ความรู้ทางด้านวิชาการ การใช้กลไกของภาครัฐและการเมือง และการใช้ชุมชนและสาธารณชนเป็นตัวขับเคลื่อน เครือข่าย "รักษาล้าก" ก็กำลังอยู่ในระหว่างการทำงานร่วมกันภายใต้หลักการดังกล่าวเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากล้ากอย่างยั่งยืนสืบไป

เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT

เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT เป็นการรวม

ตัวกันของกลุ่มศิลปินพื้นบ้านในประเทศไทยทั้งจากภาคเหนือ

(ซอล่องน่าน), ภาคกลาง (ลิเก, เพลงพื้นบ้าน), ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(หมอลำ, กัณฑ์, เพลงโคราช) และภาคใต้ (หนังตะลุง) โดยมีพื้นฐานแนวคิด

ที่เกี่ยวข้องกับการใช้การแสดงพื้นบ้านเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงวิถีชีวิตและจิตวิญญาณ

ของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลาย

หลายทางชีวภาพได้อย่างดีเยี่ยม เนื่องจากศิลปินพื้นบ้านมีความเข้าใจและซาบซึ้งถึง

ความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

เป็นอย่างดี ทั้งในด้านรูปธรรม ด้านนามธรรม ตลอดจนด้าน

ความสัมพันธ์ของผู้คนในสังคมท้องถิ่น

เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT เกิดขึ้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสนอรูปแบบการเผยแพร่แนวคิดการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายหลายทางชีวภาพ โดยการแสดงพื้นบ้าน เมื่อวันที่ 23-24 มีนาคม 2545 ณ สถานีปฏิบัติการนาอนุส สถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีคณะทำงานในสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้ประสานงานการจัดการประชุม และได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

จากโครงการ BRT ในการประชุมครั้งนั้นมีศิลปินพื้นบ้านจากภาคต่างๆ เข้าร่วมการประชุมจำนวน 22 คน ตัวอย่างเช่น หมอลำ (ฉวีวรรณ พันธุ, และภิญญา บุญแสน จากร้อยเอ็ด, บุญช่วง เด่นดวง และทองเจริญ ดาเหลา จากอุดรธานี, เทวี ฟ้าฮ่วน จากหนองคาย, รังสรรค์ วงศ์งาม จากอุบลราชธานี), หมอลำผู้ไท (ปทุมทิพย์ ปะกิระเนย์ และเฉลียว สกุลโพน จากร้อยเอ็ด), กัณฑ์ (น้ำผึ้ง เมืองสุรินทร์ และไมชิติ ดิสม), เพลงโคราช (กำปัน

บ้านแท่น และกาเหว่า โศกชัย), **ซอล็องน่าน** (ประจักษ์ กาวี), **เพลงพื้นบ้านภาคกลาง** (มนัส แก้วบุชา และสัญญาสุดล้ำเลิศ), และ**หนึ่งตระกูล** (นครินทร์ ชาทอง และมงคล คชรัตน์)

ผลที่เกิดขึ้นจากการประชุมครั้งนั้นนอกจากศิลปินพื้นบ้านจะได้รับรู้และเข้าใจในแนวความคิดการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพจาก ศ.วิสุทธิ ไบไม้ หัวหน้าโครงการ BRT และ ดร.อุษา กลิ่นหอม ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวชแล้ว เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT ที่ก่อตัวขึ้นยังเกิดความรู้สึกร่วมกันในความจำเป็นที่จะต้องใช้ศักยภาพของตนในการช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการสูญเสียทรัพยากรชีวภาพ ศิลปะ และวัฒนธรรม ศิลปินพื้นบ้านแต่ละคนต่างก็รับเอาแนวคิดดังกล่าวไปเป็นภารกิจที่จะดำเนินการขยายผล เช่น การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในเนื้อหาของการแสดง การประพันธ์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และการขยายแนวคิดดังกล่าวไปสู่กลุ่มศิลปินอื่นๆ ในท้องถิ่นของตน

ข้อสรุปสุดท้ายในการประชุมเชิงปฏิบัติการก็คือ จะต้องมีการร่วมประชุมกันอีกครั้งเพื่อให้ศิลปินแต่ละคนได้นำเอาผลของการดำเนินงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลจนเป็นรูปธรรมตามเป้าประสงค์

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ในการเผยแพร่แนวความคิดการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยการแสดงของกลุ่มศิลปินพื้นบ้าน จึงเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 27-28 กรกฎาคม 2545 ณ วัดกลางคูเวียง อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ศิลปินพื้นบ้านแต่ละคนที่เป็นผู้ก่อตั้งเครือข่ายฯ ต่างก็นำเอาผลงานที่ตนได้ดำเนินการมานำเสนอต่อเพื่อนศิลปินสมาชิกเครือข่าย เช่น **กลุ่มหมอลำ** ได้นำแนวคิดดังกล่าวไปเผยแพร่สู่ศิลปินหมอลำท่านอื่นๆ และได้แนวร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อที่จะร่วมกันทำกิจกรรมนี้ รวมทั้งพ่อทองเจริญ ตาเหลา และแม่ฉวีวรรณ พันธุ ก็ได้ร่วมกันประพันธ์บทกลอนที่นำเสนอแนวความคิดการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้แม่บุญช่วง เด่นดวง เป็นผู้นำเสนอ **เพลงโคราช** พ่อกำป็น บ้านแท่น ก็ได้ร่วมมือกับสถาบันราชภัฏนครราชสีมาในการรวบรวมผลงานเพลงโคราช เพื่อจัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑ์เพลงโคราชต่อไป **ซอล็องน่าน** โดยพ่อประจักษ์ กาวี ก็ได้เก็บรวบรวมผลงานซอล็องน่านและระดมศิลปินซอล็องน่านมาพบปะพูดคุยเพื่อหาแนวร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อขยายวงต่อไป **เพลงพื้นบ้านภาคกลาง** โดย

อาจารย์มนัส แก้วบุชา ก็พยายามเชื่อมโยงกลุ่มศิลปินพื้นบ้านที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เช่น ลิเก ลำตัด เพลงฉ่อย เพลงเรือ เพลงอีแซว เพลงซึกกระดาน มาเป็นแนวร่วมในการทำงานขยายเครือข่ายด้วย และ**หนึ่งตระกูล** อาจารย์นครินทร์ ชาทอง และอาจารย์มงคล คชรัตน์ ก็ได้ขยายผลแนวคิดดังกล่าวไปสู่กลุ่มศิลปินพื้นบ้านภาคใต้ โดยผ่านไปทางสมาพันธ์หนึ่งตระกูลจังหวัดสงขลา สภาวัฒนธรรมจังหวัดและอำเภอ และกลุ่มศิลปินสาขาอื่น ๆ เช่น โนราห์ และเพลงบอก รวมถึงการนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หนึ่งตระกูลเล่าเรื่องการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพแก่นักเรียนในพื้นที่ด้วย

แผนกลยุทธ์ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นในการประชุมครั้งที่ 2 นี้ สรุปได้ว่า ศิลปินพื้นบ้านแต่ละคนต่างได้มีโอกาสมาร่วมกันคิดและก็จะแยกย้ายกันไปทำงานตามสภาพความพร้อมและข้อจำกัดของตน โดยมีประเด็นหลักๆ คือ การหาแนวร่วมจากกลุ่มศิลปินพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนการรวบรวมบทเพลงพื้นบ้านที่กล่าวถึงการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อนำมาผสมผสานหรือสอดแทรกกับการแสดงในปัจจุบัน การประพันธ์บทเพลงพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพขึ้นมาใหม่ การแสวงหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการจัดทำสื่อเพื่อเผยแพร่ และการจัดกิจกรรมประจำปีเพื่อรวบรวมเอาผลงานจากศิลปินพื้นบ้านภาคต่างๆ เพื่อนำเสนอต่อสาธารณชนและเยาวชนในระดับรากหญ้าในทุกโอกาสที่สามารถจะทำได้ และที่ประชุมล้มมน่า **"เครือข่ายศิลปินพื้นบ้าน BRT"** มีฉันทานุมัติร่วมกันว่าจะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามที่ได้หารือกันไว้และจะนำผลการดำเนินงานมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันเป็นประจำทุกปี

แปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะยาว (LTERS) เพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ

การจัดทำแปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะยาวเพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ (Long Term Ecological Research Sites (LTERS) for Ecosystem Monitoring) เป็นโครงการวิจัยแขนงหนึ่งที่โครงการ BRT ให้ความสำคัญมาโดยตลอด และจัดไว้ในลำดับต้นๆ ของการสนับสนุนทุนวิจัย กระนั้นก็ตาม ยังไม่สามารถดึงดูดความสนใจของนักวิจัยไทยและนิสิตนักศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยในด้านนี้ได้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง สาเหตุมาจากปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ 2 ประการ คือ การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและลักษณะงานวิจัยที่ค่อนข้างมีข้อจำกัดอยู่มาก กล่าวคือ ต้องใช้เวลาศึกษาวิจัยยาวนาน และต้องการใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในป่าที่มีความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบาก นักวิจัยไทยส่วนใหญ่มีภารกิจด้านการสอนและการประชุมค่อนข้างมากรวมทั้งนิสิตนักศึกษารุ่นใหม่ส่วนใหญ่ต้องการทำงานวิจัยที่มีความสะดวกสบายและหางานทำได้ง่ายตามกระแสนิยม จึงไม่เลือกที่จะทำวิจัยหรือศึกษาต่อทางด้านนี้ บุคลากรนักวิจัยไทยทางด้านนี้จึงมีไม่มากและไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ แต่กลับจะลดลงด้วยสาเหตุดังกล่าว

ผลพวงที่ตามมาจากปัญหาดังกล่าวทำให้โครงการ BRT ไม่สามารถพัฒนางานวิจัยด้านนี้ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้บริหารโครงการ และตอบสนองต่อความต้องการของประเทศชาติได้ในช่วงเวลาที่จำกัด ทั้งๆ ที่งานติดตามตรวจสอบระบบนิเวศในระยะยาวมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะทำให้ทราบว่าระบบนิเวศที่ซับซ้อนนั้นจะยังคงทำหน้าที่เป็นระบบค้ำจุนสรรพชีวิตให้ดำรงอยู่ต่อไปได้ หรือไม่ อย่างไร ท่ามกลางการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และความต้องการเชื่อมโยงองค์ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงอนุรักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

โครงการ BRT จึงได้พัฒนางานวิจัยดังกล่าวร่วมกับ ศ.ดร.เรณู บรอดเคลแมน ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยามาโดยตลอด จนกระทั่งมาถึงจุดที่ว่า การศึกษานิเวศวิทยาต้องทำให้เป็นเรื่องระดับชาติ ดังนั้นโครงการ BRT จึงได้ประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ เรื่อง "แปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะยาว (LTERS) เพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ" เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2545 ที่ KU Home มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เพื่อเป็นเวทีให้นักวิจัย นิสิตนักศึกษาที่ทำงานวิจัยด้านนี้ได้มาปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานวิจัยและปัญหาอุปสรรคในการทำงาน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้สนใจงานวิจัยดังกล่าวได้เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และร่วมกันจุดประกายความคิดในการพัฒนางานวิจัยด้านนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยผู้บริหารโครงการ วิทยากร นักวิจัย นักวิชาการ และนิสิตนักศึกษาจากสถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 75 คน กิจกรรมในการประชุมประกอบด้วยการบรรยายสลับกับการระดมความคิดเห็นทางวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูงในการวางแปลงศึกษาวิจัยระบบนิเวศระยะยาว เช่น ศ.วรเชน บรอดเคลแมน มหาวิทยาลัยมหิดล, นายบุญชู บุญทวี กรมป่าไม้, ดร.สรายุทธ บุญยะเวชชีวิน กรมป่าไม้, รศ.อุทิศ ภูฏอินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รศ. กัณฑ์รีย์ บุญประกอบ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และดร.ทรรษา จรรย์แสง ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาทางทะเล เป็นต้น คณะวิทยากรได้ให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมในประเด็นหลักที่ว่า การอนุรักษ์ระบบนิเวศจำเป็นต้องเข้าใจสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆ ที่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบโดยสามารถติดตามและประเมินการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศเมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ การสร้างแปลงศึกษาถาวรเพื่อติดตามตรวจสอบระบบนิเวศในระยะยาว (LTERS) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การวัดค่าต่างๆ ทางกายภาพและชีวภาพ สามารถทำได้อย่างละเอียด เป็นมาตรฐานสากล และทำซ้ำเพื่อการตรวจสอบได้

คณะวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุมยังได้ร่วมกันอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่อง "ประเด็นของอนาคต: เราจะทำอย่างไรให้การติดตามตรวจสอบระบบนิเวศระยะยาวได้รับการสนับสนุนมากขึ้นในระดับชาติและนานาชาติ" ซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนางานวิจัยระบบนิเวศระยะยาวในประเทศไทยนอกจากจะประสบปัญหาและอุปสรรค อันได้แก่ การใช้เงินทุนวิจัยค่อนข้างสูงและการวิจัยที่ต่อเนื่องยาวนานไม่ต่ำกว่า 10 ปีแล้ว งานวิจัยด้านนี้จะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพยังต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นนักวิจัยและนิสิตนักศึกษาที่ต้องทำงานวิจัยแบบเชื่อมโยงกันมากขึ้น เจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ในพื้นที่วิจัยต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และที่สำคัญ คือ ผู้กำหนดนโยบายงานวิจัยจะต้องให้ความสำคัญกับงานวิจัยและสนับสนุนทุนวิจัยด้านนิเวศวิทยาให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากปัญหาที่กล่าวมานี้ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่นักนิเวศวิทยาจะต้องรวมพลังกันให้เป็นปึกแผ่น เพื่อสร้างผลงานวิจัยที่จะทำให้ผู้บริหารและสาธารณชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบนิเวศ เพื่อการกำหนดนโยบายงานวิจัยด้านนิเวศวิทยาที่เหมาะสม การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน และการสร้างบุคลากรนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อรองรับงานวิจัยด้านนี้อย่างต่อเนื่อง

การประชุมจบลงด้วยความคาดหวังของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนที่จะช่วยกันพัฒนางานวิจัยระบบนิเวศระยะยาวให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง โดยคณะผู้จัดการประชุมจะจัดทำบันทึกผลการประชุม (proceedings) เพื่อรวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ จากผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติและข้อเตือนใจในการพัฒนางานวิจัยด้านนิเวศวิทยาร่วมกันต่อไป

นิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า

งานวิจัยในกลุ่มนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่ามีนักวิจัยและนิสิตนักศึกษาให้ความสนใจน้อย เมื่อเทียบกับงานวิจัยในกลุ่มอื่นๆ ทั้งๆ ที่โครงการ BRT ได้ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ด้านนี้มาโดยตลอด แต่งานวิจัยด้านดังกล่าวยังไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งจัดว่าเป็นเรื่องที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง เพราะทรัพยากรชีวภาพที่มีคุณค่าเช่นนี้นับวันจะถูกทำลายลงไปเรื่อยๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

ดังนั้น ในช่วงต้นปี 2545 โครงการ BRT จึงได้จัดเวทีให้นักวิจัยและนิสิตนักศึกษาที่ทำงานวิจัยด้านนี้ได้มีโอกาสมารวมตัวกันและร่วมกันระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของงานวิจัยที่ยังไม่พัฒนาก้าวหน้าไปเท่าที่ควร โดยร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและหากรอบการพัฒนางานวิจัยที่เหมาะสมกับแนวทางการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 โดยกลุ่มนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า ซึ่งนำโดย รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร จากมหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2545 ที่อาคารมหานครยิมซิม กรุงเทพฯ ผลการประชุมประสบความสำเร็จเกินความคาดหมาย นักวิจัยและนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมการประชุมถึงแม้จะเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ ไม่เกิน 10 คน แต่ก็ได้ให้ข้อคิดเห็นที่สะท้อนข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับวงการวิจัยด้านนี้และสะท้อนมุมมองของผู้บริหารและสาธารณชนที่มีต่อสัตว์ป่าได้อย่างชัดเจน ประเด็นสำคัญที่ได้จากการประชุมพอสรุปได้ดังนี้

การวิจัยสัตว์ป่าในประเทศไทยยังเป็นที่ไร้อรรถาธิบาย นักวิจัยต้องปฏิบัติตามกรอบนโยบายวิจัยของหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่กำหนดไว้ หรือต้องมาทำวิจัยในเรื่องที่เป็นประเด็นสาธารณะเร่งด่วนในขณะนั้น ซึ่งอาจจะไม่ได้อยู่ในความเชี่ยวชาญหรือเป็นประเด็นวิจัยที่นักวิจัยสนใจอย่างแท้จริง ทำให้ผลงานวิจัยขาดประสิทธิภาพและขาดความเชื่อมโยงระหว่างกัน โดยไม่สามารถนำไปสู่การอนุรักษ์สัตว์ป่าในเชิงปฏิบัติได้ ในขณะที่เดี่ยวนับบุคลากรนักวิจัยทางด้านสัตว์ป่าก็อยู่ในสภาวะที่น่าเป็นห่วงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ นักวิจัยไทยที่ทำงานวิชาการทางด้านนี้มีจำนวนน้อยลงทุกที อีกทั้งยังหานักวิจัยที่จะทำงานต่อเนื่องได้ยาก นอกจากนี้ นิสิตนักศึกษาที่ไม่สนใจที่จะเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท-เอกในสาขาวิชาการดังกล่าว เนื่องจากงานวิจัยสัตว์ป่าต้องอาศัยความอดทนและต้องอยู่ในพื้นที่ป่าที่มีความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบากเป็นเวลานานกว่าจะได้ข้อมูลที่มีความหมายในทางวิชาการ

ในด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ก็ยังมีอุปสรรคอยู่บ้าง ผู้บริหารและสาธารณชนยังขาดความรู้ความเข้าใจใน

พฤติกรรมของสัตว์ป่าและไม่เข้าใจคุณค่าและความสำคัญของสัตว์ป่าที่มีต่อระบบนิเวศอย่างแท้จริง โดยยังมองว่า **"สัตว์ป่าเป็นแค่เครื่องประดับป่า"** และสิ่งสวยงามที่ช่วยส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเท่านั้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่การที่นักท่องเที่ยวนำอาหารไปให้สัตว์ป่าจนกระทั่งสัตว์ป่ามีพฤติกรรมการหาอาหารเปลี่ยนไปและหมดสภาพความเป็นสัตว์ป่าไปในที่สุด ซึ่งเป็นการทำลายสัตว์ป่าอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ที่ประชุมฯ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหา และพอจะสรุปสาระสำคัญได้ว่า ในด้านการวิจัยและพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ การหาโจทย์วิจัยที่เหมาะสมกับสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ป่า และการกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและเข้ามาศึกษาต่อทางด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของนักวิจัยและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ส่วนการที่จะได้มาซึ่งโจทย์วิจัยที่เหมาะสมนั้น ที่ประชุมเห็นว่าต้องมีกระบวนการทบทวนงานวิจัยที่เคยมีมาก่อนในพื้นที่อนุรักษ์ต่างๆ เพื่อจะได้มีข้อมูลพื้นฐานประกอบการตั้งโจทย์วิจัยที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาต่อยอดจากงานวิจัยเดิมได้ สำหรับด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์นั้น ที่ประชุมเห็นว่านักวิจัยควรพยายามช่วยกันหาข้อมูลวิจัยสัตว์ป่าเพื่อสื่อความหมายที่เข้าใจได้ง่ายหรือความสำคัญของทรัพยากรชีวภาพดังกล่าวที่มีต่อระบบนิเวศให้ผู้บริหารและสาธารณชนได้รับทราบและเข้าใจ โดยการให้ข้อมูลแก่สื่อมวลชนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

จากยุทธศาสตร์การดำเนินงานข้างต้น กลุ่มนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่าได้ช่วยกันปรับยุทธศาสตร์การทำงานให้บังเกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มจึงได้เกิดขึ้นอีก 3 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2545, 28 มิถุนายน 2545 และ 23 สิงหาคม 2545 ตามลำดับ ความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าภายในกลุ่มที่สำคัญจากการประชุมทั้ง 3 ครั้ง ได้แก่ การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อทบทวนงานวิจัยที่มีมาก่อนภายในพื้นที่อนุรักษ์ 3 แห่ง ได้แก่ (ก) ผืนป่าตะวันตก โดย ดร.อนรรฆ พัฒนวิบูลย์ จากสำนักงานโครงการผืนป่าตะวันตก กรมป่าไม้, (ข) ผืนป่าตะวันออก โดย นายไสว วังหงษา

จากสถานีวิจัยสัตว์ป่าจะเชิงเทรา จ.จะเชิงเทรา และ (ค) ผืนป่าภาคใต้ตอนบน โดย นางสาวบุษบง กาญจนสาขา สถานีวิจัยสัตว์ป่าคลองแสง จ.สุราษฎร์ธานี

ทางกลุ่มนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่ายังจะได้ช่วยกันเขียนบทความทางวิชาการเพื่อให้ความรู้แก่ผู้บริหารและสาธารณชนได้ทราบเกี่ยวกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ป่า การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และการสูญเสียถิ่นอาศัยของสัตว์ป่าอันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศอย่างไม่มียั้งยืน จำนวนทั้งสิ้น 9 เรื่อง ได้แก่ 1) สัตว์ป่าไม่ใช่แค่เครื่องประดับป่า: ประเด็นสาธารณะที่น่าจะมีการแก้ไข โดย รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร, 2) สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ในประเทศไทย โดย นางสาวบุษบง กาญจนสาขา, 3) ประสิทธิภาพการศึกษาสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์: จากกวางผาสู่ควายป่าฝูงสุดท้าย โดย ดร.รัตนวัฒน์ ไชยรัตน์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 4) ลิน: การอนุรักษ์ที่ถึงทางตัน โดย รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร, 5) นากเมืองไทย โดย นางสาวบุษบง กาญจนสาขา, 6) ผลกระทบแบบลูกโซ่ของการสูญพันธุ์สัตว์ป่าที่มีต่อระบบนิเวศมนุษย์ โดย รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร, 7) ชะนี: ผู้แพร่กระจายพันธุ์พืชสู่ผืนป่า โดย นางสาวชุตติร กาญจนะกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล, 8) สัตว์ป่าในพื้นที่ห้วยอมป่าดิบสูงที่ภาคเหนือ โดย ดร.อนรรฆ พัฒนพิบูลย์ และ 9) ความหลากหลายทางชีวภาพและแนวทางการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ไก่อ่าในภาคเหนือตอนบน โดย รศ. วิภา เมฆวิชัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บทความทางวิชาการต่างๆ เหล่านี้ได้นำไปเผยแพร่ให้แก่นักข่าวและสื่อมวลชน

แขนงต่างๆ ในการประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนในหัวข้อเรื่อง "สัตว์ป่าไม่ใช่แค่เครื่องประดับ" เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2545 ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและมีนักข่าวจากสื่อแขนงต่างๆ ให้ความสนใจและได้ทยอยกันเผยแพร่ข่าวดังกล่าวสู่สาธารณชนเป็นระยะๆ

นอกเหนือจากการจัดทำเอกสารทางวิชาการดังกล่าวแล้ว กิจกรรมของกลุ่มฯ ที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ การกำหนดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคในการศึกษาวิจัยและติดตามตรวจสอบสัตว์ป่า งานที่ได้ทำไปแล้วในส่วนนี้ ได้แก่ การออกแบบสอบถามหัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าทุกแห่งในประเทศไทยเกี่ยวกับงานวิจัยสัตว์ป่าที่กำลังดำเนินงานอยู่ พร้อมทั้งเทคนิควิธีการศึกษาที่ใช้ในการติดตามสัตว์ป่าอีกด้วย โดยจะกำหนดให้มีการประชุมระหว่างกลุ่มนักวิจัยกับหัวหน้าสถานีวิจัยสัตว์ป่าตลอดจนผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ที่เกี่ยวข้องประมาณเดือนพฤศจิกายน 2545 เพื่อสร้างมาตรฐานงานวิจัยด้านสัตว์ป่าให้เป็นสากลต่อไป

จากสรุปผลงานของกลุ่มนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่าที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ากลุ่มนักวิชาการด้านนี้มีกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งของความสำเร็จอาจเป็นเพราะว่านักวิชาการกลุ่มนี้ทำงานด้วยจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัยและมีความต้องการตรงกันที่จะพัฒนางานวิจัยด้านนี้ให้เจริญก้าวหน้าตามเป้าประสงค์เพื่อเป็นแบบอย่างในการขับเคลื่อนงานวิจัยในกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานความรู้ (Knowledge-based Ecotourism) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สืบเนื่องจากโครงการ BRT ร่วมกับ สกว. ศช.

และจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ร่วมกันพัฒนาชุดโครงการศึกษาความหลากหลาย

ทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัด

แม่ฮ่องสอน โดยได้สนับสนุนโครงการวิจัยทั้งหมด 11 โครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ประกอบด้วย

การศึกษาพืช (กล้วยไม้และเฟิร์น) สัตว์ (ปลา, นก, หอยทากจืด) และสัตว์ป่ารวมทั้งโป่ง และการศึกษา ถ้ำ ตลอดจนการศึกษาวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของชาติพันธุ์ต่างๆ ของมนุษย์

โครงการวิจัยต่างๆ ดังกล่าวก่อให้เกิดองค์ความรู้พื้นฐานที่มีความหมายในเชิงการอนุรักษ์และการพัฒนาจำนวนมาก ข้อมูลข่าวสารจากโครงการวิจัยต่างๆ จึงได้ถูกนำออกมาเผยแพร่ทางสื่อมวลชน

เป็นระยะๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้นพบหอยทากจืดและปลาชนิดใหม่ของโลก การค้นพบว่าแม่ฮ่องสอนเป็น

อาณาจักรถ้ำที่มีคุณค่าทางโบราณคดีจำนวนมากกว่า 200 แห่ง การค้นพบว่าแม่ฮ่องสอน

เป็นแหล่งที่มีศักยภาพในการดำเนินาตุปลาท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลด้านความ

หลากหลายของกล้วยไม้ เฟิร์น และนก ข้อมูลทางวิชาการดังกล่าวมีมากเพียงพอที่จะเนรมิตจังหวัดแม่ฮ่องสอนให้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ผลงานวิจัยเหล่านี้ตอกย้ำให้เห็นชัดเจนว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความร่ำรวยด้วยทรัพยากรชีวภาพรวมทั้งมรดกธรรมที่เก่าแก่ ควรค่าแก่การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเจตนารมณ์ของผู้บริหารโครงการที่ร่วมกันพัฒนาชุดโครงการนี้ตั้งแต่แรก

การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเพื่อรองรับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนเป็นโครงการอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารโครงการให้ความสำคัญและดำเนินการควบคู่ไปกับการศึกษาหาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ผู้บริหารโครงการได้จัดการประชุมอย่างต่อเนื่องหลายครั้งกับผู้นำชุมชน อบต. อบจ. ททท. โดยมี สกว. ภาคเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ประเด็นที่ได้นำมาเป็นหัวข้อหลักในการพูดคุยร่วมกัน คือ การหาแนวทางส่งเสริมให้ชุมชนมีความรู้ความสามารถและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งชุมชนจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม แนวความคิดดังกล่าวค่อนข้างจะพัฒนาได้ยากเนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะแอบแฝงมาในรูปแบบของการท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ที่มีลูกค้าเป็นชาวต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการท่องเที่ยวตามฤดูกาล ซึ่งมักจะฉาบฉวยมากกว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่แท้จริง

จากบทเรียนดังกล่าว โครงการ BRT จึงได้ปรับทิศทางของการพัฒนาโครงการดังกล่าวไปที่การนำองค์ความรู้พื้นฐานจากงานวิจัยไปเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอนของครู นักเรียน และนิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ ด้วยการจัด **"ค่ายธรรมชาติศึกษา"** บนพื้นฐานของการเรียนรู้ร่วมกันและจากฐานความรู้ (knowledge-based) จากการศึกษาในประเด็นหลักที่สำคัญสองประการ ได้แก่ ความต้องการแสวงหาความรู้ของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายกลุ่มใหญ่ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความต้องการในการนำความรู้พื้นฐานจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม การจัดค่ายศึกษาดูงานธรรมชาติให้เป็นฐานของการเรียนรู้ร่วมกันจะช่วยให้ความต้องการทั้งสองประการสอดคล้องกันได้อย่างราบรื่นและเป็นความจริงขึ้นมาได้ และยังสามารถสร้างประโยชน์ในอีกหลายๆ ด้านตามมาด้วย ไม่ว่าจะเป็นการสร้างจิตสำนึกของกลุ่มเยาวชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นและช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่กับประเทศชาติตลอดไป อีกทั้งยังจะช่วยเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยให้กว้างขวางขึ้น ซึ่งเป็นการคืนความรู้จากการวิจัยกลับไปสู่ชุมชนและสาธารณชนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดค่ายเยาวชนดังกล่าวยังจัดว่าเป็นการเริ่มต้นพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีรูปแบบที่เหมาะสมช่วยกระจายรายได้ให้แก่ชุมชน และยังมีส่วนช่วยการปฏิรูปการศึกษาในทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศอีกด้วย

สำหรับแนวทางการจัดค่ายธรรมชาติศึกษาจะประกอบด้วยการประเมินองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยที่มีอยู่ว่ามีความเพียงพอต่อการจัดโปรแกรมการศึกษาธรรมชาติหรือไม่อย่างไร รวมทั้งการหาเส้นทางการศึกษาธรรมชาติที่มีความเหมาะสม และที่สำคัญที่สุดคือ การประเมินความพร้อมของชุมชนและการมีส่วนร่วมของชุมชนให้เข้ามามีส่วนในการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เมื่อโครงการค่ายธรรมชาติศึกษาดำเนินการไปได้ระยะหนึ่งแล้วชุมชนจะสามารถดำเนินการบริหารจัดการโครงการดังกล่าวเองได้ เพื่อโครงการจะได้มีความยั่งยืนตลอดไป

โครงการ BRT กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาโครงการนี้ร่วมกับ สกว. ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยคาดว่าจะจัดประชุมเพื่อพัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่องอีกหลายครั้ง พร้อมกับการคัดเลือกเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่เหมาะสม เพื่อให้การจัดค่ายธรรมชาติศึกษาบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้จริงจัง ซึ่งจะช่วยพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ความก้าวหน้าชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก

โครงการ BRT ได้เลือกพื้นที่ป่าทองผาภูมิตะวันตกเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพภายใต้การบริหารจัดการงานวิจัยในรูปแบบชุดโครงการวิจัยเชิงสหวิทยาการ (multi-disciplinary research) ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้จากศาสตร์ต่างๆ ในหลากหลายมิติให้เป็นองค์ความรู้รวม โดยคาดหวังว่าผลงานวิจัยจากชุดโครงการลักษณะนี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพในด้านต่างๆ โดยการพัฒนาอย่างยั่งยืน กล่าวคือ สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในระดับชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบการสร้างผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การสร้างหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่น และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักวิชาการกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนในระยะยาว นอกจากนี้ยังคาดหวังว่าจะสามารถนำทรัพยากรชีวภาพไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในระดับชาติได้อีกทางหนึ่งด้วย

เนื่องจากพื้นที่ศึกษาวิจัยดังกล่าวซ้อนทับกับพื้นที่อนุรักษ์จำนวน 30,000 ไร่ ซึ่งอยู่ในโครงการฟื้นฟูสภาพป่าเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา ของ ปตท. ที่ได้ดำเนินงานมาระยะหนึ่งแล้ว โครงการ BRT จึงได้ทำความตกลงร่วมมือกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อทำงานทางด้านวิชาการร่วมกันเพื่อสร้างองค์ความรู้และฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพและสังคมของชุมชนท้องถิ่น และเป็นแนวทางในการวางแผนฟื้นฟูป่าและอนุรักษ์ป่าทองผาภูมิตะวันตกให้ยั่งยืนสืบไป

ในขณะนี้มีนักวิชาการจากโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์เข้าไปดำเนินการอยู่ในพื้นที่ทองผาภูมิตะวันตกรวม 16 โครงการ ประกอบด้วยงานวิจัยเกี่ยวกับพืช สัตว์ จุลินทรีย์ ทั้งบนบก ในน้ำ และในดิน รวมทั้งการศึกษาด้านสังคม ภาษาวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยา และนิเวศวิทยาชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว โดยได้รับความร่วมมือจากนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น เกษตรศาสตร์ ขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ บุรพา และสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี เป็นต้น ซึ่งเข้าไปศึกษาเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตนานาชนิด โดยทำงานร่วมกับ

ครู นักเรียน และชุมชนท้องถิ่น และอบต. ในเขตตำบลห้วยเขย่ง อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2545 โดยมีความเคลื่อนไหวและมีความก้าวหน้าในกิจกรรมต่างๆ ในชุดโครงการในช่วงปีที่ผ่านมามีพอจะสรุปได้ดังนี้

ในเชิงการบริหารจัดการ โครงการ BRT ได้จัดประชุมกลุ่มนักวิจัยและผู้บริหารโครงการเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อรับฟังความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการเข้าทำงานในพื้นที่วิจัย และช่วยกันวางแนวทางการบริหารจัดการชุดโครงการที่เหมาะสม และได้จัดทำเอกสาร “คู่มือการทำวิจัยในภาคสนาม” โดยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ โสฬส ศิริไสย์ หัวหน้าโครงการศึกษาวิจัยชุมชนท้องถิ่นในตำบลห้วยเขย่ง ซึ่งมีประสบการณ์และมีความคุ้นเคยกับชาวบ้านและระบบต่างๆ ในพื้นที่ทองผาภูมิตะวันตกเป็นอย่างดี คู่มือดังกล่าวได้ช่วยให้ให้นักวิจัยได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อการติดต่อประสานงานกับคนในพื้นที่ และสามารถเตรียมตัวเข้าทำวิจัยในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เช่น การเช่ารถ ขับเคลื่อนสี่ล้อ แหล่งเช่าที่พักอาศัย อาหารการกิน ความปลอดภัย เป็นต้น นอกจากนี้ โครงการ BRT ยังได้จัดทำจดหมายข่าว “โครงการวิจัยทองผาภูมิตะวันตก” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าเกี่ยวกับการพัฒนาชุดโครงการวิจัยดังกล่าวให้นักวิจัยทั้งที่ทำงานอยู่ในชุดโครงการและที่ไม่ได้อยู่ในชุดโครงการได้รับทราบโดยทั่วถึงกันเป็นระยะๆ อีกด้วย

ในเชิงวิชาการ โครงการ BRT ภายใต้การนำของ รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิเวศวิทยา ได้วางกรอบการบริหารจัดการชุดโครงการไว้เป็นขั้นตอนดังนี้ : 1) แบ่งงานวิจัยในชุดโครงการออกเป็น 3 กลุ่มตามสาขาภูมิศาสตร์และระบบนิเวศ ได้แก่ กลุ่มบก กลุ่มน้ำ และกลุ่มชุมชนท้องถิ่น เพื่อความเหมาะสมในการทำงานและเชื่อมโยงข้อมูลวิจัยร่วมกัน, 2) กำหนดจุดเก็บตัวอย่างร่วมกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่มวิจัย และ 3) ออกแบบบันทึกการเก็บตัวอย่าง

(data sheet) สำหรับให้แต่ละกลุ่มไว้ใช้เป็นต้นแบบสำหรับเก็บข้อมูลวิจัยหลักๆ ร่วมกันเพื่อการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลวิจัยที่มาจากหลากหลายมิติจะได้บังเกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างแท้จริง

หลังจากที่นักวิจัยได้เข้าไปทำงานในภาคสนามตามกรอบที่ได้วางไว้ในช่วงเวลาหนึ่งแล้ว โครงการ BRT ก็ได้ประมวลผลความก้าวหน้าการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ปรากฏว่าการทำงานในชุดโครงการยังมีความคลาดเคลื่อนไปจากกรอบความเชื่อมโยงที่ได้วางไว้อย่างงั้น เช่น นักวิจัยยังไม่สามารถเข้าพื้นที่วิจัยพร้อมกันได้ การกำหนดจุดเก็บตัวอย่างร่วมกันยังไม่ลงตัว เพราะต่างคนต่างก็มีกรอบการวิจัยของตน การใช้แบบบันทึกการเก็บตัวอย่างยังไม่เกิดขึ้นในบางโครงการเพราะนักวิจัยยังคงชินกับการเก็บข้อมูลตามที่เคยปฏิบัติหรือที่เคยเรียนมา เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่านักวิจัยในบางส่วนยังไม่เข้าใจกระบวนการทำงานในรูปแบบสหวิทยาการที่ต้องประสานการเชื่อมโยงองค์ความรู้เข้าด้วยกันบนฐานของระบบนิเวศ บางกรณีถึงแม้ว่าจะมีความเข้าใจดีแต่ก็ยังติดเงื่อนไขของเวลาที่จะเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่เพราะต้องแบ่งเวลาให้กับการเรียนการสอนหรือการประชุมต่างๆ จึงไม่พร้อมที่จะลงพื้นที่หรือเรียนรู้ร่วมกับนักวิจัยกลุ่มอื่นๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การเรียนรู้และการปรับตัวร่วมกันระหว่างนักวิจัยและผู้บริหารโครงการจึงต้องใช้เวลาพอสมควรเพราะอาจยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักวิจัยชีววิทยาในบ้านเรา

สำหรับแผนการขับเคลื่อนชุดโครงการของภาคภูมิตะวันตกที่โครงการ BRT ได้วางกรอบไว้ในช่วง 6 เดือนข้างหน้า พอสรุปได้ดังนี้: ก) จัดประชุมร่วมกันระหว่างนักวิจัยเป็นระยะๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าทางวิชาการและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการวิจัยรวมทั้งทำความเข้าใจถึงแนวทางการทำงานวิจัยในเชิงเชื่อมโยงกันให้มากยิ่งขึ้น, ข) จัดประชุมเพื่อเผยแพร่ชุดโครงการวิจัยของภาคภูมิตะวันตกให้เป็นที่รู้จักกันกว้างขวางมากยิ่งขึ้นทั้งในส่วนราชการ องค์กรท้องถิ่น และภาคประชาชนในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสร้างบรรยากาศความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนร่วมในกลุ่มต่างๆ ดังกล่าว และ ค) สร้างสถานีวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity research station) ในพื้นที่ของภาคภูมิตะวันตกเพื่อให้นักวิจัย นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ นักเรียน และชุมชนได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้เชิงสหวิทยาการภายใต้ "ชุดโครงการผู้ช่วยนักวิจัย" ที่โครงการ BRT กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้

จากการเคลื่อนไหวต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าชุดโครงการของภาคภูมิตะวันตกได้มีการพัฒนาที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะล่าช้าไปกว่าที่คาดหมายไว้บ้าง แต่อย่างน้อยนักวิจัยและผู้บริหารโครงการได้ผ่านบทเรียนที่ต้องแก้ไขเพื่อที่จะได้นำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การปรับตัวและสร้างทัศนคติที่ดีระหว่างกัน และถ้าทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันฟันฝ่าอุปสรรคนำพาชุดโครงการไปสู่เป้าหมายที่คาดหวังไว้แล้ว ผลสำเร็จในเชิงปฏิบัติที่น่าภาคภูมิใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องคงจะอยู่ไม่ไกลเกินเอื้อมอย่างแน่นอน

โครงการ "ผู้ช่วยนักวิจัย"

ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับงานวิจัยชีววิทยาในบ้านเราในช่วงเวลาที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน คือ งานวิจัยค่อนข้างจะกระจัดกระจาย มีผลงานวิจัยเป็นเรื่องๆ แต่ขาดความเชื่อมโยงระหว่างกัน ทำให้ไม่เกิดกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานวิจัยในภาพรวมร่วมกัน การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ จึงเกิดขึ้นได้น้อยทั้งๆ ที่มีข้อมูลที่น่าสนใจในตัวงานวิจัยนั้นๆ อีกทั้งระบบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการเรียนการสอนยังคงเป็นรูปแบบที่แยกส่วนเรื่องใครเรื่องมันใช้ปริมาณการสอนมากกว่าคุณภาพทางด้านแนวคิด จึงทำให้มีการเน้นการให้ข้อมูลและการท่องจำในภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในภาคสนาม ทำให้

ผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน หรือการทำงานวิจัยร่วมกันทั้งในห้องปฏิบัติการและในภาคสนาม การวิจัยในเชิงบูรณาการจึงเป็นเรื่องที่ยังห่างไกลจากความเป็นจริง

เนื่องจากโครงการ BRT กำลังพัฒนาชุดโครงการวิจัยเชิงสหวิทยาการที่มีการประสานเชื่อมโยงกันมากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยอมรับกันในหมู่นักวิชาการและผู้บริหารโครงการว่าจะช่วยสร้างองค์ความรู้รวมทั้งนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้จริง การบริหารชุดโครงการในลักษณะนี้ต้องการการทำงานเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดระหว่างนักวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานในภาคสนามร่วมกัน เพราะการศึกษาระบบชาติของสิ่งมีชีวิตเป็นการศึกษาความเชื่อมโยงและ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกันเองและกับสิ่งแวดล้อมในถิ่นอาศัยซึ่งมีความซับซ้อนในระบบนิเวศธร่อนอันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นโครงการ BRT จึงต้องพิจารณาหาวิธีการบริหารชุดโครงการที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จดังกล่าว เพราะจากสภาพการณ์ที่เป็นอยู่นักวิจัยเป็นอาจารย์ที่ค่อนข้างจะมีการกิจกรรมทั้งการเรียนการสอนและการประชุมอื่นๆ ส่วนนิสิตนักศึกษาก็ยังต้องเรียนภาคทฤษฎีที่เข้มข้นทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานในภาคสนามได้มากอย่างที่ควรจะเป็น โครงการ BRT ได้มองหาแนวร่วมจากนักวิจัยรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาช่วยเสริมงานนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

โครงการ "ผู้ช่วยนักวิจัย" ภายใต้ชุดโครงการวิจัยเชิงสหวิทยาการจึงเกิดขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือนิสิตนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาหรือจบการศึกษาแล้ว ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีไปจนถึงระดับปริญญาเอกทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และประวัติศาสตร์ โดยมีเงื่อนไขว่าผู้ช่วยนักวิจัยจะต้องปฏิบัติงานในภาคสนามและหรือห้องปฏิบัติการเต็มเวลา และจะต้องนำผลงานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์แล้วไปใช้ประกอบการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือนำไปประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

หลังจากที่โครงการ BRT ประกาศรับสมัคร "ผู้ช่วยนักวิจัย" ดังกล่าว ปรากฏว่าได้รับการตอบสนองจากนิสิตนักศึกษาอย่างเกินความคาดหมาย แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและด้านการบริหารจัดการ ทำให้โครงการ BRT ต้องคัดเลือกผู้ช่วยนักวิจัยรุ่นแรกไว้เพียง 16 คน เท่านั้น โดยได้วางกรอบการบริหารจัดการผู้ช่วยนักวิจัยบนพื้นฐานของการจ้างงานและการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยภายใต้กรอบของโครงการ BRT ผู้ช่วยนักวิจัยมีภาระหน้าที่ที่จะต้องหาที่ปรึกษาที่เหมาะสม หรืออยู่ภายใต้ร่มการดำเนินงานของ

โครงการวิจัยที่กำลังดำเนินงานอยู่ เพื่อจะได้มีที่ปรึกษาทางวิชาการไว้คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานวิจัย นอกจากนี้ ผู้ช่วยนักวิจัยจะต้องได้รับการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดให้มากที่สุด

การขับเคลื่อนกลุ่มผู้ช่วยนักวิจัยในช่วง 3 เดือนข้างหน้าได้วางแผนไว้ว่า จะนำผู้ช่วยนักวิจัยไปเรียนรู้ร่วมกันในพื้นที่ท้องถื่นภาคตะวันตก จ.กาญจนบุรี โดยการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันเป็นเวลาประมาณ 2 เดือน ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ผู้ช่วยนักวิจัยต้องวางแผนการเขียนโครงการงานวิจัยด้วยตนเอง ต้องรวมกลุ่มกันเพื่อวางแผนการออกภาคสนามร่วมกัน สลับกับการออกไปพื้นที่วิจัยเพื่อเรียนรู้ร่วมกันกับนักวิจัยในชุดโครงการท้องถื่นภาคตะวันตก ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเรื่องที่ไม่ถนัดนักสำหรับกลุ่มผู้ช่วยนักวิจัยที่ยังมีประสบการณ์การทำงานไม่มากนัก แต่ก็คงจะไม่ยากจนเกินไปสำหรับคนรุ่นใหม่ที่กระหายการเรียนรู้อย่างจริงจัง มีความพยายามและรักในงานที่ตัวเองถนัดตลอดจนมีจิตวิญญาณของความเป็นนักวิจัยรุ่นใหม่ที่จะทำงานวิชาการแบบบูรณาการอย่างจริงจัง

โครงการใหม่นี้เป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารโครงการวิจัยและตัวผู้ช่วยนักวิจัยเองว่าจะทำงานประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เนื่องจากการทำงานในรูปแบบบูรณาการเช่นนี้เป็นเรื่องที่ยังไม่มีใครมีประสบการณ์มาก่อนจึงอาจจะพบกับปัญหาและอุปสรรคบ้างในบางเรื่อง แต่ก็คาดหวังว่าจะประสบความสำเร็จที่น่าพอใจและคงจะได้ผลคุ้มค่า และที่สำคัญคือเราจะได้อะไร "นักวิจัยรุ่นใหม่" ที่มีประสบการณ์การทำงานแบบเชื่อมโยงอย่างมีปฏิสัมพันธ์จากประสบการณ์และความรู้ที่ผู้ช่วยนักวิจัยได้เรียนรู้ร่วมกัน เช่นนี้จะนำไปสู่การพัฒนาเป็น "นักวิจัยมืออาชีพ" ได้ในอนาคตเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ

สรุปผลความก้าวหน้าโครงการวิจัยบางโครงการ

ห้องปฏิบัติการเก็บรักษาสายพันธุ์จุลินทรีย์ ศษ.:

ได้ดำเนินงานภายใต้การดูแลของอาจารย์วันเชิญ โพธาเจริญ และคณะ นับถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 5 ปี (พ.ศ. 2540 - 2545) จุลินทรีย์ที่เก็บรักษามีมากกว่า 10,000 ตัวอย่าง จุลินทรีย์ที่ฝากเก็บส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่คัดแยกจากแหล่งธรรมชาติของไทย เป็นส่วนใหญ่ เช่น จากซากแมลง, ซากพืช, ซากกิ่งไม้ผุ และ เมล็ดพืช ซึ่งมีถิ่นกำเนิดอยู่ทั้งในน้ำ (น้ำจืด, น้ำเค็ม) ในดินและ วัสดุต่างๆ จากบริเวณที่เป็นป่าหลายลักษณะของไทยรวมทั้งใน เขตอุทยานแห่งชาติ จึงเป็นชีววัสดุสำคัญที่ก่อให้เกิดงานวิจัย มากมาย เช่น การพัฒนาเทคนิคการจำแนกจุลินทรีย์ วิธีการเก็บ รักษา การพัฒนาโปรแกรมฐานข้อมูล การวิจัยเพื่อประโยชน์ทาง การแพทย์ และทางการเกษตร เป็นต้น รวมทั้งสร้างบุคลากรใน สถาบันการศึกษาทั้งในระดับปริญญาเอกและโทมากกว่า 10 คน

ข้อมูลจุลินทรีย์เหล่านี้ได้จัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบด้วย โปรแกรม BCC Inventory ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชนิดและจำนวน จุลินทรีย์จากแหล่งต่างๆ ของประเทศ ซึ่งมีทั้งชนิดใหม่ที่พบใน ประเทศไทย (53 ตัวอย่าง); ชนิดที่ผลิตสารสำคัญที่อาจนำไปใช้ ประโยชน์ทางการแพทย์ (1,050 ตัวอย่าง); ซึ่งได้มีการคัดเลือก เพื่อเผยแพร่ทั้งทาง internet (<http://bcc.biotech.or.th>); สิ่งพิมพ์ (List of Cultures, 2002) และ CD-ROM (List of Cultures, vision November 2001 และ version 2002) ซึ่งเป็นลักษณะ Off-Line Website นอกจากนั้น ศษ. ยังได้จัดทำเอกสารข้อตกลงในการ ถ่ายโอนวัสดุ (Material Transfer Agreement: MTA) ระหว่าง ผู้ขอบริการและผู้ให้เชื่อเพื่อใช้และแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ต่อไป ศษ. ยังเป็นแกนนำในการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์เก็บรักษา จุลินทรีย์แห่งประเทศไทย (<http://tncc.biotech.or.th>) โดยร่วม ดำเนินการกับหน่วยงานอีก 3 แห่งที่มีพันธกิจในการเก็บรักษา และดูแลจุลินทรีย์ขององค์กร คือ กรมวิชาการเกษตร (DOAC Culture Collection), กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (DMST Culture Collection) และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (TISTR Culture Collection) โดยคาดหวังว่าในอนาคตประเทศไทยสามารถเป็นแกนนำของประเทศในกลุ่ม อาเซียนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรจุลินทรีย์

ห้องปฏิบัติการเชื้อรา ศษ.: นักวิจัยจากห้องปฏิบัติการ ศษ. ซึ่งนำโดย ดร.สมศักดิ์ ศิริชัย และคณะ ได้ศึกษาวิจัย เชื้อราภายใต้โปรแกรมวิจัยราของ ศษ. และการสนับสนุน

ทุนวิจัยโครงการ BRT โดยเริ่มจากการศึกษาที่ก่อให้เกิดโรค ในแมลงเป็นกลุ่มแรก พบราทำลายแมลงมากกว่า 300 ชนิดและ กว่า 40% เป็นราชนิดใหม่ของโลก หลังจากนั้นได้ขยายศึกษารากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ ราดิน ร่าย่อยสลายไม้ (Xylariaceae) ราหน้าราทะเล ราหนต่าง ราในกลุ่ม Coelomycetes และ Endophyte เติบโตในกลุ่ม Marasmius และ Mycena ตลอดจนราบนินทรีย์ วัตถุชนิดต่างๆ ในธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืช ป่าล้ม และบนมูลสัตว์ เป็นต้น ผลจากการศึกษาพบว่า ประมาณ 20-30% ของเชื้อรา ที่สำรวจพบในแต่ละกลุ่มเป็นเชื้อราชนิดใหม่ที่ยังไม่มีรายงาน การค้นพบในโลกมาก่อน ขั้นตอนในการศึกษาหลังจากที่เก็บ ตัวอย่างรามาได้จะทำการแยกราให้บริสุทธิ์และนำไปศึกษาจำแนก ตามหลักอนุกรมวิธาน โดยในปัจจุบันมีราที่เก็บรวบรวมสายพันธุ์ ไว้ใน BIOTEC Culture Collection เป็นจำนวนมากกว่า 8,000 สายพันธุ์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และนำไปศึกษาเพื่อใช้ประโยชน์ ในด้านต่างๆ อย่างยั่งยืนในประเทศไทยต่อไป

นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมข้อมูลของราในประเทศไทย เพื่อการศึกษาวิจัยและเพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางอนุกรมวิธานของราในระดับปริญญาเอก ปริญญาโท และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปแล้ว เป็นจำนวนมาก

สารที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพจากสิ่งมีชีวิตเพื่อการพัฒนาเป็น

ยารักษาโรค: เป็นที่ทราบกันว่ายารักษาโรคในปัจจุบันส่วนใหญ่นั้น มีต้นกำเนิดมาจากผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการนำ ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติไปปรับเปลี่ยน ตัวอย่างเช่น ยาต้านเชื้อแบคทีเรีย (antibiotics) erythromycin และ streptomycin ที่มาจากเชื้อรา หรือยารักษาโรคกระเพาะ Placonol จากต้นเปล้าน้อยของไทย ในการค้นหาสารเคมีชนิดใหม่เพื่อพัฒนาไปเป็น ยารักษาโรคนั้น เป็นงานวิจัยที่ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาทำงานอย่างประสานต่อเนื่องกัน นับตั้งแต่ก่อนอนุกรมวิธานวิทยาที่จะต้องค้นหาและจำแนกสิ่งมีชีวิต ในธรรมชาติ ถ้าสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นเป็นเชื้อจุลินทรีย์จะต้องมี นักจุลชีววิทยาและนักเทคโนโลยีทางการแพทย์มาทำงานร่วมกัน เพื่อเลี้ยงเชื้อเหล่านั้น จากนั้นนักเคมีจะร่วมมือกับนักชีวเคมีในการทดสอบฤทธิ์ของสารสกัดจากธรรมชาติและวิเคราะห์หา สารเคมีที่เป็นตัวสำคัญที่ทำให้เกิดฤทธิ์ที่ต้องการรวมทั้งศึกษา สูตรโครงสร้างของสารเคมีเพื่อประโยชน์ในการดัดแปลงโครงสร้าง

สร้างเหล่านี้ในอนาคตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเป็นยา

กลุ่มวิจัยของ ศช. ภายใต้การนำทีมของ ศ.ยอดหทัย เทพรานนท์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำงานวิจัยทางด้านนี้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด และจากการวิจัยได้ค้นพบสารเคมีที่มีศักยภาพในการเป็นยาหลายชนิด เช่น สาร phomoxanthones จากเชื้อ *Phomopsis* sp. BCC 1323 ที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อที่ก่อให้เกิดวัณโรค สาร potamogetonyde และ potamogetonol จาก *Potamogeton malaianus* ที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของไวรัสที่ก่อโรคเริม และ สาร metacycloprodiginosin จากเชื้อ *Streptomyces spectabilis* BCC 4785 ที่มีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของ *Plasmodium falciparum* ที่เป็นสาเหตุของโรคมาลาเรีย เป็นต้น ผลงานเหล่านี้บางส่วนได้รับการตีพิมพ์ในวารสารทางวิทยาศาสตร์ในระดับนานาชาติ และบางส่วนได้ถูกยื่นขอสิทธิบัตรเพื่อรับการคุ้มครองก่อนที่จะได้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพัฒนาต่อไป

ต้น

ต้นก้อข้าว: เป็นพืชที่ชาวบ้านในภาคเหนือใช้เป็นวัชวุฒิตบในการเพาะเห็ดหอม การศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางด้านนิเวศวิทยาบางประการของต้นก้อข้าว (*Castanopsis indica*) จะช่วยให้ชาวบ้านสามารถใช้ประโยชน์จากต้นก้อข้าวได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน คณะผู้วิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี โดย ดร.จอร์จ เกล จึงได้ทำการศึกษารายละเอียดพื้นฐานด้านนิเวศวิทยาของต้นก้อข้าว พบว่า การตัดฟันกิ่งก้อข้าวบางส่วนไม่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการอยู่รอดของต้นก้อข้าว ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการงอกของเมล็ดก้อข้าวในป่า คือ การที่เมล็ดถูกกัดหรือกินโดยสัตว์ เมล็ดก้อข้าวที่ไม่ได้ใช้วัสดุป้องกันเมล็ดจากการกัดหรือกินโดยสัตว์ในทุกแปลงศึกษามีการตายเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยอัตราการกัดหรือกินโดยสัตว์ในป่าชุมชนจะเร็วกว่าในป่าอุทยาน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากกิจกรรมของมนุษย์ในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กในด้านต่างๆ ซึ่งควรได้มีการศึกษาประเด็นดังกล่าวต่อไป นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อปริมาณแสงสูงขึ้น อัตราการเจริญเติบโตของต้นอ่อนสูงขึ้น แต่ต้นอ่อนมีความเสี่ยงต่อการตายเนื่องจากความเครียดจากการขาดน้ำเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของต้นอ่อนในแปลงศึกษามีสาเหตุการตายเนื่องจากไฟป่า ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าไฟป่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งต่อการตายของต้นอ่อนนอกเหนือจากผลของแสงในการเพาะขยายพันธุ์ต้นก้อข้าวในเรือนเพาะชำ พบว่าอัตราการงอกของเมล็ดในเรือนเพาะชำมีค่าอยู่ใน

ช่วงประมาณร้อยละ 80-92 และร้อยละประมาณ 79-80 ของจำนวนต้นอ่อนที่ย้ายจากเรือนเพาะชำสู่ป่าธรรมชาติ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การจัดการต้นก้อข้าวทั้งในด้านการใช้ประโยชน์และการขยายพันธุ์ในป่าชุมชนและเรือนเพาะชำสามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้ แต่ต้องมีความระมัดระวังไฟที่ใช้ในการถากถางพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งการใช้เทคนิคง่ายๆ ในการขยายพันธุ์ต้นก้อข้าวในเรือนเพาะชำ อย่างไรก็ตามการที่จะทำให้ชาวบ้านรับเอาเทคนิคและข้อเสนอแนะต่างๆ ไปปรับใช้นั้นต้องอาศัยช่วงระยะเวลาและทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตของการศึกษาในครั้งนี้ ดังนั้นจึงควรได้มีการศึกษาและติดตามผลต่อไป

พืช

พืชวงศ์บุก บอน (Araceae): เป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น เป็นไม้ประดับ ผลิตเป็นอาหารเสริมสุขภาพ เป็นไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้น ดร.ดวงใจ ศุขเฉลิม และคณะ จากกรมป่าไม้ จึงได้ศึกษาและเก็บตัวอย่างบุกบอนในประเทศไทย พรรณพืชในวงศ์นี้มีจำนวน 25 สกุล ประมาณ 150 -170 ชนิด มีความหลากหลายและความผันแปรสูง พรรณพืชที่สำรวจและศึกษาตัวอย่างในขณะนี้ประกอบไปด้วยพรรณพืชสกุล *Amorphophallus* 20 ชนิด *Typhonium* 15 ชนิด *Aglaonema* และ *Homalomena* สกุลละ 10 ชนิด *Alocasia* 8 ชนิด *Arisaema* และ *Rhaphidophora* สกุลละ 5 ชนิด *Schismatoglottis* และ *Pseudodracontium* สกุลละ 3 ชนิด *Cryptocoryne*, *Pothos*, และ *Scindapsus* สกุลละ 4 ชนิด *Anadendrum*, *Colocasia*, *Epipremnum*, *Hapaline* และ *Remusatia*, สกุลละ 2 ชนิด *Amydrium*, *Lasia*, *Pistia*, *Piptospatha* และ *Pycnospatha* สกุลละ 1 ชนิด ได้พบพรรณพืชสกุล *Aglaonema*, *Schismatoglottis* และ *Typhonium* ซึ่งพบพืชชนิดใหม่ (new species) ในสกุล *Typhonium* 10 ชนิด สกุล *Aglaonema* 1 ชนิด และพบพืชสกุล *Piptospatha* ครั้งแรกในประเทศไทย จากการศึกษาพบพรรณพืชแต่ละสกุลไม่รวมพืชที่นำเข้ามาสามารถสรุปจำนวนชนิดได้ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ พืชสกุล *Homalomena* และ *Rhaphidophora* มีความหลากหลายและมีความผันแปรสูง ส่วนสกุล *Aglaonema* มีความผันแปรรองลงมา ซึ่งต้องใช้วิธีการและเทคนิคอื่นเข้ามาช่วยเพื่อหาข้อมูลการเรียกชื่อจากผลงานวิจัยทำให้ทราบความหลากหลายของพรรณพืชแต่ละชนิดในวงศ์นี้ ซึ่งควรได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ควรนำพืชชนิดที่เด่นและมีศักยภาพ เช่น ให้คุณค่าอาหารสูง ให้คุณค่าทางยาสูงหรือมีความสวยงาม

สามารถใช้ปลูกประดับได้ เป็นต้น มาอนุรักษ์ไว้ในแปลงปลูกเพื่อรอการศึกษาวิจัย รวมทั้งนำไปคัดเลือกพันธุ์ จนถึงขั้นขยายพันธุ์ได้มากขึ้น เพื่อนำมาขยายผลเข้าสู่ชุมชนนำไปสู่การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

พพรรณไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูพานและอนุกรมวิธานของพรรณไม้บางกลุ่มในประเทศไทย:

โดย รศ.ประนอม จันทรโณทัย และคณะ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการศึกษาพบพรรณไม้ที่เป็นพรรณไม้ชนิดใหม่ 6 ชนิด และคาดว่าจะมีชนิดใหม่อีก 20 ชนิด พรรณไม้ที่เพิ่งพบใหม่ในประเทศไทย 30 ชนิด และเปลี่ยนแปลงชื่อให้ถูกต้อง จำนวน 7 ชนิด เป็นพรรณไม้ถิ่นเดียว 10 ชนิด และผลการวิจัยที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการพรรณพฤกษชาติในประเทศไทยเป็นอย่างดี ทำให้โครงการพรรณพฤกษชาตินี้ดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังได้ข้อมูลพฤกษศาสตร์พื้นฐาน โดยได้จากการสอบถามชาวบ้าน ที่นำไปใช้ประโยชน์ทั้งด้านอาหาร ยารักษาโรค และพิธีกรรมต่างๆ ตัดป้ายชื่อต้นไม้ตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติในอุทยานฯ ที่ผ่านป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบแล้ง ให้เยาวชนได้เรียนรู้ธรรมชาติและรู้จักการอนุรักษ์ธรรมชาติ และโครงการนี้ได้ส่งเสริมให้นักวิจัยรุ่นใหม่ด้านนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งผลิตไปแล้ว 16 คน

พพรรณไม้วงศ์เปล้า (Euphorbiaceae): เป็นพรรณไม้วงศ์ใหญ่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจที่คนไทยใช้ประโยชน์กันอย่างแพร่หลายทั้งในแง่การทำสมุนไพรเพื่อการรักษาโรค พืชอาหาร และพืชประดับ เป็นต้น ประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาด้านอนุกรมวิธานพรรณไม้ในวงศ์เปล้ามาก่อน จึงทำให้การจำแนกชนิดพืชในวงศ์นี้เพื่อมาประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และเภสัชกรรม กลายเป็นปัญหาอย่างมากเพราะไม่สามารถยืนยันได้ว่าพืชในวงศ์เปล้าชนิดใด ทำให้การสร้างองค์ความรู้ในด้านอื่นๆ ยังล่าช้าและไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมาการยืนยันถึงชนิดพืชในวงศ์เปล้าต้องอาศัยศึกษาจากหนังสือพรรณพฤกษชาติของประเทศเพื่อนบ้านแต่ก็มีบางครั้งที่ไม่สามารถหาข้อมูลได้ว่าพืชชนิดใด

ดร.ก่องกานดา ชยามฤต จากกรมป่าไม้และคณะ จึงได้ทำการศึกษาด้านอนุกรมวิธานของไม้วงศ์เปล้าทั่วประเทศ ผลการศึกษาพบว่ามีไม้วงศ์เปล้าในประเทศไทยจำนวน 84 สกุล 425 ชนิด โดยเป็นพืชนำเข้าซึ่งอาจนำเข้ามาจากต่างประเทศในอดีตหลายสิบปีแล้วจนในปัจจุบันมีการแพร่กระจายจนกระทั่งกลายเป็นพืชท้องถิ่น (introduced) จำนวน 19 ชนิด เป็นพืชชนิดใหม่ของโลก (new species) 10 ชนิด เป็นพืชชนิดที่พบครั้งแรกของประเทศไทย (new record) 15 ชนิด และเป็นพืชที่พบ

เฉพาะในประเทศไทย (endemic species) 49 ชนิด ในจำนวนนี้มีพืชที่เปลี่ยนแปลงสภาพในระดับสกุล 3 ชนิด โดย 1 ใน 3 เป็นพืชสกุลใหม่ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการยกระดับจากวาไรตี้เป็นสกุล 1 ชนิด และลดระดับจากสกุลเป็นวาไรตี้ 3 ชนิด มีการระบุชนิดผิด 3 ชนิด และพบชื่อฟองอีก 29 ชนิด

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงจำนวนและชนิดพรรณรวมทั้งสถานภาพของไม้วงศ์เปล้าในประเทศไทยและสามารถค้นพบพืชในวงศ์เปล้าชนิดพันธุ์ใหม่ของโลกได้ถึง 10 ชนิด ผลการวิจัยที่ได้จะเผยแพร่ในหนังสือ Flora of Thailand เล่มที่ 8 ตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 ในปี 2545 และเผยแพร่ลงใน web site ของกรมป่าไม้ชื่อ http://www.forest.go.th/botany/botany_1.htm ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้และยังได้จัดทำในรูปแบบฐานข้อมูลเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการวิเคราะห์และจำแนกพืชในวงศ์เปล้าของประเทศไทย คาดว่าจะช่วยทำให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงระหว่างพืชในวงศ์เปล้ากับองค์ความรู้แขนงอื่นๆ เช่น ด้านเภสัชศาสตร์ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ป่าไม้ เป็นต้น

ลพิรินและพืชใกล้เคียงเฟิร์นในประเทศไทย: คณะสำรวจที่นับได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นของประเทศไทย คือ คณะของศาสตราจารย์ M. Tagawa และ ศาสตราจารย์ K. Iwatsuki ชาวญี่ปุ่นซึ่งศึกษาจากตัวอย่างที่มีเก็บไว้เดิม และสำรวจเพิ่มเติม ต่อมาได้ตีพิมพ์ผลการศึกษาใน Flora of Thailand Vol. 3 ซึ่งรวบรวมเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นได้จำนวน 630 ชนิด ต่อมาการสำรวจรวบรวมตัวอย่างเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นได้ทำเพิ่มเติมโดยนักพฤกษศาสตร์ไทยซึ่งเน้นพื้นที่ที่ไม่เคยมีการสำรวจทางพฤกษศาสตร์มาก่อน ได้แก่ คณะของ รศ.ดร.ทวีศักดิ์ บุญเกิด จากภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษา “ความหลากหลายของพืชที่มีเนื้อเยื่อท่อลำเลียงบริเวณวนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ จังหวัดเชียงราย” นอกจากนี้มีนิสิตปริญญาโทจากภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำวิทยานิพนธ์ด้าน

เฟิร์นอยู่อีกหลายคน

ผลจากการสำรวจศึกษาและวิจัยเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นที่เน้นเฉพาะพื้นที่อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ต่าง ๆ ข้างต้น นอกจากจะพบพืชบางชนิดเป็นครั้งแรกในประเทศไทย (new record) เพิ่มขึ้นแล้วยังพบเฟิร์นชนิดใหม่ (new species) ด้วย การศึกษาครั้งนี้ยังทำให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระจายพันธุ์ของเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นในประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบความหลากหลายของเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นบริเวณอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ จังหวัดเชียงรายกับพื้นที่อนุรักษ์ใกล้เคียงจะมีจำนวนชนิดของเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นใกล้เคียงกัน ทั้งๆ ที่วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่เล็กกว่ามาก ทำให้เห็นว่าถ้าได้มีการสำรวจเพิ่มเติมในพื้นที่ที่เคยมีการสำรวจมาแล้วหรือพื้นที่ที่ยังไม่เคยมีการสำรวจมาก่อนอย่างต่อเนื่องจะมีโอกาสพบพืชชนิดใหม่ของประเทศไทยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การศึกษาคความหลากหลายและนิเวศวิทยาของเทอริโดไฟต์เปรียบเทียบในพื้นที่ถูกรบกวนกับพื้นที่ป่าธรรมชาติ คาดว่าจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับนิเวศวิทยาของเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์นเพิ่มขึ้นด้วย

พรรณไม้วงศ์กระดังงา: เป็นพืชชั้นสูง (พืชมีดอก) ที่มีความเก่าแก่มากที่สุดวงศ์หนึ่งที่คนไทยรู้จักใช้ประโยชน์เป็นสมุนไพรพื้นบ้านและไม้ประดับที่มีดอกหอมสวยงาม แต่ในปัจจุบันการใช้ประโยชน์ดังกล่าวค่อยๆ ลดลงเนื่องจากการละเลยภูมิปัญญาดั้งเดิมจนบางชนิดหายากมากหรือสูญพันธุ์ไปแล้ว อีกทั้งการขาดผู้รวบรวมและจำแนกไม้วงศ์นี้อย่างจริงจังจึงทำให้เอกสารทางวิชาการด้านไม้วงศ์กระดังงากระจัดกระจายและขาดการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ทำให้การใช้ประโยชน์จากไม้วงศ์กระดังงาเพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาความรู้ด้านดังกล่าวยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร

ดร.ปิยะ เฉลิมกลิ่น นักวิชาการฝ่ายเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และคณะจึงได้ทำการศึกษารวบรวมตัวอย่างพรรณไม้ในวงศ์กระดังงาทั่วประเทศไทย ผลจากการสำรวจพบไม้ในวงศ์กระดังงาในประเทศไทยประมาณ 153 ชนิด โดยได้บรรยายลักษณะทางสัณฐานวิทยา ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ของพรรณไม้วงศ์ดังกล่าวไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์ที่เสนอต่อโครงการ BRT และหนังสือพรรณไม้ในวงศ์กระดังงาของประเทศไทย นอกจากนี้

ยังได้จัดทำภาพสีพรรณไม้วงศ์กระดังงาที่พบแต่ละชนิดลงประกอบในเนื้อหาด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการจำแนกลักษณะทางสัณฐานวิทยาของไม้วงศ์นี้และเพื่อประกอบการศึกษาสำหรับผู้สนใจ ไม้วงศ์กระดังงามีคุณค่าทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และทางการแพทย์ การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสถานภาพและแหล่งกระจายพันธุ์ไม้วงศ์กระดังงาที่มีอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทยและหวังว่าผลจากการวิจัยจะสามารถจุดประกายให้เกิดการนำความรู้ที่ได้ไปขยายผลในหมู่นักวิชาการ นิสิต นักศึกษาและผู้สนใจอื่นๆ ต่อไป

LL **พลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดกับศักยภาพในการเป็นอาหารของสัตว์น้ำวัยอ่อนและอาหารเสริมของมนุษย์:** การศึกษาพลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดกลุ่มโรติเฟอร์ คลาโดเซอรา และโคพีพอดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย รศ.ละออศรี เสนาะเมือง และคณะ ภาควิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่าพลงก์ตอนสัตว์มีความหลากหลายในแง่จำนวนชนิดมากกว่าภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ปัจจุบันพบโรติเฟอร์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกว่า 300 ชนิด คลาโดเซอรา 78 ชนิด และโคพีพอด 50 ชนิด พलगก์ตอนเหล่านี้มีหลายชนิดที่มีศักยภาพที่จะนำมาเพาะเลี้ยงได้ โดยสามารถคัดเลือกชนิดที่มีขนาดเหมาะสมเลี้ยงง่าย เพื่อใช้เลี้ยงลูกปลาสวยงามหรือปลาเศรษฐกิจได้ โดยเฉพาะปลากัดไทยซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในวงการปลาสวยงามส่งออก ลูกปลากัดไทยนี้มีปากเล็กจึงต้องกินอาหารขนาดเล็กมาก คณะนักวิจัยได้ทำการทดลองให้อาหารจำพวกโรติเฟอร์ชนิด *Brachionus calyciflorus* Pallas แก่ลูกปลากัด พบว่าลูกปลากัดมีอัตราการรอดตายสูงกว่าอาหารที่ใช้เลี้ยงอยู่ปัจจุบัน ข้อดีของการใช้พลงก์ตอนซึ่งเป็นอาหารที่มีชีวิตเลี้ยงปลา จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียในบ่อ

นอกจากพลงก์ตอนสัตว์จะใช้เป็นอาหารของสัตว์น้ำจำพวกกุ้ง หอย ปู ปลา ยังมีศักยภาพที่จะนำมาทำเป็นอาหารเสริมสำหรับมนุษย์ได้ โดยเฉพาะโคพีพอดและคลาโดเซอราซึ่งเป็นครัสเตเชียน มีเปลือกเป็นไคติน (chitin) พलगก์ตอนทั้งสองกลุ่มนี้สามารถเลี้ยงให้เพิ่มปริมาณได้อย่างรวดเร็ว แล้วนำมาทำเป็นอาหารแห้งอัดเม็ด เป็นอาหารเสริมที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยไคโตแซน (chitosan) ซึ่งเป็นสารที่ช่วยจับไขมันส่วนเกิน ทำให้การสะสมไขมันในร่างกายน้อยลง ตัวอย่างการใช้ประโยชน์จากพลงก์ตอนสัตว์เป็นอาหารของมนุษย์โดยตรง ในประเทศลาวมี

รายงานการนำโคฟีพอด (คนลาวเรียกว่า "ปลาชอยง") จากแม่น้ำ
เซลานอง จังหวัดสระบุรีมาปรุงอาหารสำหรับคนโดยตรง
โดยนำปลาชอยงใส่ในไข่เขียวและในลาบ ปลาชอยงที่มีเป็น
ปริมาณมากในธรรมชาติในช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์
นี้ สามารถนำมาหมักเกลือเป็นปลาร้าปลาชอยงเก็บไว้รับประทาน
ตลอดปีและส่งไปขายที่จังหวัดอื่นด้วย

**โรน้านางฟ้าไทยเหมาะที่จะส่งเสริมให้เพาะ
เลี้ยงเป็นการค้าได้:** หลังจากมีการค้นพบโรน้านางฟ้าชนิด
ใหม่ของโลก 3 ชนิดในประเทศไทย ได้แก่ โรน้านางฟ้าสิรินธร
(*Streptocephalus sirindhornae* Sanoamuang, Murugan,
Weekers & Dumont, 2000), โรน้านางฟ้าไทย (*Branchinella
thailandensis* Sanoamuang & Saengphan, 2002)
และโรน้านางฟ้าสยาม (*Streptocephalus siamensis* Saengphan
& Sanoamuang) โดย รศ.ละออศรี เสนาะเมือง และคณะ จาก
ภาควิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรน้านางฟ้าทั้งสามชนิด
นี้สามารถเพาะเลี้ยงได้แล้วในห้องปฏิบัติการ โดยโรน้านางฟ้า
ไทย (ความยาวลำตัว 2.0-3.5 เซนติเมตร) มีศักยภาพที่จะทำ
การเพาะเลี้ยงเป็นการค้าได้ดีกว่าอีกสองชนิด ผลจากห้องปฏิบัติ
การพบว่าโรน้านางฟ้าไทยมีจำนวนไข่เฉลี่ย 6,699 (3,681-8,981)
ฟองต่อแม่ ช่วงอายุเฉลี่ย 25.4 (21-29) วัน จำนวนครั้งที่วาง
ไข่ต่อแม่เฉลี่ย 14.2 (11-16) ครั้งต่อแม่ จำนวนไข่แต่ละครั้งที่
วางเฉลี่ย 463 (47-846) ฟอง ในขณะที่โรน้านางฟ้าสิรินธรมี
ไข่เฉลี่ย 2,659 ฟองต่อแม่ เมื่อนำโรน้านางฟ้าไทยไปวิเคราะห์
หาคุณค่าทางอาหาร พบว่ามีโปรตีนสูงถึงร้อยละ 69.3 สูงกว่า
อาร์ทีเมียซึ่งมีร้อยละ 56.4 ข้อดีอีกอย่างของโรน้านางฟ้าไทย
คือมีปริมาณไขมันต่ำเพียงร้อยละ 1.6

นอกจากโรน้านางฟ้าไทยจะเลี้ยงง่าย โตเร็วไม่ยุ่งยาก
ในการดูแลแล้ว ต้นทุนสำหรับการเตรียมบ่อสำหรับเพาะเลี้ยง
เป็นการค้าไม่สูงนัก สามารถเลี้ยงเพิ่มปริมาณได้อย่างรวดเร็ว
จึงเหมาะที่จะนำตัวเต็มวัยของโรน้านางฟ้าไทยที่ได้ปริมาณมาก
มาแช่แข็งส่งไปขายเป็นอาหารสำหรับกุ้งกุลาดำที่ทำการเพาะเลี้ยง
บริเวณชายทะเล หรือใช้เป็นอาหารเลี้ยงปลาสวยงามหรือปลา
ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจทั้งในน้ำจืดและน้ำเค็มได้ ไข่ของ
โรน้านางฟ้าสามารถเก็บได้ในสภาพที่แห้งเป็นระยะเวลาสั้น จึง
เหมาะที่จะนำไปเพาะฟักได้เองหรือนำไปใช้เป็นตัวอย่างสำหรับ
ครูในการสอน (teaching kit) ในโรงเรียน อีกทั้งตัวเต็มวัยโรน้านาง
ฟ้าไทยยังสามารถใช้เป็นสัตว์ทดลองในการทดสอบคุณสมบัติ
ของสารพิษต่างๆ ได้

**หอยทากจืด หอยทากสวยงาม กับรูปแบบการปรับตัว
ของชีวิตที่น่าสนใจยิ่ง:** หอยทากบก (land snails) ได้อุบัติ
ขึ้นมาบนโลกเมื่อราวๆ ตอนกลางของมหายุคพาลีโอโซอิก

(Paleozoic Era) หลังจากกำเนิดแมลงเพียงเล็กน้อย แล้วค่อยๆ
มีวิวัฒนาการพร้อมๆ กับการเกิดขึ้นของเซอเทอริอิก เมื่อยุคเทอร์
เชียรี (Tertiary Period) ประมาณ 60 กว่าล้านปีที่ผ่านมา จากการ
เก็บตัวอย่างตามถ้ำได้พบฟอสซิลของหอยทากจืดที่มีอายุใน
ช่วง ไมโอซีน โพลโตซีน ถึงไพลสโตซีน (Miocene, Pliocene
to Pliostocene) เซอเทอริอิกมีการร่อนอย่างไม่หยุดยั้ง ทำให้
เห็นความผันแปร ความหลากหลายของหอยตามยุคสมัย การ
ศึกษาอนุกรมวิธานของหอยทากจืดที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันโดย
รศ.สมศักดิ์ ปัญญา จากภาควิชาชีววิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้ค้นพบหอยและรายงานเป็นครั้งแรกจนถึงปัจจุบันมากกว่า
100 สปีชีส์ มีรูปแบบจำเพาะของภูมิภาคสูง (highly endemism)
ที่ประกอบไปด้วยลักษณะสัณฐานวิทยาที่พิเศษอย่างเด่นชัด
(peculiar morphological characteristics) เหล่านี้แสดงให้เห็น
ถึงการปรับตัวและวิวัฒนาการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิด
ความหลากหลายของสรรพชีวิตขึ้น การเกิดขึ้นเหล่านี้ล้วนเป็น
พลวัต (dynamics) จะเห็นได้จากหอยทากสวยงาม
(*Amphidromus*) ที่มีการพบฟอสซิลอายุไม่ถึงหนึ่งล้านปี เป็น
หอยที่อยู่บนต้นไม้ (tree snails) ที่หลากหลาย มีความ
สวยงาม มีลักษณะจำเพาะถิ่น ซึ่งอนุมานในขณะนี้ได้ว่า หอย
กลุ่มนี้เกิดขึ้นหลังจากยุคน้ำแข็งในช่วงไพลสโตซีน (Pleistocene)
ที่เกิดความอบอุ่นขึ้นบนโลก เกิดความหลากหลายของพืชพันธุ์
ต่างๆ ทำให้หอยทากมีทางเลือกของชีวิตมากขึ้นข้อมูลเหล่านี้
ล้วนมีประโยชน์ต่อการวางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งมีชีวิต
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทัศนศึกษาประวัติศาสตร์ธรรมชาติวิทยา
(Natural History) หอยทากเป็นรูปแบบหรือโมเดลที่สำคัญ
ของการศึกษาทางด้านนี้ และที่สำคัญ คือ องค์ความรู้เหล่านี้
มากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นการค้นพบของคณะนักวิจัยไทย ซึ่งเป็น
เป้าหมายหลักที่สำคัญของการพัฒนาความสามารถของคนไทย
ให้ทัดเทียมกับนักวิจัยของชาติที่พัฒนาแล้ว

โคอะตอมพื้นท้องน้ำและสาหร่ายขนาดใหญ่: ผลจาก
การวิจัยในลำน้ำแม่สา อูทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัด
เชียงใหม่ โดย ผศ.ยุวดี พิรพรพิศาล และคณะ พบว่า
โคอะตอมพื้นท้องน้ำเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความหลากหลาย
มากที่สุดโดยพบทั้งหมด 244 สปีชีส์ ในจำนวนนี้เป็นชนิด
ที่พบใหม่ยังไม่เคยมีการรายงานในประเทศไทย 69 สปีชีส์
และพบสาหร่ายขนาดใหญ่จำนวน 62 สปีชีส์ ในจำนวน
นี้เป็นสาหร่ายที่พบใหม่จำนวน 31 สปีชีส์ ที่พบเป็นชนิดเด่น
ได้แก่ ไก และเตาหลายชนิด สิ่งมีชีวิตที่สามารถเป็นดัชนีบ่งชี้
คุณภาพน้ำที่ชัดเจนคือ สาหร่ายขนาดใหญ่ในกลุ่มสาหร่าย
สีแดง ได้แก่ *Batrachospermum macrosporum* Montague,
Batrachospermum vugum Agardh และ *Nemalionopsis shawii*
Skuja บ่งบอกถึงคุณภาพน้ำดีที่มักพบในบริเวณต้นน้ำลำธาร

ส่วนสาหร่ายสีแดง *Compsopogon coeruleus* (Balbis) Montague จะบ่งบอกถึงน้ำที่มีคุณภาพปานกลาง และ *Gomphonema parvulum* (Kützing) Grunow และ *Nitzschia palea* (Kützing) W. Smith ซึ่งเป็นไดอะตอมพื้นท้องน้ำบ่งบอกถึงคุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีนัก (มีสารอินทรีย์สูง) พบเป็นจำนวนมากบริเวณปางช้างแม่สา นอกจากนี้ยังพบไดอะตอมพื้นท้องน้ำที่ใช้เป็นชนิดบ่งบอกถึงน้ำที่มีคุณภาพดี ไม่มีมลพิษ มีปริมาณไนโตรเจนที่ต่ำ ได้แก่ *Achnanthes minutissima* Kützing และ *Cocconeis placentula* Ehrenberg ซึ่งจะพบในจุดเก็บตัวอย่างที่อยู่ในช่วงน้ำมีคุณภาพดีเท่านั้น

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้จะได้รวบรวมจัดพิมพ์เป็นรูปภาพประกอบคำบรรยายเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนหรือเป็นหนังสืออ่านสำหรับผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ยังสามารถนำผลงานวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากสาหร่ายทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น สาหร่ายบางชนิดในอนุกรมของสาหร่ายขนาดใหญ่ ได้แก่ เต้าหรือไถ ซึ่งใช้เป็นอาหารของมนุษย์ สามารถนำมาส่งเสริมให้เข้าสู่วงจรด้านอุตสาหกรรมอาหารเพื่อเป็นการเสริมรายได้ของประชาชนท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพในด้านที่เกี่ยวข้องกับสาหร่ายและยังทำให้เกิดการตื่นตัวในเรื่องของการศึกษาวิจัยประยุกต์ใช้สาหร่ายเพื่อประโยชน์ในด้านอื่นๆ ต่อไป

งานวิจัยแมลงน้ำ และการใช้เป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำ (ในภาคเหนือ): แหล่งน้ำตามธรรมชาติจัดเป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญยิ่งต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตโดยทั่วไป ปัญหาสำคัญของแหล่งน้ำธรรมชาติ ส่วนใหญ่มาจากภาวะคุกคามที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลต่อปริมาณ และคุณภาพน้ำ งานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงน้ำ และการใช้เป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมในภาคเหนือ ได้เลือกศึกษาจากแมลงเป้าหมายในอันดับ ไทรคอปเทอรา หรือแมลงหนอนปลอกน้ำ โดยเริ่มจากการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อจะ

สามารถวินิจฉัยได้ถึงระดับสปีชีส์ (ชนิด) ปัจจุบันได้พบความหลากหลายของแมลงหนอนปลอกน้ำในประเทศไทยประมาณ 600 ชนิด โดยร้อยละ 75 เป็นชนิดใหม่และทำการตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยคณะผู้วิจัย ดร.พรทิพย์ จันทรมงคล ดร.อันส์ มาลีสี และนักศึกษาจากหน่วยวิจัยแมลงน้ำ ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การนำความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงน้ำมาประเมินสถานภาพของแม่น้ำลำธารซึ่งเป็นถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติที่เป็นผลงานวิจัยแสดงผลในหลายรูปแบบ กล่าวคือ สามารถแยกแยะแบ่งประเภทแมลงตามถิ่นที่อยู่เป็นชนิดที่ทนทาน หรือไม่ทนทานต่อภาวะกีดกันด้านมลพิษในสิ่งแวดล้อม ผลของการใช้พื้นที่สำรวจ เช่น พื้นที่ป่าธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงมาทำการเกษตรที่ใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ส่งผลให้รูปลักษณ์ของแมลง และการทำงานของเอนไซม์เปลี่ยนแปลงไปจากภาวะปกติ รวมทั้งการศึกษานาฬิกาของพืชหรือป่าริมลำธารที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการควบคุมภาวะคุณภาพของระบบโดยครอบคลุมพื้นที่ศึกษาวิจัย คือ แหล่งน้ำบนดอยสุเทพ-ปุย ดอยอินทนนท์ ดอยเชียงใหม่ รวมทั้งสถานภาพของแหล่งน้ำธรรมชาติตามชั้นคุณภาพลุ่มน้ำปิงตอนบน และแม่น้ำปิง ปัจจุบันกำลังขยายขอบเขตพื้นที่การศึกษารอบลุ่มพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่สำคัญทั่วภาคเหนือ

การวิจัยมด: มดเป็นแมลงสังคมในอันดับ Hymenoptera วงศ์ Formicidae เป็นกลุ่มแมลงที่มีวิวัฒนาการสูงสุดในด้านโครงสร้างและความเป็นอยู่ เป็นแมลงที่มีความสำคัญทางเกษตรและทางนิเวศวิทยา เช่น ใช้ในการควบคุมและลดประชากรแมลงที่เป็นศัตรูพืช ช่วยปรับโครงสร้างทางกายภาพของดินซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช เป็นผู้ล่าที่สำคัญ เป็นผู้สร้างสมดุลงตามธรรมชาติในสายใยอาหารในระบบนิเวศ และมดใช้เป็นดัชนี (bioindicator) ในการประเมินคุณภาพของป่า เป็นต้น การอนุรักษ์และการจัดการพื้นที่ป่าไม้เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของป่า ถ้าไม่มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตในป่า คณะผู้วิจัยจากภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย รศ.ศุภฤกษ์ วัฒนสิทธิ์ และนายนาวิ หนูนอนันต์ จึงได้ทำการศึกษาความหลากหลายชนิดของมดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และการจัดการพื้นที่ป่าไม้ในอนาคต ผลการเก็บตัวอย่างมดทุกๆ 2 เดือน ระหว่างเดือนมีนาคม 2544 มีนาคม 2545 พบมดทั้งหมด 313 ชนิด ใน 62 สกุล 8 วงศ์ย่อย โดยการใช้ตะแกรงร่อนซากไม้เป็นวิธีที่พบจำนวนชนิดของมดมากที่สุด (164 ชนิด) รองลงมาคือการใช้เหยื่อน้ำหวาน (143 ชนิด) การจับด้วยมือ (126 ชนิด) และการจับมดที่อาศัยอยู่ในดิน (92 ชนิด) ตามลำดับการใช้วิธีการเก็บตัวอย่างมากกว่า 1 วิธีร่วมกัน พบจำนวนและ

องค์ประกอบของชนิดมดมากกว่าการใช้วิธีการเดียว เนื่องจากวิธีของการเก็บตัวอย่างแต่ละวิธีมีความสัมพันธ์กับแหล่งที่อยู่อาศัยของมด ทำให้ทราบว่าการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ของป่าย่อมส่งผลกระทบต่อชนิดของมดที่อาศัยอยู่

ความหลากหลายของด้วงมูลสัตว์: ดร.ยุพา หาญบุญทรง และคณะจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ศึกษาด้วงมูลสัตว์ในบางพื้นที่ของประเทศไทย พบด้วงมูลสัตว์ประมาณ 244 ชนิด ทราบชื่อชนิดแล้ว 214 ชนิด และยังไม่สามารถทราบชื่อชนิดอีก 30 ชนิด ในจำนวนนี้มีด้วงมูลสัตว์ 21 ชนิด ที่เป็นชนิดที่พบใหม่ ด้วงมูลสัตว์ที่พบส่วนใหญ่เป็นพวกที่กินมูลสัตว์เป็นอาหาร (Coprophagous) โดยมีชนิดและจำนวนของด้วงมูลสัตว์ในพื้นที่ป่าไม้หลากหลายสูงกว่าในพื้นที่ทำการเกษตร สกุลของด้วงมูลสัตว์ที่พบมากในพื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นด้วงมูลสัตว์ที่มีขนาดลำตัวเล็ก ได้แก่ สกุล *Cassolus*, *Panellus*, *Phacosoma*, *Sisyphus*, *Onthophagus* ส่วนด้วงมูลสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ ได้แก่ ในสกุล *Heliocopris*, *Gymnopleurus* และ *Synapsis* นั้น พบปริมาณและจำนวนชนิดค่อนข้างน้อย ซึ่งขนาดลำตัวของด้วงมูลสัตว์นั้นส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับขนาดของสัตว์ป่าที่ขับมูลออกมา ดังนั้นจากผลสำรวจจึงสามารถคาดคะเนได้ว่าปริมาณและชนิดของสัตว์ป่าขนาดใหญ่ เช่น ช้าง กระต๊อง เป็นต้น มีจำนวนประชากรน้อย นอกจากนั้น ยังพบว่าปริมาณและชนิดของด้วงมีความหลากหลายมากในพื้นที่ป่าเบญจพรรณ ซึ่งเป็นป่าที่ประกอบด้วยพันธุ์ไม้หลายชนิด และมีความอุดมสมบูรณ์มาก เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่าค่อนข้างดี เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ป่าปลูกที่ปลูกพืชเพียงชนิดเดียวหรือในพื้นที่ทำการเกษตร ดังนั้นการศึกษาด้านความหลากหลาย ชนิด และจำนวนของด้วงมูลสัตว์ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนต่อไป

ความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน: สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดระดับความสมบูรณ์ของระบบนิเวศสังคมพืชป่าไม้ได้ดี ทั้งด้านที่เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อาหาร และความสมบูรณ์ของแหล่งอาศัยย่อย (microhabitats) ซึ่งแสดงถึงความซับซ้อนของแหล่งอาศัยหลัก (macrohabitats) ทำให้สัตว์แต่ละชนิดสามารถทำหน้าที่และแบ่งแยกการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

คณะนักวิจัยจากองค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ประกอบด้วยนายธัญญา จันอาจ และนายยอดชาย ช่วยเงิน ร่วมกับนักวิจัยกรมป่าไม้ คือ นางสาวศิริพร ทองอารีย์ ได้ศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในเขตป่าฮาลา-บาลา จังหวัดยะลาและนราธิวาส ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ทางภาคใต้สุดของประเทศในส่วนของเทือกเขาที่ทอดยาวขึ้นมาจากคาบสมุทรมลายูในประเทศมาเลเซีย และส่วนหนึ่งของเทือกเขาสันกาลาคีรี พรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย พื้นที่ทั้งหมดเป็นป่าดิบชื้นบนที่ราบต่ำและบนภูเขาที่มีความลาดชันสูง ผลการศึกษาพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งหมด 47 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 97 ชนิด มีสัตว์ที่เป็นชนิดใหม่ (new records) ของประเทศ เป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 7 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 4 ชนิด สัตว์ที่พบในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสัตว์หายาก ไม่ค่อยพบในพื้นที่อื่นของภาคใต้ที่อยู่เหนือขึ้นมา แต่ส่วนใหญ่เป็นชนิดที่พบในบริเวณคาบสมุทรมลายูของประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษารังนี้ยืนยันได้ว่า พื้นที่ศึกษาจัดเป็นเขตการแพร่กระจายทางสัตวภูมิศาสตร์ย่อยแบบมลายูอย่างแท้จริง คาดว่าน่าจะพบสัตว์ชนิดใหม่ๆ ในบริเวณนี้เพิ่มขึ้นอีก ข้อมูลเกี่ยวกับชนิด แหล่งอาศัยย่อย ตลอดจนจนพฤติกรรมต่างๆ ของสัตว์สามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

รายงานการเงิน ปีงบประมาณ 2545

สิ้นสุดการรายงาน ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2545 (ประมาณการเดือนกันยายน 2545)

รายรับ

(หน่วย: บาท)

ยอดเงินคงเหลือ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2544	42,943,411.39
1. เงินสนับสนุนจาก สกว.	10,000,000.00
2. เงินสนับสนุนจาก ศช.	5,000,000.00
3. ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	227,083.85
รวมรายรับ	58,170,495.24

รายจ่าย

1. เงินอุดหนุน :

โปรแกรม 1	19,117,443.33
โปรแกรม 2	5,345,576.80
โปรแกรม 3	3,655,321.00
โปรแกรม 4	1,298,338.00
โปรแกรม 5	1,809,991.00
โปรแกรม 6	5,119,755.00
โปรแกรม 7	863,900.00

2. ค่าบริหารโครงการ

รวมรายจ่าย	43,898,905.49
-------------------	----------------------

EXECUTIVE SUMMARY

The Biodiversity Research and Training Program (BRT) is sponsored by the Thailand Research Fund (TRF) and National Center for Genetic Engineering and Biotechnology (BIOTEC) and is in the second phase (2001–2005) which has been operating for 2 years. During the last year, BRT has emphasized the linkage of knowledge and potential researchers (in both phases I & II) so that studies can be used in several areas. These include the sustainable conservation and effective management of bioresources. BRT has also aimed at developing researchers at every level ranging from the undergraduate to the post doctoral. Our activities have expanded to people at the grass-root academic level, such as Rajabhat institutes, schools, local communities, temple and private sector, to promote joint learning on the use of bioresources.

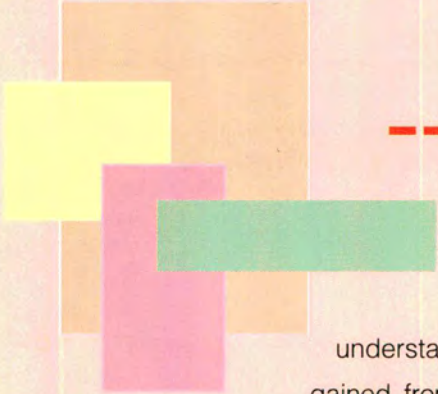
During 2002, BRT has supported activities (as summarized in our annual report), in line with the framework of the 2nd phase. Also, qualitative and quantitative studies have been conducted and these have made considerable progress. Quantitatively, BRT has contributed 100 research projects, 36 general research papers, 44 Masters and Ph.D theses projects and 20 short-training courses. Furthermore, 99 local and international papers have been published or are in-press; 87 issues of these were distributed to the general media. Qualitatively, BRT has conducted several activities under the policy of the 2nd phase and these are summarized below:

A. Research

BRT has supported research development on area-based knowledge acquisition and issue-based studies. Significantly, encouragement for research collaboration has been provided to researchers and students in various institutes. For instance, the West Thong Pha Phum project, Kanchanaburi province, has involved researchers in various fields. The purpose of this link is to cooperatively produce quality research and develop connections among researchers and others. The project was divided into 3 categories based on geographic and ecological factors for example: earth group, water group and local community group. The work has progressed well and has led to activities within the group, such as a handbook of field research management and a project progress newsletter.

Especially, due to its biotically rich provenance, the Hala-Bala project in Narathiwat province, has become an area-based research programme that has attracted interest from researchers and other groups.

Apart from these research studies, BRT has launched the Fagaceae Project in Thailand so as to disseminate knowledge relating to the following areas: taxonomy, ecology, genetics, plant-animal-microorganism relationships,

social studies, sustainable conservation concerns, commercial practicalities and its economic value analysis.

These varied knowledge bases can help us to better understand the symbiosis within complex ecology systems. All knowledge gained from these studies may result in sustainable conservation and effective management of Fagaceae systems that can only benefit Thailand in the future.

However, owing to the shortage of experts and students, the development of ecology within Thailand is not well advanced. Thus BRT has created related activities to make a connection that will support collaboration among researchers and others as follows :

I). The meeting of the Long Term Ecological Sites (LTERS) for the Ecosystem Monitoring Project was organized in order to promote collaboration regarding solutions on tardy progress on research among experts, researchers and interested individuals. Various viewpoints and strategic plans from these group meetings were collected to use as the framework of the ecology research development in the future.

II). Group Meetings for researchers in wild animal ecology were organized to decrease the shortage of study and experts and publicize the importance of wild animals in ecological systems. This has been held 4 times and the meetings have resulted in several related articles, such as collected research papers on the wild animals in 3 conservation areas comprising the west forest, the east forest and the upper south forest.

BRT has also supported the application of research studies within the broad areas of education and ecotourism management. The bioresource study on ecotourism in Mae Hong Son Province, for example, was conducted to encourage school pupils and university students from various institutes across Thailand to appreciate bioresources with values based on ecotourism and to then safeguard these, rather than deplete them.

B. Trainings

The BRT's objectives have mainly been focused on funding thesis researchers ranging from the undergraduate level to post-doctoral level. To support BRT's aim, in early 2002, the assistant-researcher project was initiated to develop the potential of young researchers. According to its conditions, sponsors would be given full time research. The project has been extremely attractive to students throughout Thailand. However, because of budget and management limitations, only 16 students were able to participate in the project. These will collaborate with teachers, students and local communities on the West Thong Pha Phum project. It is expected

that the success of the project will result in professional researchers and specialists that will be of help to Thailand in the future.

Several activities, encouraged by the BRT, have been created to develop joint-learning on biodiversity management among various organizations (University-Rajabhat Institute-Rajamangala Institute-School-Temple-Local community), such as the utilization of fragrant plants. In addition, to disseminate knowledge on fragrant plants, BRT and Rajabhat Institutes in several regions have cooperatively organized the meeting of fragrant plant gardens. Its results led to 3 positive changes: (1). support of local science studies under the reform of new education system (2). The resurrection of indigenous knowledge (3). The genetic collection of fragrant plants.

The project for the Fragrant Plant Garden was extremely successful, particularly in the group of science areas. With many co-operations among researchers and other interested people, BRT has supported beneficial bioresource studies, such as algae, local fruits, local fish for social and commercial purposes. For instance, a project initiated by BRT is looking at, the networking project between algae and aquatic insects (as a bioindicator of water quality). This was firstly held in Chiang Rai Rajabhat institute in the north. The project will be expanded to other regions across Thailand.

C. Policy

BRT has encouraged the laying of a foundation of Bioresources and the Environment Ministry, which will be established in October 2002. This will involve establishing a group of experts in various areas. The group tasks will be concerned with providing advice to executives of the Ministry information regarding the direction of research studies and the utilization of biodiversity in Thailand.

The conclusion was reached that NGO's should be established for effective bioresource and environment management purposes. Several BRT-supported activities, as mentioned above, have emphasized the development in research areas, personnel and dissemination of knowledge. To achieve BRT's goals, those key areas must have parallel development. For its effective management, the success of BRT depends on researchers' cooperation, conservationists and successive financial support. Such participation accelerates joint learning on bioresources among researchers and others, and results in the effective utilization of these bioresources, strengthening the social and local community and the sustainable development of bioresources, as well. In this way the BRT expects to further develop the natural resources of our country.

โครงการ BRT ก้าวไกล
สนับสนุนงานวิจัย แหล่งองค์ความรู้ใหม่
เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อม

 BRT

The Thai Response to Biodiversity

ภาคผนวก

สรุปผลการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5 ปี 2544

กลอนลำ โดย ฉวีวรรณ พันธุ

ผลการประกวดโปสเตอร์ดีเด่น

ผลงานทางวิชาการจากโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี 2545

ปฏิทินกิจกรรมโครงการ BRT ปี 2545

รายชื่อโครงการวิจัย ปี 2545

รายชื่อโครงการวิทยานิพนธ์ ปี 2545

รายชื่อโครงการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร ปี 2545

งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ปี 2545

รายชื่อโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2539-2544

อธิบายคำย่อ

ฝ่ายเลขานุการโครงการ BRT

สรุปผลการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5

8-11 ตุลาคม 2544 ห้องฟ้าหลวง โรงแรมนภาลัย จ.อุดรธานี

การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5 จัดขึ้นในระหว่างวันที่ 8-11 ตุลาคม 2544 ที่ห้องฟ้าหลวง โรงแรมนภาลัย จังหวัดอุดรธานี เพื่อนำเสนอผลงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพของโครงการ BRT ในระยะแรก (พ.ศ. 2539-2543) และประชาสัมพันธ์นโยบายและกรอบการดำเนินงานของโครงการในระยะที่ 2 ผู้เข้าร่วมการประชุมในปีนี้นำประกอบด้วยกรรมการนโยบาย กรรมการบริหาร ครูแกนนำ นักวิชาการนักวิจัยและนิสิต นักศึกษาจากสถาบันการวิจัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนองค์กรเอกชนและผู้สังเกตการณ์จากทั่วประเทศที่รักและห่วงใยในทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาติ รวมทั้งสิ้น 643 คน จากข้อมูลข้างต้นเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งว่ามีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมประจำปีกับโครงการ BRT ที่หลากหลายและจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวอย่างต่อเนื่องของนักวิชาการและนิสิตนักศึกษาในการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย

กิจกรรมการประชุมในครั้งนี้ยังคงมีความหลากหลายดังเช่นทุกปีที่ผ่านมา ประกอบด้วยการบรรยายพิเศษและการอภิปราย/เสวนาทางวิชาการรวม 6 เรื่อง การจัดโปสเตอร์เสนอผลงานวิจัย/วิทยานิพนธ์จำนวน 115 เรื่อง การประชุมวิชาการกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม และกิจกรรมสนทนาการต่างๆ เพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้รับเอกสารทางวิชาการที่จัดทำโดยโครงการ BRT ในปี 2544 รวม 4 เรื่อง ได้แก่ รายงานประจำปีโครงการ BRT, รายงานการวิจัยในโครงการ BRT, หนังสือรวมบทคัดย่อของโครงการ BRT และบันทึกการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ปี 2543 สำหรับหนังสือเล่มสุดท้ายเป็นการรวบรวมบทบรรยายเสวนาและอภิปรายทางวิชาการ และข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่างๆ จากการประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 4 ที่ จ.พิษณุโลก เพื่อบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์สำหรับวงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นข้อเตือนใจสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านในการร่วมแรงร่วมใจกันทำงานอย่างต่อเนื่อง

การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5 เริ่มต้น โดย ชพนช อำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม ท่านได้เล่าถึงสภาพความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นในภาคอีสานจากเหตุการณ์จริงเมื่อ 40-50 ปีก่อน หลังจากนั้นเป็นการขับกลอนหมอลำ โดย ครูฉวีวรรณ พันธุ ศิลปินแห่งชาติ งานนี้ไม่เสียชื่อเสียงให้ชาติจริงๆ เป็นการลากลอนสดๆ ที่มีเนื้อหาสะท้อนถึงความร่ำรวยทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทยในอดีตที่กำลังถูกทำลายจากการพัฒนาอย่างไม่ยั่งยืนดังตั้งความตอหนึ่งที่กล่าวไว้ว่า...

“...ทรัพย์ในดินสินในน้ำเรามีกันอยู่ดาษดื่น
นับกันมาเป็นร้อยๆ หรือว่าพันปี
ได้สื่อสารกันมาเรื่อยได้นำมาถ่ายทอด
การเกษตรกรรมนั้นก็ปลูกพืชธัญญาหาร
ตลอดยาสมุนไพรมากมายหาได้
เขาได้เด็ดฮ้อนถือว่าได้อยู่สบาย
เกิดสับสนทางสังคมเพราะเขานำเอาแผนพัฒนา
พร้อมยังได้ขยายงานทางด้านอุตสาหกรรมที่มีค่า
เราจึงได้เด็ดฮ้อนทุกมือนี่ดังที่เห็น...”

นำมาใช้ได้ทุกเมื่อคงได้อยู่สบาย
จนกลายมาเป็นเทคโนโลยีหมู่เฮาชาวบ้าน
ภูมิปัญญาอันยอดเยี่ยมของแท้พ่อแม่เฮา
การเลี้ยงสัตว์ การประมง และการหาอาหาร
ล้วนแต่มีคุณค่าต่อสังคมชุมชนเก่า
หลายสิบปีมานี้ถือว่าบั่นโดน
แนวของตะวันตกได้ยกเอามาใช้
เพราะขาดความระมัดระวัง

กิจกรรมทางวิชาการในวันแรกเริ่มต้นด้วยการบรรยายพิเศษของ ศ.ประเวศ วะสี ประธานกรรมการนโยบายโครงการ BRT เรื่อง **“ธรรมะแห่งความหลากหลาย”** ท่านได้ให้ข้อคิดว่า ความหลากหลายทำให้เกิดความงามและความยั่งยืน ดังนั้นการเข้าถึงความหลากหลายก็คือการเข้าถึงธรรมะ การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎของความหลากหลายจะทำให้เกิด

ดุลยภาพ ความเป็นปกติ ความมีสุขภาพดี และความยั่งยืน แต่ในขณะนี้โลกกำลังเดินไปในทางตรงกันข้าม ให้ความสำคัญกับอำนาจและเงินตรา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพถัดมา เป็นการบรรยายพิเศษในหัวข้อเรื่อง **“ความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับความหลากหลายทางชีวภาพ”** โดย รศ. ศรีศักร วัลลิโภดม ที่ปรึกษามูลนิธิ ประไพ วิริยะพันธ์ เมืองโบราณ ท่านได้ชี้ให้เห็นว่า คนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า วัฒนธรรม หรือที่เข้าใจก็เข้าใจในเชิงแคบๆ ว่า วัฒนธรรม คือ การร้องรำทำเพลง คือ ศิลปะวัตถุ แต่ที่จริงแล้ววัฒนธรรมมีความหมายกว้างและลึกซึ้งกว่านั้น เพราะวัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตร่วมกันของกลุ่มชนในสิ่งแวดล้อมหนึ่งๆ ซึ่งสิ่งแวดล้อมแต่ละแห่งจะมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกัน วัฒนธรรมของแต่ละที่จึงหลากหลายแตกต่างกันไป ตามมาด้วย Prof. F. William H. Beamish ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาจากประเทศแคนาดา ที่มาเป็นอาจารย์พิเศษที่มหาวิทยาลัยบูรพา บรรยายพิเศษเรื่อง **“Systematics and Ecology”** ท่านได้ชี้แนะว่า การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยควรเชื่อมโยงองค์ความรู้ตั้งแต่ระดับชนิดพันธุ์ไปจนถึงระดับนิเวศเพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงของการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพและการอนุรักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นอภิปรายที่ผู้เข้าร่วมประชุมให้ความสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากมีความสำคัญต่อทั้งโครงการ BRT และนักวิจัยคือ เรื่อง **“นโยบายสนับสนุนงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ”** โดยผู้บริหารจากหน่วยงานที่ให้ทุน ได้แก่ ศ. มรกต ดันติเจริญ ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ศช.) ศ. ปิยะวัติ บุญ-หลง ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผู้ดำเนินการอภิปราย คือ ดร.มาลี สุวรรณอัคร์ ที่ปรึกษาศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ สรุปสาระสำคัญของการอภิปรายได้ว่า สิ่งที่ สกว. และ ศช. ต้องการเห็นต่อไปในการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 คือ การศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ เน้นการนำผลงานวิจัยไปเชื่อมโยงหรือเป็นรากฐานสำหรับการใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงของการอนุรักษ์ การนำความรู้กลับไปสู่ชุมชน และการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ปิดท้ายของการประชุมในวันแรกด้วยการเสวนาของ ศ.วิสุทธิ์ ไบไม้ เรื่อง **“นโยบายและเป้าหมายของโครงการ BRT ระยะที่ 2”** ที่ทำให้ผู้เข้าร่วมการประชุมเข้าใจในบทบาททิศทางและโปรแกรมการสนับสนุนทุนของโครงการ BRT ได้ดียิ่งขึ้น

หลังจากที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับฟังเรื่องราวเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพในภาพกว้างแล้ว กิจกรรมการประชุมในวันที่สองจึงได้เน้นการบรรยายเสวนาและอภิปรายทางวิชาการที่เจาะลึกให้ผู้เข้าประชุมเข้าใจถึงเป้าหมายหลักของการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 โดยเริ่มต้นด้วยการอภิปรายเกี่ยวกับ **“สถานภาพการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพทางดินของประเทศไทย”** โดย ผศ.เกษม กุลประดิษฐ์ ผศ.ชาติ นาวานุเคราะห์ Mr. Ian Grange จากมหาวิทยาลัยมหิดล ดร.ออมทรัพย์ นพอมรบดี จากกรมวิชาการเกษตร ผู้อภิปรายทั้งหมดเป็นที่มาของงานที่ศึกษารวบรวมข้อมูลงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพทางด้านดินตั้งแต่ปี.ศ. 2518 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจว่าถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรมและมีสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่มีคุณค่าอาศัยอยู่มากมาย แต่งานวิจัยด้านนี้กลับมีอยู่น้อยมากและยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่ที่วิธีการทำงานของนักวิจัยไทยส่วนใหญ่ที่ยังเป็นแบบแยกส่วน ข้ำซ้อน และกระจุกตัวจึงทำให้ไม่สามารถพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ได้ จากนั้นเป็นรายการเสวนาทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ เรื่อง **“ประชาชนมองบทบาทนักวิทยาศาสตร์ต่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพอย่างไร”** โดย คุณพ่อเล็ก กุดวงศ์แก้ว ปราชญ์ชาวบ้าน นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ จากเครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย และ ดร.สรยุทธ รัตนพจนารัตน์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมอภิปรายได้สะท้อนความต้องการและมุมมองของชาวบ้านที่มีต่อการวิจัยวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการให้นักวิจัยเชื่อมโยงวิถีชีวิตของชาวบ้านกับงานวิจัยด้วย

จากนั้นเป็นการนำเสนอแนวความคิดของการวิจัยเชิงสหวิทยาการ (multi-disciplinary research) ในพื้นที่เป้าหมาย (area-based) ที่คาดว่าจะเป็ยยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงานของโครงการ BRT ในระยะที่ 2 โดยเริ่มต้นด้วยการบรรยายพิเศษของ ศ.สนธิ อักษรแก้ว จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง **“การศึกษาเชิงพื้นที่ (area based) และกรณีศึกษา”** ซึ่งสรุปความได้ว่า การศึกษาวิจัยในเชิงพื้นที่เริ่มเป็นที่ประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวาง ในหลายหน่วยงานและบรรจุอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ของการพัฒนาของประเทศด้วย เนื่องจากสามารถนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ตามมาด้วยการอภิปรายที่ถือได้ว่าเป็นจุดเด่นของการประชุมครั้งนี้ เรื่อง **“การวิจัยเชิงสหวิทยาการ (multi-disciplinary research)”**

ในชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก ซึ่งเน้นการนำเสนอกระบวนการพัฒนางานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยใช้อาณาบริเวณเชิงนิเวศหรือ ecoregion โดยการเชื่อมโยงองค์ความรู้ในหลากหลายมิติให้เป็นองค์รวม ภายใต้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทีมนักวิจัยและชุมชนท้องถิ่น ลักษณะของงานวิจัยอยู่ภายใต้กรอบที่เรียกว่า area-based research รูปแบบของการอภิปรายจึงได้รวบรวมนักวิชาการจากหลากหลายสาขาวิชาการมาพูดคุยกันในพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไปภายใต้จุดมุ่งหมายเดียวกัน ได้แก่ เรื่อง **“การจัดการระบบสิ่งมีชีวิตและนิเวศวิทยา”** โดย รศ.สมศักดิ์ ปัญหา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย **“เศรษฐกิจ สังคม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น”** โดย รศ.อนุชาติ พวงสำลี และ อจ.โสฬส ศิริไสย์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล และ **“ทรัพยากรพันธุกรรมและการใช้ประโยชน์”** โดยรศ.วันชัย ดีเอโกนามกุล และ รศ.วรวุฒิ จุฬาลักษณ์านุกุล จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินรายการโดย รศ.สมโภชน์ ศรีโกสามาตร นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหิดล ที่คุ้นเคยกับแนวความคิดของการทำงานแบบสหวิทยาการเป็นอย่างดี

ในช่วงเย็นของการประชุมในวันที่สองผู้เข้าร่วมประชุมยังได้ร่วมกันทำกิจกรรมทางวิชาการในบรรยากาศแบบเป็นกันเองอีก 3 เรื่อง ได้แก่ การประชุมระหว่างนักศึกษาที่ได้รับทุนจากโครงการ BRT, สานสัมพันธ์ชมรมสาหร่ายและแพลงก์ตอน และการประชุม “สวนไม้หอม” แต่เป็นที่น่าเสียดายที่เกิดอุปสรรค เนื่องจากไฟฟ้าดับทั้งโรงแรม แม้กระนั้นก็ตามผู้เข้าร่วมประชุมยังไม่ย่อท้อต่อปัญหา ได้จุดเทียนและระดมความคิดกันภายใต้แสงเทียน ซึ่งเป็นบรรยากาศที่น่าประทับใจเป็นอย่างยิ่ง

การประชุมในวันสุดท้ายเป็นเป็นการระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนางานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพตามความสนใจของผู้เข้าร่วมประชุมเป็น 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ **กลุ่มจุลินทรีย์และไลเคน กลุ่มสาหร่ายและแพลงก์ตอน กลุ่มพืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสัตว์และนิเวศวิทยา กลุ่มทรัพยากรพันธุกรรมและการใช้ประโยชน์ และกลุ่มการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรชีวภาพ** ในแต่ละกลุ่มได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่หลากหลายแตกต่างกันไป โดยมีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ แต่ละกลุ่มพยายามจะสร้างเครือข่ายหรือชมรมนักวิจัยเพื่อร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมตามที่เสนอแนะไว้ในที่ประชุมฯ

ในช่วงท้ายของการประชุมเป็นการแจกรางวัลโปสเตอร์ดีเด่น หลังจากนั้น ศ.ดร.วิสุทธิ ไบไม้ ผู้อำนวยการโครงการ BRT ได้มาสรุปภาพรวมของการประชุมที่ผ่านมาตั้งแต่วันแรก พร้อมกับได้ให้แนวความคิดแก่ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านว่า **ความเจริญก้าวหน้าของงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยคงไม่ได้อยู่ที่โครงการ BRT แต่จะขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ความมุ่งมั่น และการเสียสละของท่านในที่ประชุมแห่งนี้**

การประชุมจบลงด้วยความสำเร็จและความประทับใจ พร้อมกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ทุกๆ ฝ่ายจะต้องช่วยกันนำไปปฏิบัติเพื่อความฝันของทุกคนจะได้กลายเป็นความจริง ผลงานและความสำเร็จต่างๆ ของโครงการ BRT คงจะไม่เกิดขึ้นหากไม่มีคณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการบริหาร และผู้บริหารจากแหล่งทุนที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการประชุม ผู้บรรยายทางวิชาการและผู้ประสานการประชุมทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้ความคิดและวิสัยทัศน์ในเชิงสร้างสรรค์แก่ผู้เข้าร่วมประชุม และที่ขาดเสียมิได้คือผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันราชภัฏอุดรธานีที่ให้การสนับสนุนบุคลากร อุปกรณ์ และช่วยบริหารจัดการประชุมอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้ ต้องขอขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านที่ได้ให้ความสนใจในกิจกรรมของโครงการ BRT มาด้วยดีเสมอมา พลังความคิดและแรงกายแรงใจของท่านที่มุ่งมั่นจะนำพาการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทยไปสู่ความความงดงามและความยั่งยืน ตามที่ ศ.ประเวศ วะสี ได้บรรยายฝากไว้ในตอนต้น

ปลาอ่าว "ค้าขายบนเวทีวิจัยในโครงการ BRT"

ดิฉันขออนุญาตเล่าสมัยแก่คนโบราณ เขาชาวไทย ได้ใช้ชีวิตกินดีบ่ขาดแคลนพอดี ความอยู่ดีของชาวบ้านชุมชนในท้องถิ่นที่อยากทำกินมีหลายหลากมากล้นบ่ ทนแท้ แต่สิทำความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตนั้นแต่อดีตนานกาลตั้งอยู่บนพื้นฐานเกษตรกรรม ที่อุดมสมบูรณ์แท้บ่มีแปรผัน ปีนเขาทำกินก็สะดวกไม่ขาดแคลนก็ขึ้นได้ป็นให้สบาย ที่มีความมั่งคั่งมั่นคงอยู่แบบสมบูรณ์แท้เกี่ยวพันกันและกันด้วยที่ถ้อยอาศัย บ่ปล่อยปากกัน อยู่ในน้ำเขามีปลา อยู่ในนาเขามีข้าว ทรัพย์ในดินสินในน้ำเรามีกันอยู่ค้ำคั้น นำมาใช้ได้ทุกเมื่อคงได้อยู่สบายนับกันมาเป็นร้อยๆ หรือว่าพันปี จนกลายมาเป็นเทคโนโลยีหมู่ เขาชาวบ้าน ได้สื่อสารกันมาเรื่อยได้นำมาถ่ายทอด ภูมิปัญญาอันยอดเยี่ยมของแท้พ่อแม่เขา การเกษตรกรรมนี้ก็ปลูกพืชธัญญาหาร การเลี้ยงสัตว์ การประมง และการหาอาหาร ตลอดจนสมุนไพรมากมายได้ ล้วนแต่มีคุณค่าต่อสังคมชุมชนเก่า เขาบ่ได้เคียดฮั่นถือว่าได้อยู่สบาย

หลายสิบปีมานี้ถือว่าบ่ทันโดน เกิดสับสนทางสังคมเพราะเขานำเอาแผนพัฒนาแนวของตะวันตกได้ยกเอามาใช้ พร้อมยังได้ขยายงานทางด้านอุตสาหกรรมที่มีค่า เพราะขาดความระมัดระวัง เราจึงได้เคียดฮั่นทุกมือนี่ดังที่เห็นกว่าว่าเขาสูญเสียความผิดพลาดการวางแผนแสนสาหัสสาหัสกัน นับว่าเป็นบทเรียนบ่อาจลืมลงได้ ให้ถือว่าเขาทุกคนฝันร้ายเป็นบทเรียนแล้วครั้งหนึ่ง อย่าได้คิดถึงเรื่องของมวลชั่วร้ายเขามาเริ่มใหม่กัน ให้หันกลับมาใช้ภูมิปัญญาแบบเก่าของเขามีอยู่แล้วให้มาร่วมฮ่วมมือ คือ ดำเนินชีวิตแบบพื้นแบบพออยู่พอกินแบบเศรษฐกิจพอเพียงส่วนที่เหลือพอมีบ้างพอเป็นทางให้เขาได้มวลทรัพย์สินทางชีวภาพครอบรอบก่อนใช้ต้องทำได้อย่างแน่นอนการสูญเสียความหลากหลาย ทางชีวภาพนั้นซึ่งเป็นทรัพยากรเพราะคงโดนถูกทำลาย บ่ว่าบกหรือน้ำถูกทำลายจนสูญสิ้นเพื่อมาเป็นพื้นที่ ทำการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ทำเป็นหม่องท่องเที่ยว เขาสูญสิ้นไปสิ่งใดเป็นที่อาศัยของสภาพชีวิตใหญ่น้อย จึงก่อเกิดเป็นมลพิษ สิ่งมีชีวิตบ่ว่าบกหรือน้ำเป็นปัญหาสำคัญยิ่ง สิ่งที่เขาเห็นกันอยู่ให้คิดดูเคื่อพี่น้องเขาเคยมีป่าไม้ เกือบถึงร้อยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เป็นพื้นที่ในประเทศเขาทั้งหมด เพียงร้อยปีอาหารลบบ่าบ่เหลือพอครึ่งบ่อาจประเมินถึงคุณค่าทรัพยากรทางชีวภาพที่สูญเสียไปมากล้น บ่เหลือค้างให้พบเห็นและบ่สามารถ เอ็นเอาสิ่งเก่าไว้หิ้งมา แต่หากว่าปัญหาเขายังมีมารวมกันทำความเคื่อเพื่อทดแทนมวลสูญแล้วขึ้นปล่อยไปเอาสิเอาหยังไว้ให้ลูกหลานเขาได้เบ็ง มาเขามาช่วยกันคิดให้ถี้ ฮ่วมโครงการบิอาร์ที่ทำทำกันอิหสิอันผลดีเขาต้องได้ ไปใส่แท้ทำฮ่วมกันหันอย่ามายอโย.. มองคิ่นเมื่อทางบ้านคงภูหลวงภูพานคิดถึงบ้านเขานี้โครงการบิอาร์ที่มีสายตาลึกและกว้าง บ่หวงไว้แม่ผู้เดียวเขียวใบมอญ

ขอสาบายกันทุกท่าน แยกผู้มีเกียรติที่เคารพ ดิฉันทวีวรรณ พันธุ คีใจหลายได้มาพบฮ่วมงานในวันนีโครงการบิอาร์ที่ให้เกียรติดิฉันทได้มาฮ่วมฮ่วมโครงการ พร้อมให้ความม่วนชื่น หลักการและเหตุผลมีอยู่หลายมากล้นจนยาวเผิ่นทำแม่่นล่านำเอาส่วนฮ่อยๆ ปะติดปะต่อเป็นคำกลอนหน้าสะออนน่าโครงการที่ท่านทำอยู่เคียวนี้ที่ได้นำมานั้นเริ่มแต่ปี 38 จนมาถึงทุกมือนี้บ่มีนึ่งอยู่ค้ำ

คันทสิว่าแต่ครั้งในอดีตหลังบ่อดฮยังพอมืดทั่วแผ่นดินเขานี้มีไปหมด ของใช้ทรัพยากรธรรมชาติเคื่อระดานหลั่นลั่นอุดมด้วยฮ่อยฮ่อยพันธุ์ๆ ปีมาแล้วอยู่ตามแถวถ้าเถื่อนไม้บ่เหมือนถิ่นนี้อุดมแท้อิหสิพอมายอดทุกมือนี้ ยังมีอยู่ประปรายยังบ่หลายเพราะเขาทำลายบ่รักษาเอาไว้เพราะไฟๆ ก็ต่างเห็นมาแล้วแนวบ่ดีจึงพากันคิดใหม่หยุดทำลายป่าไม้เอาไว้ให้ฮ่อยคงเพราะว่าคงคอนด้าวปัจจุบันมันสูญเปล่านูเขาและแม่น้ำทำลาย บ่ฮยัง จึงให้เขาฮ่อยฮ่อยไว้ก่อน อย่าทำลายสัตว์ทั้งหลายทั้งมวลที่เกิดมาสงวนไว้ โครงการบิอาร์ที่ถี้เลยให้สงวนพันธุ์สัตว์ป่า บ่ว่าใหญ่

และนอกรักษาไว้ด้วยกัน กลุ่มหนึ่งนั้นเอ็นว่าจุลินทรีย์ก็ควรมีวิชาการสืบสนให้เรียนรู้ ต้องให้มีความรู้งานวิจัยให้กระจ่าง กลุ่มที่สองบ่อกห่างมวลแมงแห่งช้อยคันเอาไว้บ่ให้สูญให้ชอกคันชวมหุวิชาการเพื่อให้มีหลักฐานหมู่แมลงแมงไม้ ช่วยรักษาเอาไว้อย่าให้มันสูญพันธุ์ แมลงนั้นให้อยู่มวลลูกหลานสืบคือว่ามีแท้ที่พันธุ์ กลุ่มสามนั้นด้านพันธุ์พืชนั้นมีหลายในความหมายพวกพืชพันธุ์แนวไม้ ช่วยรักษากันไว้สงวนพันธุ์ให้อยู่มีคุณค่ามากน้อยประมาณเท่าไรได้ เรื่องของพันธุ์ที่มีอยู่ในโครงการนี้แหละคือ หลักฐานที่เอ็งงานเอาไว้เพื่อส่นำไปใช้ใคร่คุณค่าและโทษมีประโยชน์มากน้อยศึกษาไว้ทุกๆ อัน นอกจากนั้นมาถึงเรื่องสัตว์เพราะว่ามีหลายพันธุ์ต่างกันเหลือล้ำ มีสัตว์บก สัตว์น้ำ ทั้งมีขามีปีกจนว่านับบ่ถ้วนควรสู่วิสู่คนหลายมากล้นสัตว์มีอยู่ในดินแนวเขาถิ่นเป็นอาหารก็มากมายหลายร้อย พวกกันกันเอามากินอยู่หลายอย่างสัตว์ต่างๆ นำมากินเลี้ยงชีพได้ศึกษาไว้มากมาย

กลุ่มพันธุศาสตร์บ่อกไว้ปัญหาใหญ่การศึกษาต้องร่วมมือพากันสอยวิจัยให้มันได้นำมาใช้ เพื่อมีประโยชน์ไปให้โทษเกิดขึ้นคนใช้ต่อไปการแพทย์ได้ใช้เกษตรอุตสาหกรรมทำพาณิชย์สู่น่าวเอาไว้ให้พ้นไปฟังทางพุ้นเรื่องโปรแกรมมี 7 อย่าง สิ่งต่างๆ เรื่องนารู้ศึกษาไว้ใส่ใจ โปรแกรมหนึ่งว่าไว้ระบบสิ่งมีชีวิต โปรแกรมสองชีววิทยาประชากรที่เกิดมาหาสู้อาตุได้พันธุกรรมแต่ละเผ่า โปรแกรมสามฟังเอาคณสิว่าหาสู้อ่อนมานิวศวิทยาบ่อกไว้ตรวจสอบหาผลบ่ว่าคนหรือสัตว์ต่างกันควรสู้อเอาไว้งานวิจัยต้องถ้วนถี่ โปรแกรมสี่เศรษฐกิจบ่อกไว้สังคมนั้นให้ทั่วกันวัฒนธรรมกะเว้าท้องถิ่นภูมิปัญญาการศึกษาเศรษฐกิจหมู่คนเคื้อค้ำ โปรแกรมห้าการบริหาร นี้คือ โปรแกรมหนึ่งข้อมูลวิเคราะห์ให้ความรู้ครบครันใช้ประโยชน์นั้นๆ ให้ครบส่วนกระบวนการ โปรแกรมหกยกเอามาอ้างหาทางใช้ เป็นประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพกะเว้าถึงเรื่องนโยบายมีไปหลายกรวิจัยทั่วไทย โปรแกรมนี้เป็นของดีนำมาใช้แมน่ไผ่ๆ กะสู้อยู่เป็นความรู้เพื่อไว้ใช้ไปหน้าจ้งลิตี บิอาร์ทีเค้นบ่อกไว้จัดเข้าใส่ในโครงการ ทำสิมาล่ำทุกๆ ตอนคงยาวเย็นฉั้นจึงเอามาเว้าพ้อเป็นสังเขปปล่าพ้อเป็นช็อกกล่าวอ้าง หัวข้อบ่อนเพื่อเป็นคากกล่าวอ้างบ่อกเล่ากันไปประเทศไทยของเธอแต่ก่อนมาอุดมด้วยเป็นเมืองสวยดีล้ำค่านำธรรมชาติบ่ขาดเงินดีๆ ดีแท้สู้อันท่านจ้งว่าจ้งซีหนึ่งบ่มีสองหาอยู่ในแหลมทองประเทศได้สิเทียมได้อย่าหลงไปหลงหรือนำเขาประเทศอื่นทรัพยากรมีคายนประเทศอื่นเขาอยากได้ว่าไทยนั้นจ้งแมน่คิมคั้นไม้ทั้งน้อยใหญ่เต็มไปหมดเป็นแสนๆ พันๆ นับกันบ่มีถ้วนเอามาสะสมแล้วล่ำโครงการบิอาร์ทีจอบเพียงนี้ไว้เสียก่อนเอาแต่บ่อน่อยๆ หัวข้อแต่บ่อนจ่านำมาล่ำ

wamsus: กวดโปสเตอร์
 ในงานประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5
 วันที่ 8-11 ตุลาคม 2544 ณ โรงแรมนาลัย จ. อุตรธานี

รางวัลโปสเตอร์ดีเด่น 5 รางวัล (เงินรางวัลละ 2,000 บาท) โครงการวิจัย 1 เรื่อง โครงการวิทยานิพนธ์ 4 เรื่อง ดังนี้

1. Poster Pk 12 (BRT 542032): ความหลากหลายและการแพร่กระจายของไร่นางฟ้าในเขต จ. สกลนคร และนครพนม โดย นส. ปริญดา ตั้งปัญญาพร (รศ.ละออศรี เลนะะเมือง-อาจารย์ที่ปรึกษา) ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ม.ขอนแก่น
2. Poster V 10 (BRT 543039): คาร์โบไฮโปของสัตว์บางชนิดในวงศ์ Viverridae โดย นส. อภิรดี ศรีภูมิ (รศ.พรพนี ชิโนรักษ์-อาจารย์ที่ปรึกษา) ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. Poster P 13 (BRT 543041): กายวิภาคเปรียบเทียบของพืชสกุล *Cassia* s.L. บางชนิดในประเทศไทย โดย นายมานิต คิดอยู่ (รศ.ทวีศักดิ์ บุญเกิด-อาจารย์ที่ปรึกษา) ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. Poster P 28 (BRT 543036): ลักษณะประจำพันธุ์กับการประเมินและลายพิมพ์ดีเอ็นเอของพันธุ์ฝ้าย โดย นส. ทศนัวรรณ ก้อนจันทร์เทศ (ดร.ต่อศักดิ์ สิลานันท์) ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. Poster M 9 (BRT 144005): Isolation and Identification Corprophilous Fungi: a Preliminary Survey (Popular Vote) โดย นายสายันท์ สมฤทธิณล / (Dr. Nigel Hywel-jones) Mycology Lab. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ

ผลงานวิชาการจากโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี 2545

1. ผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์แล้ว (Published, 2002) 76 เรื่อง

1.1 ในวารสารวิชาการต่างประเทศ จำนวน 66 เรื่อง

- Angsupanich, S. 2001. A new species of *Pagurapseudopsis* (Tanaidacea, Pagurapseudidae) from Songkhla Lake, Thailand. *Crustaceana* 74(9): 871-882. (JIF = 0.383)
- Arthan, D., J. Svasti, P. Kittakoop, D. Pittayakhajonwut, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2002. Antiviral isoflavonoid sulfate and steroidal glycosides from the fruits of *Solanum torvum*. *Phytochemistry* 59: 459-463. (JIF = 1.296)
- Baimai, V. & W.Y. Brockelman. 2001. Biodiversity Research and Training Program takes stock of first five years. *Journal Natural History Bulletin of the Siam Society* 49(2): 139-142.
- Blakesley, D. & S. Elliott. 2000. Restoring conservation forests in northern Thailand and the monitoring of frugivorous birds. *Oriental Bird Club Bulletin* 31: 23-26.
- Blakesley, D. & S. Elliott. 2001. Tropical forest restoration. *Horticulture Research International News* 28: 14-15.
- Boonkerd, T., S. Saengmanee & B.R. Baum. 2002. The varieties of *Bauhinia pottsii* G. Don in Thailand (Leguminosae-Caesalpinioideae). *Plant Systematics and Evolution* 232: 51-62. (JIF = 1.36)
- Boonphong, S., P. Kittakoop, M. Isaka, D. Pittayakhachonwut, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2001. Multiplolides A and B, New antifungal 10-membered lactones from *Xylaria multiplex*. *Journal of Natural Products* 64(7): 965-967. (JIF = 1.737)
- Brockelman, W.Y. 2001. What is biodiversity ?. *Journal Natural History Bulletin of the Siam Society* 49(2): 123.
- Burch, J.B. & S. Panha. 1997-1998. The land snail genus *Carychium* (Pulmonata: Carychidae) in Thailand. *Walkerana* 9(22): 171-175.
- Burch, J.B. & S. Panha. 1999. New taxa of *Pupillidae* (Pulmonata: Stylommatophora) from Thailand. *Walkerana* 10(24): 113-134.
- Bussaban, B., S. Lumyong, P. Lumyong, K.D. Hyde & E.H.C. McKenzie. 2001. Two new species of endophytes (ascomycetes) from Zingiberaceae sporulating in culture. *Nova Hedwigia* 73: 487-493. (JIF = 0.598)
- Bussaban, B., S. Lumyong, P. Lumyong, K.D. Hyde & E.H.C. McKenzie. 2001. Endophytic fungi from *Amomum siamense*. *Canadian Journal of Microbiology* 47: 943-948. (JIF = 1.071)
- Bussaban, B., S. Lumyong, P. Lumyong, K.D. Hyde & E.H.C. McKenzie. 2001. A synopsis of the genus *Berkleasmium* with two new species and new record of *Canalisporium caribense* from Zingiberaceae in Thailand. *Fungal Diversity* 8: 73-85.
- Chinworrungsee, M., P. Kittakoop, M. Isaka, A. Rungrod, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2001. Antimalarial halorosellinic acid from the marine fungus *Halorosellinia oceanica*. *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters* 11 (15): 1965-1969. (JIF = 1.747)
- Chittapun, S. & P. Pholpunthin. 2001. The rotifer fauna of peat-swamps in southern Thailand. *Hydrobiologia* 446/447: 255-259. (JIF = 0.659)
- Davies, S.J., S. Bunyavejchewin & J.V. Lafrankie. 2001. A new giant-leaved *Macaranga* (Euphorbiaceae) from dry seasonal evergreen forest in Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 43-50.
- Eksomtramage, L., P. Sirirugsa, P. Sawangchote, S. Jornead, T. Saknimit & C. Leeratiwong. 2001. Chromosome Numbers of some monocot species from Ton-Nga-Chang Wildlife Sanctuary, Southern Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 63-71.
- Ekthawatchai, S., M. Isaka, P. Kittakoop, P. Kongsaree, C. Sirichaiwat, M. Tanticharoen, B. Tarnchompoo, Y. Thebtaranonth & Y. Yuthavong. 1999. Synthetic and naturally occurring antimalarials. *J. Heterocyclic Chem.* 36: 1599-1606. (JIF = 0.746)
- Esser, H.J. & K. Chayamarit. 2001. Notes on *Euphorbia* (Euphorbiaceae) in Thailand. *Harvard Papers Botany* 6(1): 261-266.

JIF = Journal Impact Factor

- Esser, H.J. & K. Chayamarit. 2001. Two new species and a new name of Thai *Croton* (Euphorbiaceae). *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 51-57.
- Esser, H.J. & S. Cafferty. 2001. Proposal to reject the name *Euphorbia pilulifera* L. (Euphorbiaceae). *Taxon* 50: 925-927. (JIF = 1.259)
- Esser, H.J. & P.C. Van Welzen. 2001. *Colobocarpos*, a new genus of South-East Asian Euphorbiaceae. *Kew Bulletin* 56: 657-659.
- Esser, H.J. 2002. Novelties in *Croton* (Euphorbiaceae) from southeast Asia. *Novon* 12: 42-46. (JIF = 0.145)
- Hanboonsong, Y. & K. Masumoto. 2001. Dung beetles (Coleoptera, Scarabaeidae) of Thailand (part 4. Genera *Phacosoma*, *Cassolus* and *Parachorius*; (Canthonini and Dichotomini). *Elytra, Tokyo* 29(1): 129-140.
- Hettterscheid, W.L.A., D. Sookchaloem & J. Murata. 2002. *Typhonium* (Araceae) of Thailand: new species and a revised key. *Aroideana* 24: 30-55.
- Isaka, M., P. Kongsaree & Y. Thebtaranonth. 2001. Bioxanthracenes from the insect pathogenic fungus *Cordyceps pseudomilitaris* BCC 1620, II. Structure elucidation. *The Journal of Antibiotics* 54 (1): 36-43. (JIF = 1.264)
- Isaka, M., M. Tanticharoen, P. Kongsaree & Y. Thebtaranonth. 2001. Structures of cordypyridones A-D, antimalarial N-hydroxy- and N-methoxy-2-pyridones from the insect pathogenic fungus *Cordyceps nipponica*. *Journal of Organic Chemistry* 66(14): 4803-4808. (JIF = 3.28)
- Isaka, M., C. Suyarnsestakorn, M. Tanticharoen, P. Kongsaree & Y. Thebtaranonth. 2002. Aigialomycins A-E, new resorcylic macrolides from the marine mangrove fungus *Aigialus parvus*. *Journal of Organic Chemistry* 67(5): 1561-1566. (JIF = 3.28)
- Isaka, M., A. Jaturapat, J. Kramyu, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2002. Potent *in vitro* antimalarial activity of metacycloprodigiosin isolated from *Streptomyces spectabilis* BCC 4785. *Antimicrob. Agents Chemother.* 46(4): 1112-1113. (JIF = 4.562)
- Isaka, M., A. Jaturapat, K. Rukseree, K. Danwisetkanjana, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2001. Phomoxanthonones A and B, novel xanthone dimers from the endophytic fungus *Phomopsis* species. *Journal of Natural Products* 64(8): 1015-1018. (JIF = 1.737)
- Jaturapat, A., M. Isaka, N.L. Hywel-Jones, Y. Lertwerawat, S. Kamchonwongpaisan, K. Kirtikara, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2001. Bioxanthracenes from the insect pathogenic fungus *Cordyceps pseudomilitaris* BCC 1620, I. Taxonomy, fermentation, Isolation and antimalarial activity. *The Journal of Antibiotics* 54 (1): 29-35. (JIF = 1.264)
- Jumnongthai, J. 2002. Recent brackish foraminifera from southern peninsular Thailand. *Journal of the Geological Society of Thailand* 1: 35-46.
- Kittayapong, P., P. Mongkalagoon, V. Baimai & S.L. O'Neill. 2002. Host age effect and expression of cytoplasmic incompatibility in field populations of *Wolbachia*-superinfected *Aedes albopictus*. *Heredity* 88: 270-274. (JIF = 2.297)
- Kongsaree, P., S. Tanboriphan, B. Tarnchompoo & Y. Thebtaranonth. 1999. Irontricarbonyl complexes derived from dimethyl 1,3-butadiene-2,3-dicarbomethoxy: formation of $[(\text{Fe}(\text{CO})_3)_2(\text{dimethyl 1,3-butadiene-2,3-dicarbomethoxy})]$. *Acta. Crystall. C* 55: 2007-2010. (JIF = 0.57)
- Kunpradid, T. & Y. Peerapompisal. 2001. Distribution of macroalgae in Mae Sa stream, Doi Suthep-Pui National Park, Chiang Mai, Thailand. *Phycologia* 40(4): 117. (JIF = 1.239)
- Laphookhieo, S., C. Karalai, S. Chantrapromma, H-K. Fun, A. Usman, Y. Rat-a-pa & K. Chantrapromma. 2001. Atomic charges of cerbinal. *Acta. Crystall. C* 57 (11): 1352-1353. (JIF = 0.57)
- Malaivijitnond, S., O. Takenaka, K. Anukulthanakorn & W. Cherdchewasart. 2002. The nucleotide sequences of the parathyroid gene in primates (suborder Anthropoidea). *General and Comparative Endocrinology* 125: 67-78. (JIF = 1.909)
- Malicky, H., P. Chantaramongkol, S. Cheunbarn & N. Saengpradab. 2001. Einige neue Köcherfliegen (Trichoptera) aus Thailand. Arbeit Nr. 32 Über thailändische Köcherfliegen. *Braueria* 28: 11-14.
- Malicky, H., P. Chantaramongkol, N. Saengpradab, P. Chaibu, I. Thani, N. Changthong, S. Cheunbarn, P. Laudee, T. Prommi & S. Sompong. 2002. Neue asiatische Leptoceridae (Trichoptera) (Zugleich Arbeit Nr. 33 Über thailändische Köcherfliegen). *Braueria* 29: 15-30.

- Murata, J. & D. Sookchaloem. 2002. *Typhonium watanabei* (Araceae), a new species from Thailand. *J. Jpn. Bot.* 77: 163-166.
- Na Songkhla, B & C. Chandraprasong. 2001. *Dillenia scabrella* (D. Don) Wall. (Dilleniaceae), a new record for Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 23-24.
- Na Songkhla, B & P. Klinratana. 2001. *Bauhinia ornata* Kurz var. *subumbellata* (Pierre ex Gagnep.) K. & S.S. Larsen (Leguminosae-Caesalpinioideae), a new record for Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 29-31.
- Nilanonta, C., M. Isaka, P. Kittakoop, S. Trakulnaleamsai, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2002. Precursor-directed biosynthesis of beauvericin analogs by the insect pathogenic fungus *Paecilomyces tenuipes* BCC 1614. *Tetrahedron* 58 (17): 3355-3360. (JIF = 2.276)
- Panha, S., B. Kanchanasaka & J.B. Burch. 1997-1998. New taxa of *Diplommatina* from Thailand (Prosobranchia: Diplommatinidae). *Walkerana* 9(22): 153-170.
- Panha, S. & J.B. Burch. 2002. Three new microsnailes from Thailand (Pulmonata: Vertiginidae: Streptaxidae). *Walkerana* 13(29): 17-24.
- Panha, S. & J.B. Burch. 2002. The pupillid genus *Anauchen* in Thailand (Pulmonata: Stylommatophora). *Walkerana* 13(29): 36-40.
- Panha, S., P. Tongkerd, C. Sutcharit, S. Tumpeesuwan, C. Vonsombath & J.B. Burch. 2002. Paraboydsidia in Laos (Pulmonata: Stylommatophora). *Walkerana* 13(29): 97-104.
- Panha, S., C. Sutcharit, P. Tongkerd & J.B. Burch. 2001. Morphogeography of an endemic tree snail genus *Amphidromus* of Thailand (Pulmonata: Camaenidae). *Of Sea and Shore* 24(2): 106-113.
- Pattanavibool, A. & P. Dearden. 2000. Fragmentation and wildlife in montane evergreen forests, northern Thailand. *Biological Conservation* 107(2): 155-164. (JIF = 1.686)
- Photita, W., S. Lumyong, P. Lumyong, W.H. Ho, W.H.C. McKenzie & K.D. Hyde. 2001. Endophytic fungi from wild banana (*Musa acuminata*) at Doi Suthep - Pui National Park, Thailand. *Mycological Research* 105: 1508-1513. (JIF = 1.346)
- Prajaksood, A. & P. Chantaranonthai. 2002. A new species of *Eriocaulon* (Eriocaulaceae) from Thailand. *Kew Bulletin* 57: 499-501.
- Rachata, P. & T. Boonkerd. 2001. *Selaginella ciliaris* (Retz.) Spring (Selaginellaceae), a new recorded species of Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 38-39.
- Saensouk, S. & T. Jenjittikul. 2001. *Kaempferia grandifolia* sp. Nov. (Zingiberaceae), a new species from Thailand. *Nordic Journal of Botany* 21(2): 139-142. (JIF = 0.283)
- Salazar-Vallejo, S.I., E. Nishi & S. Angsupanich. 2001. Rediscovery of *Talehsapia annandalei* (Polychaeta: Pilargidae) in Songkhla Lagoon, Thailand. *Pacific Science* 55(3): 267-273.
- Sanoamuang, L. 2001. Distributions of three *Eodiaptomus* species (Copepoda: Calanoida) in Thailand, with a redescription of *E. draconisignivomi* Brehm, 1952. *Hydrobiologia* 453: 565-576. (JIF = 0.659)
- Sawadjoon, S., P. Kittakoop, K. Kirtikara, V. Vichai, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranont. 2002. Atropisomeric myristinins, selective COX-2 inhibitors and antifungal agents from *Myristica cinnamomea*. *Journal of Organic Chemistry* 67(16): 5470-5475. (JIF = 3.28)
- Seephonkai, P., M. Isaka, P. Kittakoop, S. Trakulnaleamsai, R. Rattanajak, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2001. A new tropolone from the insect pathogenic fungus *Cordyceps* sp. BCC 1681. *The Journal of Antibiotics* 54(9): 751-752. (JIF = 1.264)
- Seephonkai, P., M. Isaka, P. Kittakoop, P. Palittapongarnpim, S. Kamchonwongpaisan, M. Tanticharoen & Y. Thebtaranonth. 2002. Evaluation of antimycobacterial, antiplasmodial and cytotoxic activities of preussomerins isolated from the lichenicolous fungus *Microsphaeropsis* sp. BCC 3050. *Planta Medica* 68: 45-48. (JIF = 2.085)
- Sivichai, S., E.B.G. Jones & N.L. Hywel-Jones. 2002. Fungal colonization of wood in a freshwater stream at Tad Ta Phu, Khao Yai National Park, Thailand. *Fungal Diversity* 10: 113-129.
- Sivichai, S., E.B.G. Jones & N.L. Hywel-Jones. 2002. Lignicolous freshwater higher fungi with reference to their teleomorph and anamorph stages. *Tropical Mycology* 2: 41-49.

- Sompong, U. & Y. Peerapornpisal. 2001. Cyanophyta in hot spring areas of northern Thailand. *Journal of Phycologia (supplement)* 40(4): 103.
- Suparpprom, C. & T. Vilaivan. 2001. Synthesis of 2-[4'-(Ethylcarbamoyl)phenyl]-N-acetylglycine, the proposed structure for gigantocine. *Journal of Natural Products* 64(8): 1114-1116. (JIF = 1.737)
- Tarnchompoo, B., C. Intaraudom, C. Sirichaiwat, W. Phupong, W. Sirawaraporn, S. Kamchonwongpaisan, J. Vanichtanankul, Y. Thebtaranonth & Y. Yuthavong. 2002. Development of 2,4-diaminopyrimidines as antimalarials based on inhibition of the S108N and C59R+S108N mutants of dihydrofolate reductase from pyrimethamine-resistant *Plasmodium falciparum*. *J. Med. Chem.* 45 (6): 1244-1252. (JIF = 4.139)
- Van Welzen, P.C. 2000. The districhous Euphorbiaceae genera of Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 28: 51-58.
- Van Welzen, P.C. & K. Chayamarit. 2001. Two new *Mallotus* and two new *Sauropus* species (Euphorbiaceae) endemic to Thailand. *Kew Bulletin* 56: 649-656.
- Whitmore, T.C. 2001. Studies in *Macaranga* (Euphorbiaceae) XIV. A new species from Peninsular Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* 29: 61-62.

1.2 ในวารสารวิชาการภายในประเทศ จำนวน 10 เรื่อง

- Kumchoo, K., C. Wongsawad, P. Sirikanchana & P. Sripalwit. 2001. Light microscopy and scanning electron microscopy of *Camallanus anabantis* Pearse, 1933 (Nematoda: Camallanidae) from *Anabas testudineus* Bloch, 1792. *Songklanakarajournal Science Technology* 23(2): 185-191.
- Panha, S. 2001. Two new species of *Diplommatina* from Thailand (Prosobranchia: Diplommatinidae). *The Natural History Journal of Chulalongkorn University* 1(1): 33-37.
- Panha, S. & J.B. Burch. 2002. New pupilloid land snails from Thailand (Pulmonata: Pupillidae). *The Natural History Journal of Chulalongkorn University* 2(1): 21-24.
- Pattavibool, A. 1999. Fragmentation patterns and species diversity and abundance in montane evergreen forests, northern Thailand. *วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย* 7(1): 56-69.
- Yuyen, Y. & T. Boonkerd. Pteridophyte flora of Huai Yang waterfall National Park, Prachuap Khiri Khan Province, Thailand. 2002. *The Natural History Journal of Chulalongkorn University* 2(1): 39-49.
- กันยา อนุกุลธนากร, สุจินดา มาลัยวิจิตรนนท์ และ Osamu Takenaka. 2545. วิวัฒนาการของพาราไทรอยด์สอร์โมเนนระหว่างลิงสกุล *Macaca* 5 กลุ่ม. *วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์ (section T)* 1 (1): 109-123.
- เพลินพิศ โชกชัยชำนัญกิจ, วรวิมล จุฬาลักษณ์านุกูล และมุสตี ปรียานนท์. 2545. การตรวจสอบโครโมโซมเพศของกบนา (*Hoplobatrachus rugulosus*) ด้วยเทคนิคการย้อมแถบสีโครโมโซม. *The Journal Scientific Research Chulalongkorn University (Section T)* 1(1): 153-166.
- วชิรญาณ ปวงวัฒนา, วรวิมล จุฬาลักษณ์านุกูล, มุสตี ปรียานนท์ และดวงสมร สุวัจฒน. 2545. การศึกษาการไอโทปีของแม่ *Leiolepis belliana belliana* ในพื้นที่เกาะแสมสาร เกาะช้างเคียง และพื้นที่ป่าเขาเขียวเขาชมพู จังหวัดชลบุรี. *The journal Scientific Research Chulalongkorn University (Section T)* 1(1): 45-67.
- เสาวภา อังสุภาณิช และอำนาจ ศิริเพชร. 2544. บทบาทและการแพร่กระจายของสัตว์หน้าดินชนิดเด่น *Apseudes sapensis* Chiton 1926 (Crustacea: Tanaidacea) ในทะเลสาบสงขลา ภาคใต้ของประเทศไทย. *วารสารสงขลานครินทร์* 23 (4): 515-525.
- อัจฉรา พัฒนเดช, วสันต์ เพชรรัตน์, เสมอใจ ชื่นจิตต์, สุทธิรักษ์ แซ่หลิม และอมรา ชินภูติ. 2545. เชื้อรา *Aspergillus* ที่สร้างแอฟลาทอกซิน บี 1 ในพืชสมุนไพรตากแห้ง. *วารสารสงขลานครินทร์* 23 (4): 499-514.

2. ผลงานทางวิชาการที่อยู่ในระหว่างการตีพิมพ์ (In press, 2002) จำนวน 23 เรื่อง

- Blakesley, D., K. Harkwick and S. Elliott. Research needs for restoring tropical forests in southeast Asia for wildlife conservation: Framework species selection and seed propagation. *New Forests*.
- Blakesley, D., S. Elliott, C. Kuarak, P. Navakitbumrung, S. Zangkum & V. Anusarnsunthorn. Propagating framework tree species to restore seasonally dry tropical forest: implications of seasonal seed dispersal and dormancy. *Forest Ecology and Management*. (JIF = 0.906)

- Bussaban, B., S. Lumyong, P. Lumyong, K.D. Hyde & E.H.C. McKenzie. 2002. Tree new species of *Pyricularia* isolated as Zingiberaceae endophytes from Thailand. *Mycologia*. (JIF = 1.604)
- Chaitanawisuti, N. A survey on abundance and distribution patterns of the spherical sponge (*Cinocyrella australiensis*) on a intertidal rocky beach at Sichang Island, eastern gulf of Thailand. *Asian Marine Biodiversity*.
- Chaitanawisuti, N. First investigation on biodiversity of marine sponges associated with reef coral habitats in the eastern gulf of Thailand. *Asian Marine Biology*.
- Elliott, S., C. Kuarak, P. Navakitbumrung, S. Zangkum, V. Anusarnsunthorn & D. Blakesley. Propagating framework trees to restore seasonally dry tropical forest in northern Thailand. *New Forest*. (JIF = 0.519)
- Elliott, S., P. Navakitbumrung, C. Kuarak, S. Zangkum, V. Anusarnsunthorn & D. Blakesley. Selecting framework tree species for restoring seasonally dry tropical forests in northern Thailand based on field performance. *Forest Ecology and Management*. (JIF = 0.906)
- Hettterscheid, W.L.A., D. Sookchaloem & J. Murata. 2002. *Typhonium* (Araceae) of Thailand: new species and a revised key. *Aroideana* 24: 30-55.
- Jumngongluk, W., P. Kittayapong, V. Baimai & S.L. O' Neill. 2002. *Wolbachia* infections of tephritid fruit flies: molecular evidence for five distinct strains in a single host species. *Current Microbiology*. (JIF = 1.059)
- Kittayapong, P., K.J. Baisley, R.G. Sharpe, V. Baimai & S.L. O' Neill. 2002. Maternal transmission efficiency of *Wolbachia* superinfections in *Aedes albopictus* populations in Thailand. *American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*. 65. (JIF = 2.126)
- Kittayapong, P., V. Baimai & S.L. O' Neill. 2002. Field prevalence of *Wolbachia* in the mosquito vector *Aedes albopictus*. *American Journal of Tropical Medicine and Hygiene* 65. (JIF = 2.126)
- Maneenoon, K. & P. Sirirugsa. 2002. Two species of *Sciaphila* Blume (Triuridaceae), new records for Thailand. *Thai Forest Bulletin (Botany)* No. 30.
- Panha, S., C. Sutcharit, A. Maneewong & J.B. Burch. 2002. Two new species of *Amphidromus* from Thailand with anatomical notes on several species (Pulmonata: Camaenidae). *The Nautilus*.
- Pang, K. Lai, Abdel-Wahab, A. Mohamed, S. Sivichai & E.B.G. Jones. Ascagilisiales new order of freshwater ascomycetes. *Mycological Research*. (JIF = 1.346)
- Punnapayak, H., M. Sudhadham, S. Prosongsuk & S. Pichayangkura Characterization of *Aureobasidium pullulans* isolated from airborne spores in Thailand. *Journal of Industrial Microbiology & Biotechnology*.
- Sangpradub, N., C. Hanjavanit & B. Boonsoong. 2002. New records of *Asionurus* and *Thalerosphyrus* (Ephemeroptera: Heptageniidae) from northeastern Thailand. *ScienceAsia* 28 (4).
- Sanoamuang, L. & C. Saeng-aroon. The Cladocerans (Brachiopoda: Anomopoda/Ctenopoda) of Lake Kud-Thing in Nong Khai Province, northern Thailand. *Hydrobiologia*. (JIF = 0.659)
- Sanoamuang, L. & S. Athibai. A new species of *Neodiaptomus* (Copepoda, Diaptomidae) from temporary waters in northeast Thailand. *Hydrobiologia*. (JIF = 0.659)
- Sivichai, S., E.B.G. Jones & N.L. Hywel-Jones. Lignicolous freshwater Ascomycotina from Thailand: *Hymenoscyphus varicosporoides* and its *Tricladium* anamorph. *Mycologia*. (JIF = 1.604)
- Somrithipol, S., E.B.G. Jones & N.L. Hywel-Jones. 2002. Fungal diversity and succession on pod of *Delonix regia* (Leguminosae) exposed in a tropical forest of Thailand. *Fungal Diversity* 10.
- Somrithipol, S., I. Chatmala & E.B.G. Jones. 2002. *Cirrenalia nigrospora* sp. Nov. and *C. tropicalis* from Thailand. *Nova Hedwigia* 75. (JIF = 0.598)
- Vongvanich, N., P. Kittakoop, M. Isaka, S. Trakulnaleamsai, S. Vimuttipong, M. Tanticharoen and Y. Thebtaranonth. 2002. Hirsutellide A, a new antimycobacterial cyclohexadepsipeptide from the entomopathogenic fungus *Hirsutella kobayashii*. *Journal of Natural Products*. (JIF = 1.737)
- เทวินทร์ กุลปิยะวัฒน์, ฉิศ ทวีติบุตร และวัฒนา จารณศรี. 2545. ความต้านทานและกลไกความต้านทานต่อสารฆ่าราบางชนิดของไรแดงแอฟริกัน *Eutetranychus africanus* (Tucker). วารสารกีฏและสัตววิทยา 24 (1).

3. การตีพิมพ์เป็นหนังสือ จำนวน 3 เรื่อง

- Forest Resteration Research Unit. 2001. Forest for the Future: Growing and Planting Native Trees for Restoring Forest Ecosystems. 151 p.
- Gardner, S., P. Sidisunthorn & V. Anusarnsunthorn. 2000. A Field Guide to Forest Trees of Northern Thailand. Kobfai Publishing Project, Bangkok, Thailand. 545 pp.
- ปิยะ เฉลิมกลิ่น. 2544. พรรณไม้วงศ์กระดังงา. บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งพับลิซซิ่ง จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ. 368 หน้า.

4. การตีพิมพ์ในรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 48 เรื่อง

- Angsupanich, S., N. Srisuwon & S. Maneepong. 2001. Litter fall productional leaf decomposition in a mangrove stand (*Lumnitzera racemosa* willd. Community) in Songkhla Lake, Thailand. Proceedings of the 11th JSPS Joint Seminar on Marine Science, Tokyo, Japan. pp. 280-296.
- Brockelman, W.Y., M. Griffiths, M. Rao, R. Ruf & N. Salafsky. 2002. Enforcement mechanisms. In Terbourgh, J., C.V. Schaik, L. Davenport & M. Rao (eds.), Making Parks Works: Strategies for Preserving Tropical Nature, pp. 265-278. Island Press, Washington DC.
- Bunnag, S., A. Luangpirom & P. Kongnonkok. 1998. Cytogenetic studies of some wild orchids in Phu Phan National Park, Sakonnakorn and Kalasin provinces. 24th Congress on Science and Technology of Thailand, 19-21 October 1998, Queen Sirikit National Convention Center, Bangkok, Thailand.
- Chaibu, P., P. Chantaramongkol & H. Malicky. 2002. The Caddisflies (Trichoptera) of the River Ping, northern Thailand, with particular reference to domestic pollution (Studies on Trichoptera in Thailand. Nr. 31). Proceedings of the 10th International Symposium on Trichoptera-Nova Supplementa Entomologia, Keltern 15: 331-342.
- Chatmala, I., R. Valyasevi & M. Tantivharoen. 2002. Anamorph/ telemorph connections of marine *Ascomycota*. In K.D. Hyde (ed.), Fungal Diversity Research, Series 9, pp. 59-68. Fungal Diversity Press, Hong Kong.
- Davenport, L., W.Y. Brockelman, P.C. Wright, K. Ruf & F.B. Rubio Del Valle. 2002. Ecotourism tools for parks. In Terbourgh, J., C.V. Schaik, L. Davenport & M. Rao (eds.), Making Parks Works: Strategies for Preserving Tropical Nature, pp. 279-306. Island Press, Washington DC.
- Kunpradid, T., Y. Peerapompisal & S. Promkutkeaw. 2002. Poster presentation "*Batrachospermum macrosporium* Montague in Mae Sa Stream, Doi Suthep – Pui National Park, Chiang Mai, Thailand." *J.E.M.S.T.* 16(10): 248-249.
- Luadee, P. and P. Chantaramongkol. 2002. Comparison of *Stenopsyche siamensis* larval morphology using scanning electron microscopy as a measure of ecotoxicity. Proc. 10th Int. Symp. Trichoptera-Nova Suppl. Ent., Keltern, pp. 435-438.
- Mard-arhin, N. & C. Woongsawad. 2000. The monogeneans of cultured hybrid Catfish (*Clarias macrocephalus* x *Clarias gariepinus*). 18th Biennial Conference of the Asian Association for Biology Education, AABE, August 1-5, 2000, Hong Kong.
- Nichapun, A., P. Sripalwit & C. Wongsawad. 2000. Poster presentation "Light and scanning electron microscopy of the trematode *Acanthostomum burminis* in the watersnake *Xenochrophis piscator*." *J.E.M.S.T.* 14(1): 17-22.
- Pattarajinda, S. 2002. Poster presentation "A survey of the Benthic diatoms of Samet Island, Thailand I. Subclass Bacillariophycidae." *J.E.M.S.T.* 16(1): 270.
- Pekthong, T. & Y. Peerapompisal. 2002. Poster presentation "Scanning electron micrographs of freshwater diatoms in diatomite from Lampang Province, Thailand." *J.E.M.S.T.* 16(1): 206-207.
- Punnapayak, H., M. Sudhadham, S. Pichayangkura, R. Thavarorith & S. Prasongsuk. 2001. Characteristics of *Aureobasidium pullulans* isolated from nature in Thailand. Oral presentation at the Society for Industrial Microbiology Annual Meeting, Saint Louis, Missouri, USA. 81.
- Saensouk, S., S. Bunnag & A. Luangpirom. 1998. Chromosome number of some Zingiberaceae in Phu Phan National Park, Sakonnakorn and Kalasin Provinces. 24th Congress on Science and Technology of Thailand, 19-21 October 1998, Queen Sirikit National Convention Center, Bangkok, Thailand.

- Saeton, K. & S. Traichaiyaporn. 2001. Vertical distribution of blue-green algae in Mae Ngat Somboonchol Reservoir, Chiang Mai, Thailand (I). 7th International Phycological Congress, Aristotle University of Thessaloniki, Greece, 18-25 August, 2001, *Phycologia*: 105-106.
- Sirirattanawarangkul, W. & S. Traichaiyaporn. 2000. Biodiversity of algae and relation of water quality in the Mae-Kha Canal, Chiang Mai. The 4th Asia-Pacific Conference on Algal Biotechnology. Hong Kong Convention and Exhibition Center, China.
- Sirirattanawarangkul, W. & S. Traichaiyaporn. 2001. Influence of pH, BOD, COD and distribution of phytoplankton in the Mae-Kha Canal, Chiang Mai. 7th International Phycological Congress, Aristotle University of Thessaloniki, Greece, 18-25 August, 2001.
- Sompong, U. & Y. Peerapompisal. 2002. Poster Presentation "Diatoms in the thermal spring of northern Thailand." *J.E.M.S.T.* 18: 264-265.
- Sompong, U. & Y. Peerapompisal. 2002. Poster Presentation "Thermophilic blue-green algae in the thermal springs of northern Thailand." *J.E.M.S.T.* 16: 266-267.
- Suphan, S., Y. Peerapompisal & T. Pekthong. 2002. Poster Presentation "The use of chloroplasts and other features of the living cell in the taxonomy of freshwater diatoms." *J.E.M.S.T.* 16(1): 254-255.
- Somrithipol, S. & N.L. Hywel-Jones. 2002. A preliminary investigation on coprophilous fungi in northeastern Thailand. The Proceedings of 40th Kasetsart University Annual Conference, 4-7 February, 2002, Bangkok, Thailand. pp. 409-414.
- Srikosamatara, S. & W.Y. Brockelman. 2002. Conservation of protected areas in Thailand: A diversity of problems, a diversity of solutions. In Terbourgh, J., C.V. Schaik, L. Davenport & M. Rao (eds.), *Making Parks Works: Strategies for Preserving Tropical Nature*, pp. 218-231. Island Press, Washington DC.
- Sripalwit, P., C. Wongsawad & S. Anuntalabhochai. 2001. Poster Presentation "SEM study on *Orthocoelium streptocoelium* (Fischer, 1901) from Chiang Mai and Lumphun Province." *J.E.M.S.T.* 15(1): 87-88.
- Sudhadham, M., H. Punnapayak, S. Pichayangkura & R. Thavarorith. 2000. Isolation of *Autrobasidium pullulans* from forests in Thailand. 5th Graduate Congress 2000: Traditions, Merges and Shifts in Biological Research. National University of Singapore, Singapore. p. 50.
- Thungrabeab, M. & S. Aemprapa. 2545. Screening of entomopathogenic fungi, *Beauveria* spp. against the Aphids, *Myzus persicae* and *Macrosiphum euphorbiae*. 3rd International Conference on Biopesticides, 22-26 April, 2002, Kuala Lumpur, Malasia, p. 66.
- Tularak, P., S. Traichaiyaporn & A. Rojanapibul. 2000. Biodiversity of phytoplankton and water quality in the Mae Ngat Somboonchol Dam, Chiang Mai, Thailand. 4th Asia-Pacific Conference on Algal Biotechnology. Hong Kong Convention and Exhibition Center, China. p. 242.
- Tularak, P., S. Traichaiyaporn & A. Rojanapibul. 2001. Seasonal succession of phytoplankton in the Mae Ngat somboonchol Dam Reservoir, Chiang Mai, Thailand. 7th International Phycological Congress, Aristotle University of Thessaloniki, Greece. 18-25 August, 2001.
- Wanathong, P. & Y. Peerapompisal. 2002. Poster Presentation "Microscopic morphologies for blue green macroalgae identification." *J.E.M.S.T.* 16(10): 262-263.
- ขจรเกียรติ แซ่ตัน และศิริเพ็ญ ตริยไชยาพร. 2544. ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อการแพร่กระจายของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในต่างระดับความลึกของอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ I (มกราคม-เมษายน 2544). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27. วันที่ 16-18 ตุลาคม 2544 ณ โรงแรมลีการ์เดน พลาซ่า จังหวัดสงขลา. หน้า 677.
- ขจรเกียรติ แซ่ตัน และศิริเพ็ญ ตริยไชยาพร. 2544. สหสัมพันธ์ของสารอาหารและความหลากหลายของแพลงก์ตอนพืชในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ I (มกราคม-เมษายน 2544). การประชุมวิชาการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางน้ำนานาชาติ: การจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการ. วันที่ 6-8 ธันวาคม 2544 ณ โรงแรมโลดส์ ปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่. หน้า 15.
- นภลัย จันทักษ์. 2543. การเก็บตะกอนในพรมทะเล *Palythoa* sp. จากบริเวณอ่าวไทยตอนใน. การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 26. วันที่ 18-20 ตุลาคม 2543. หน้า 505.
- นภลัย จันทักษ์. 2544. การศึกษานิวเคลียสของพรมทะเล *Palythoa* sp. (Authozoa: Zoanthidea) ในสภาพแวดล้อมที่มีความขุ่น. การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5 วันที่ 8-11 ตุลาคม 2543. หน้า 182.

พรศิริ ผู้ลาร์กย์ และศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร. 2542. ความหลากหลายของสาหร่ายยีสเคาะและคุณภาพน้ำบางประการในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2541). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 25 ณ โรงแรมอมรินทร์ลา구나 จังหวัดพิษณุโลก, หน้า 928.

พรศิริ ผู้ลาร์กย์ และศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร. 2543. ความหลากหลายของสาหร่ายยีสเคาะและคุณภาพน้ำบางประการในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล จังหวัดเชียงใหม่ (สิงหาคม-ธันวาคม 2542). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 26. วันที่ 18-20 ตุลาคม 2543 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร, หน้า 361.

พรศิริ ผู้ลาร์กย์, ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร และอำนาจ โรจนไพฑูริย์. 2544. อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการแพร่กระจายของสาหร่ายสีเขียวในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล. การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27. วันที่ 16-18 ตุลาคม 2544 ณ โรงแรมลีการ์เดน พลาซ่า จังหวัดสงขลา.

มาลี ตั้งระเบียบ และสิรินันท์ เอี่ยมประภา. 2544. ประสิทธิภาพของเชื้อรา *Beauveria* spp. ในการควบคุมเพลี้ยอ่อนศัตรูสำคัญพืชผัก. การประชุมวิชาการอรัญญาพืชแห่งชาติ ครั้งที่ 5. 21-23 พฤศจิกายน 2544. จังหวัดกาญจนบุรี. หน้า 63.

ละเอียด กงกุง, วรภูมิ จุฬาลักษณ์านุกุล และมณฑล เกษประเสริฐ. 2544. การิโอโทปีของบุกวงศ์ *Araceae*. สัมมนาวิชาการพันธุศาสตร์ ครั้งที่ 12: พันธุศาสตร์ยุคปฏิวัติขึ้น. วันที่ 28-30 มีนาคม 2544. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ. หน้า 189-192.

วิราวรรณ โคตรทิพย์ และละออศรี เสนาะเมือง. 2545. ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของโรดิเฟอริในป่าบุงป่าทามบริเวณลุ่มน้ำมูล. การเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 กลุ่มวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น. หน้า 115-128.

วุฒินันท์ ศิริรัตนวารงูร และศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร. 2542. ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายควบคู่กับคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ (I). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 25. ณ โรงแรมอมรินทร์ลา구나 จ. พิษณุโลก.

วุฒินันท์ ศิริรัตนวารงูร และศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร. 2543. ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายควบคู่กับคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จังหวัดเชียงใหม่ (II). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 26. วันที่ 18-20 ตุลาคม 2543 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร.

วุฒินันท์ ศิริรัตนวารงูร และศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร. 2544. ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายควบคู่กับคุณภาพน้ำของคูเมืองเชียงใหม่ (มีนาคม-พฤษภาคม 2543). การประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27. วันที่ 16-18 ตุลาคม 2544 ณ โรงแรมลีการ์เดน พลาซ่า จังหวัดสงขลา.

ศิริวัลย์ สิริมังกการรัตน์, อภิญญา วงษ์แก้ว, ไนเจล ไฮเวล-โจนส์ และวีระศักดิ์ สักดิ์ศิริรัตน์. 2545. เชื้อราชนิดใหม่ที่ทำลายแมลงในประเทศไทย. การสัมมนาวิชาการเกษตรประจำปี 2545. 28-29 มกราคม 2545. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น.

ศุภิกรณ์ อธิบาย และละออศรี เสนาะเมือง. 2545. ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้าในเขตจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานี. การเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 กลุ่มวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น. หน้า 129-139.

สนอง จอมเกาะ, สมพงษ์ ธรรมถาวร, อัจฉรา ธรรมถาวร และสุนนทิพย์ บุญนาค. 2545. เอกนิเวศวิทยาของกระเทียมนา (*Isotes coromandelina* L.): พืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของประเทศไทย. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย ครั้งที่ 3. 18-19 กรกฎาคม 2545. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นครราชสีมา. หน้า 681-682.

สุพัตรา เหล็กจาน และละออศรี เสนาะเมือง. 2545. ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้าในเขตจังหวัดมหาสารคามและร้อยเอ็ด. การเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 กลุ่มวิทยาศาสตร์ชีวภาพ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น. หน้า 147-156.

สุรศักดิ์ รัตวี, สมพงษ์ ธรรมถาวร, อัจฉรา ธรรมถาวร และบัณฑิต โพธิ์น้อย. 2545. นิเวศวิทยาการสืบพันธุ์ของไม้ยืนต้นในป่าเต็งรังที่หนองระเวียง นครราชสีมา. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศไทย ครั้งที่ 3. 18-19 กรกฎาคม 2545. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นครราชสีมา. หน้า 685-686.

เสาวภา อังสุภาวนิช, กานดา เรืองหนู, ชงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร และสมศักดิ์ มณีพงษ์. 2545. ผลกระทบของการเลี้ยงปลากระพงขาว *Lates calcarifer* (Bloch) ในกระชังต่อโครงสร้างของประชาคมสัตว์หน้าดินขนาดใหญ่ในทะเลสาบสงขลาตอนล่าง การประชุมวิชาการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางน้ำ เรื่อง การจัดการและการใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการ. 6-8 ธันวาคม 2544 ณ โรงแรมโลดัส ปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่. สถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

อภิญญา วงษ์แก้ว, ศิริวัลย์ สิริมังกการรัตน์, วีระศักดิ์ สักดิ์ศิริรัตน์ และไนเจล ไฮเวล-โจนส์. ความหลากหลายทางชีวภาพของเชื้อราที่ทำลายแมลงในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว. การเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4. 22 มกราคม 2545 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น. หน้า 189-198.

ปฏิทินกิจกรรมของโครงการ BRT ปี 2545

ที่	เรื่อง	วันที่จัด	สถานที่
1.	การประชุมวิชาการประจำปีโครงการ BRT ครั้งที่ 5	8-11 ต.ค. 44	โรงแรมนาถลัย จ.อุดรธานี
2.	การประชุมหารือเกี่ยวกับเครือข่ายการเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพระหว่างโครงการ BRT กับกระทรวงศึกษาธิการ	9 ต.ค. 44	โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ
3.	การประชุมชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก (กลุ่มบก) ครั้งที่ 1	6 พ.ย. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
4.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย 11/2544	8 พ.ย. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
5.	การประชุมชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก (กลุ่มน้ำ) ครั้งที่ 2	9 พ.ย. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
6.	การประชุมเพื่อสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคใต้	20-22 พ.ย. 44	สถาบันราชภัฏภูเก็ต
7.	การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ BRT ครั้งที่ 3/2544	11 ธ.ค. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
8.	การประชุมคณะกรรมการนโยบายโครงการ BRT ครั้งที่ 1/2544	19 ธ.ค. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
9.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย 1/2545	26 ธ.ค. 44	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
10.	การประชุมการใช้ประโยชน์จากไม้หอม	17 ม.ค. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
11.	การประชุมชุดโครงการทองผาภูมิตะวันตก ครั้งที่ 3	23 ม.ค. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
12.	การประชุมเพื่อขยายเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคใต้	28-29 ม.ค. 45	สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
13.	การประชุมเพื่อนำเสนอโครงการวิจัยเรื่อง "ไม้วงศ์ก้อของไทย"	6 ก.พ. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
14.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย 2/2545	8 ก.พ. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
15.	การประชุมเพื่อสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12-13 ก.พ. 45	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
16.	การประชุมเพื่อรายงานผลการจัดทำสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพในดินในประเทศไทย	22 ก.พ. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
17.	การประชุมชุดโครงการวิจัยพื้นที่ทองผาภูมิตะวันตก (กลุ่มบก) ครั้งที่ 4	22 ก.พ. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
18.	การประชุมเพื่อสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคเหนือ	27-28 ก.พ. 45	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
19.	การประชุมเพื่อนำเสนอโครงการวิจัยเรื่อง "ความหลากหลายและความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการของกล้วยตานี"	6 มี.ค. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
20.	การจัดประชุมกลุ่มย่อยด้านสัตว์	13 มี.ค. 45	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ
21.	การประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานวิจัยด้านนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ สัตว์ป่า ครั้งที่ 1	22 มี.ค. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
22.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย 3/2545	28 มี.ค. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
23.	การสัมมนาเรื่อง "ความหลากหลายทางชีวภาพ : ชุมทรัพย์ที่ชาติต้องจัดการ"	5 เม.ย. 45	สกว. กรุงเทพฯ
24.	การประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนฐานความรู้ (Knowledge-based Ecotourism) ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	1 เม.ย. 45	สกว. กรุงเทพฯ
25.	การจัดเวที "วาระแห่งชาติว่าด้วยฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น"	22 เม.ย. 45	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ
26.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย 4/2545	3 พ.ค. 45	อาคาร สวทช. กรุงเทพฯ
27.	การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "ฝึกอบรมภาคฤดูร้อนแก่นิสิตปริญญาตรีด้านความหลากหลายทางชีวภาพ"	7-8 พ.ค. 45	มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น
28.	การประชุมเพื่อขยายเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคเหนือ	15-17 พ.ค. 45	สถาบันราชภัฏอุดรดิตต์ จ.อุดรดิตต์
29.	การสัมมนาเรื่อง "แปลงศึกษานิเวศวิทยาระยะยาว (LTERS) สำหรับติดตามตรวจสอบระบบนิเวศ"	18 พ.ค. 45	KU Home ม.เกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ
30.	การประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานวิจัยด้านนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า ครั้งที่ 2	18 พ.ค. 45	อาคาร สวทช. กรุงเทพฯ
31.	การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นต่อการกำหนดบทบาท ภารกิจและโครงสร้างองค์กรด้านวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	12 มิ.ย.45	มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ
32.	การประชุมผู้ประสานงานกลุ่มย่อย ครั้งที่ 5/2545	21 มิ.ย. 45	อาคาร สวทช. กรุงเทพฯ
33.	การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ BRT ครั้งที่ 1/2545	21 มิ.ย. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
34.	การประชุมเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานวิจัยด้านนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า ครั้งที่ 3	28 มิ.ย. 45	อาคารมหานครยิบซั่ม กรุงเทพฯ
35.	การประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการ BRT ครั้งที่ 2/2545	12 ก.ค. 45	อาคาร สวทช. กรุงเทพฯ
36.	ปฏิรูประบบราชการ : ความหวังของประชาชน	20 ก.ค. 45	มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ
37.	การประชุมสมาชิกเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม" ภาคใต้	26 ก.ค. 45	สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
38.	การสร้างเครือข่ายการวิเคราะห์คุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีทางชีวภาพ	2-3 ส.ค. 45	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
39.	การแถลงข่าว "สัตว์ป่าไม่ใช่แค่เครื่องประดับป่า"	23 ส.ค. 45	มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ
40.	การประชุมระหว่างโครงการ BRT ปตท. และ อบต. ห้วยเขย่ง	13-14 ก.ย. 45	ต.ห้วยเขย่ง จ.กาญจนบุรี

รายชื่อโครงการวิจัย ปี 2545

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	ลัดดา วงศ์รัตน์ (มก.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนน้ำจืดในประเทศไทย: คลอโรไฟตาและโครโมไฟตา	R_145001
2.	เสาวภา สนธิไชย (มช.)	แมงมุมวงศ์ไซตาริอิดีในเขตภาคเหนือตอนบน	R_145002
3.	ศรียรรณ ไชยสุข (รท. ชร.)	การวิเคราะห์คุณภาพน้ำโดยใช้แพลงก์ตอนพืชและแพลงก์ตอนสัตว์ ในลำน้ำแม่จัน ดอยแม่สลอง จังหวัดเชียงราย	R_145003
4.	Tim W. Flegel (ศษ.)	Marasmioid and Mycenoid fungi in Thailand phase II	R_145004
5.	บุญเสฐียร บุญสูง (มช.)	ความหลากหลายของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังหน้าดิน ในลำธารอำเภอทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี	R_145005
6.	สมศักดิ์ ศิริชัย (ศษ.)	การศึกษาความแตกต่างของราน้ำ (Ingoldian fungi) แหล่งต่างๆ ในประเทศไทย	R_145006
7.	สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาฯ)	รูปแบบความหลากหลายและความสัมพันธ์กับดินที่อยู่อาศัย ของชุมชนหอยทากบนบริเวณป่าทองผาภูมิ	R_145007
8.	Gareth Jones (ศษ.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของเชื้อราในป่าลุ่มที่ได้จากป่าพรุสิรินธร จังหวัดนราธิวาส ประเทศไทย	R_145008
9.	ศิริพร สิทธิประณีต (จุฬาฯ)	รอยัลเจลลี่ที่ผลิตจากประชากรผึ้งโพรงกลุ่มต่างๆ ในประเทศไทย	R_145009
10.	จำลอง เพ็งคล้าย (กปม.)	พรรณไม้วงศ์ไม้ก่อของไทย	R_145010
11.	จุริยรัตน์ ชำนาญพันธ์ (มก.)	การศึกษาความหลากหลายของพันธุกรรมระหว่างสายพันธุ์ของเชื้อ oomycete <i>Phytophthora palmivora</i> ที่แยกได้จากทุเรียน ในประเทศไทย โดยเทคนิค RAPDs	R_145011
12.	ภาณุมาศ จันทร์สุวรรณ (อพทช.)	การศึกษาความหลากหลายชนิดของไม้สกุลไทรในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บาลา-ซาลา จังหวัดยะลา และนราธิวาส	R_145012
13.	ประเสริฐ ทองหนู่น้อย (รม.)	การบรรยายลักษณะของปลาไวอ่อนวงศ์ปลาบู่ <i>Gobiidae</i> ที่พบในบริเวณป่าชายเลน คลองสิเกา จังหวัดตรัง	R_145013
14.	พรเทพ วิรัชวงศ์ (รม.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนสัตว์ในแม่น้ำตรัง	R_145014
15.	ปิยะ เฉลิมกลิ่น (วท.)	การอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไม้ดอกหอมพื้นเมืองที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์	R_145015
16.	Warren Y. Blockelman (ศษ.)	แปลงสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อศึกษาการฟื้นตัวของป่า	R_145016
17.	สุนทร คำยอง (มช.)	ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ป่าเชิงปริมาณในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	R_145017
18.	ดอกกรั๊ก มารอด (มก.)	การเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพและปัจจัยสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากผลกระทบของกิจกรรมมนุษย์บริเวณทองผาภูมิตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี	R_145018
19.	สุจินดา มาลัยวิจิตรนนท์(จุฬาฯ)	การผสมข้ามพันธุ์และความแตกต่างทางพันธุกรรมของลิงวอก ณ วัดถ้ำผาหมากฮ่อ จังหวัดเลย	R_245001
20.	Gareth Jones (ศษ.)	การศึกษาความสัมพันธ์เชิงวิวัฒนาการโดยใช้เทคนิคชีวโมเลกุลและการศึกษา ความหลากหลายทางชีวภาพของเชื้อราทะเลกลุ่มแอสโคไมโคตาในประเทศไทย	R_245002

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
21.	ต่อศักดิ์ สีลาภัมภ์ (จุฬาฯ)	ความหลากหลายและความสัมพันธ์ทางสายพันธุ์ของกล้วยตานี (<i>Musa balbisian</i> Colla) เครือญาติ และลูกผสม	R_245003
22.	นพมณี เชื้อวัชรินทร์ (มหิดล)	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมและการยอมรับการติดเชื้อไวรัสไข้เลือดออกชนิดที่ 2 โดยการกินในยุงลายชนิด <i>Aedes aegypti</i> ในบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อสูงและต่ำ	R_245004
23.	สมศักดิ์ บัญญา (จุฬาฯ)	ความหลากหลายทางชีวภาพและสภาพแวดล้อมบรรพกาลของพืชและสัตว์ในยุคซีโนโซอิก	R_245005
24.	พรพิมล รงค์พรรัตน์ (มหิดล)	นิเวศวิทยาเชิงโมเลกุลในประชากรของเชื้อมาลาเรีย (<i>Plasmodium falciparum</i> and <i>P. vivax</i>) และความจำเพาะของพาหะเชื้อในประเทศไทย	R_245006
25.	วราวุธ สุธีธร (กทช.)	วิวัฒนาการและความหลากหลายทางชีวภาพช่วงมหายุคมีโซโซอิกในประเทศไทย	R_245007
26.	ปัทมาภรณ์ กฤตยพงษ์ (มหิดล)	ความหลากหลายทางชีวภาพ การแพร่กระจาย และการวิวัฒนาการร่วมของแบคทีเรีย <i>Wolbachia</i> และสัตว์ในกลุ่ม Crustaceans	R_245008
27.	จงพันธ์ จงลักษณ์ (มทส.)	สภาพภูมิศาสตร์บรรพกาลของฟอสซิลพืชยุคเพอร์เมียนในประเทศไทย: ความสัมพันธ์กับเพลท เทคโทนิค โดยการเปรียบเทียบข้อมูลซากทะเลดึกดำบรรพ์	R_245009
28.	ปรีชา ประเทพา (มมส.)	การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวิวัฒนาการของข้าวปลูกของไทย โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ดีเอ็นเอ: การกระจายและลักษณะโมเลกุลของริโทรทรานสโพซอนที่อยู่ในยีนควบคุมการสร้างแป้งอะไมโลสในประชากรข้าวปลูกและข้าวป่า	R_245010
29.	วันวิสาข์ จ่านงค์ลักษณ์ (มหิดล)	การศึกษาโครงสร้างของเชื้อเดโนโซไวรัสสายพันธุ์ไทยในยุงลายชนิด <i>Aedes</i> และการศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของเชื้อเดโนโซไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในยุง	R_245011
30.	ประสิทธิ์ วังกคพัฒน์วงศ์ (มทส.)	การเร่งการกลับคืนของความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ไร่ร้างของชาวกะเหรี่ยงบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย	R_345001
31.	เสถียร ฉันทะ (รพ.เวียงแก่น)	การศึกษาองค์ความรู้พื้นบ้านในการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายพันธุ์ข้าวของกลุ่มชาติพันธุ์ตามแนวชายแดนไทย-ลาว	R_445001
32.	โสฬส ศิริไสย์ (มหิดล)	โครงการวิจัยและพัฒนาประชาคมท้องถิ่นทองผาภูมิ ระยะที่ 2	R_445002
33.	กัญญวิมว์ กิรติกร (ศษ.)	การศึกษาคุณสมบัติของโพลิเมอร์จากเชื้อราในประเทศไทย และศักยภาพในการเป็นวัสดุปิดแผล	R_645001
34.	ศรสร ไรจน์เรืองไร (ศษ.)	การพัฒนาวิธีการตรวจสอบสารที่มีฤทธิ์ anti-metastasis และสารที่มีพิษ (Cytotoxicity test) ต่อเซลล์มนุษย์เพื่อเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบหาสารที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพจากสารสกัดจากพืชและจุลินทรีย์	R_645002
35.	กัญญวิมว์ กิรติกร (ศษ.)	การตรวจสอบเอนไซม์ที่ทำกิจกรรมได้ในสภาวะที่มีความเป็นกรด-ต่างสูงจากเชื้อจุลินทรีย์ที่พบในประเทศไทย	R_645003
36.	ยอดหทัย เทพรานนท์ (ศษ.)	การคิดหาและการหาโครงสร้างทางเคมีสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากเชื้อจุลินทรีย์ในประเทศไทย	R_645004
37.	สุธรรม อารีกุล (มก.)	องค์ความรู้เรื่องพืชป่าที่ชาวเขาใช้ประโยชน์ทางภาคเหนือของไทย	R_745001

รายชื่อโครงการวิทยานิพนธ์ปี 2545

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	วัจวรรณ ลังชมธะวารี (มช.) วิไลวรรณ อนุสารสุนทร	พรรณไม้พื้นล่างในสวนรุกขชาติไม้เมืองหนาว จังหวัดเชียงใหม่	T_145001
2.	นัยนา เทศนา (มก.) ก่องกานดา ชยามฤต	การศึกษานุกรมวิธานของพรรณไม้สกุล <i>Beilschmiedia</i> Ness (Lauraceae) ในประเทศไทย	T_145002
3.	จุฑาพร คำพิลา (มช.) ปิยะดา ธีระกุลพิศุทธิ์	การศึกษาเซลล์วิทยาและชีววิทยาโมเลกุลของพืชสกุล ผักไผ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย	T-145003
4.	ประทุม ฉายแสงแสง (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงลิโดนฟลาย (Plecoptera) ในลำธารห้วยเครือและห้วยพรมแล้ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_145004
5.	วิลาวัณย์ รัตนภักดิ์ (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	อนุกรมวิธานของเฟิร์นและพืชใกล้เคียง บริเวณ อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก	T_145005
6.	ปวีณา ไตรเพิ่ม (จุฬาฯ) ชุมพล คุณวาสิ	การศึกษานุกรมวิธานของพืชสกุล <i>Argyreia</i> Lour (Convolvulaceae) ในประเทศไทย	T_145006
7.	นฤชิต เสาวคนธ์ (มก.) ณรงค์ วีระไวทยะ	ความหลากหลายชนิดของปลาในอ่างเก็บน้ำเขื่อนกระเสียว จังหวัดสุพรรณบุรี	T_145007
8.	ลหรัส เพชรศรี (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	อนุกรมวิธานเชิงตัวเลขของพืชสกุล <i>Cassia sensu lato</i>	T_145008
9.	ธีรวิมล แสงนิล (มก.) ดวงใจ สุขเฉลิม	การศึกษานุกรมวิธานของพรรณไม้ในสกุล <i>Alocasia</i> (Schott) G. Don และสกุล <i>Colocasia</i> Schott (Araceae) ในประเทศไทย	T_145009
10.	ขจรเกียรติ แซ่ตัน (มช.) ศิริเพ็ญ ตรีไชยาพร	สหสัมพันธ์ของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสในน้ำต่อ ความหลากหลายของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล ปี 2544	T_145010
11.	วุฒิ ทักษิณธรรม (มก.) วิรุทธิ์ เลหาะจินดา	ความหลากหลายของกบตัวเต็มวัย และลูกอ๊อด ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง	T-145011
12.	สมชาย พลเยี่ยม (มก.) โอภาส ขอบเขตต์	ขอบเขตและอุปนิสัยการกินอาหารของนกแอ่นกินรัง ตะโพกขาว (<i>Collocalia germani</i> Oustalet, 1875) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_145012
13.	อรรวรรณ วรรณศรี (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	ความหลากหลายของเฟิร์นและพืชใกล้เคียงเฟิร์น ในป่าธรรมชาติและตามแนวทอักษะธรรมชาติ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	T_145013
14.	ศุภกิจ วินิตพรสวรรค์ (มก.) นริศ ภูมิภาคพันธ์	การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์การแพร่กระจายของช้างป่า ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ	T_145014
15.	ชัยวัฒน์ ประมวล (มอ.) ศุภฤกษ์ วัฒนสิทธิ์	ความหลากหลายและความชุกชุมของผีเสื้อหนอนคืบ (Lepidoptera: Geometridae) ในบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฮาลา-บาลา จังหวัดนราธิวาส	T_145015
16.	ณรงค์ฤทธิ์ สุปรากา (มก.) จารุจินต์ นิกะภักฎ	ความหลากหลายชนิดและถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานในอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรี	T_145016
17.	ปวีณา ใจกระเสน (จุฬาฯ) ต่อศักดิ์ สีลานันท์	การศึกษานุกรมวิธานของไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย ในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	T_145017
18.	สุระชัย ทองเจิม (มอ.) ศุภฤกษ์ วัฒนสิทธิ์	ชนิดและความชุกชุมของมดบนเรือนยอดไม้บริเวณป่าดิบชื้น ในพื้นที่ต่ำของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดนงาช้าง จังหวัดสงขลา	T_145018
19.	ปราณี วัฒนาวรรณกุล (จุฬาฯ) ณิฏฐารัตน์ ปภาวสิทธิ์	การตอบสนองทางสรีรวิทยาของปลิงทะเล ต่อการเปลี่ยนแปลงความเค็มและองค์ประกอบตะกอน	T_145019
20.	สุทธวรรณ สุพรรณ (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายของสาหร่ายขนาดใหญ่และไดอะตอม พื้นที่อ่างน้ำในโครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	T_145020
21.	สุทธิณี จิตมณี (มช.) ชิตชล ผลารักษ์	ความหลากหลายของแมลงพื้นท้องน้ำในโครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	T_145021
22.	สลิล สิทธิสังข์ธรรม (มก.) ดวงใจ สุขเฉลิม	การศึกษาความหลากหลายชนิดของพืชวงศ์กล้วยไม้ ในพื้นที่ป่าทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	T_145022

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
23.	จิตรา ตีระเมธี (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและความชุกชุมของโรติเฟอร์ คลาโดเซอรา และโคพีพอดในพื้นที่ชุ่มน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ และบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย	T_145023
24.	พรรณนา วันช่วง (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดของแพลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดกลุ่มโรติเฟอร์ คลาโดเซอรา และโคพีพอดในแหล่งน้ำชั่วคราว ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี	T_145024
25.	นรินทร์รัตน์ คงจันทร์ (บูรพา) วิภูษิต มั่นหะจิตร	ชนิด การกระจายพันธุ์และโครงสร้างประชากร ของปะการังแข็งครอบครัว Faviidae ในแนวปะการังบริเวณ ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย	T_145025
26.	นิพัทธ์ ล้มกลีบ (จุฬาฯ) ณัฐราวัลย์ ปากาสี	การจำแนกชนิดและการกระจายของปลาไว้อ่อน บริเวณแนวปะการังเกาะค้างคาว จังหวัดชลบุรี	T_145026
27.	นันทศักดิ์ ปิ่นแก้ว (มก.) อังศุมาลย์ จันทราปัติย์	ความหลากหลายชนิดของผีเสื้อหนอนม้วนใบ ในป่าทองผาภูมิ	T-145027
28.	สุคนธ์ทิพย์ บุญวงศ์ (มข.) ประนอม จันทโรทัย	พืชเผ่า Vernonieae (Asteraceae) ในประเทศไทย	T_145028
29.	ชอทิพย์ กัณฑ์โชติ (มข.) ประนอม จันทโรทัย	ศึกษาเรณูและกายวิภาคศาสตร์ของพืชวงศ์ขมิพู่ในประเทศไทย	T_145029
30.	สุธิรา สระประเทศ (จุฬาฯ) ศอศักดิ์ สีลาพันธ์	ความหลากหลายของพืชมีท่อลำเลียงบริเวณพื้นที่ชุ่มน้ำบึงมะเดื่อ อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี	T-145030
31.	วิโรจน์ เกษรบัว (มข.) ประนอม จันทโรทัย	พืชสกุลยอ (<i>Morinda</i> L.) ในประเทศไทย	T-145031
32.	มงคล ไพรเขียว (มข.) ยุพา หาญบุญทรง	ความหลากหลายของด้วงมูลสัตว์ในสภาพนิเวศวิทยา ที่แตกต่างกันในแหล่งสงวนชีวมณฑลสะแกกราช ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย	T-145032
33.	วัชรีย์ ลีลาไพบูลย์ (มก.) อนรรฆ พัฒนวิบูลย์	นิสัยการกินอาหารของค้างคาวปากย่น โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่วัดเข่าของพราน จ.ราชบุรี	T-145033
34.	กิงกานต์ บุญโชติ (มข.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	ความหลากหลายของหนอนพยาธิในวงศ์ Cyprinidae บริเวณเขื่อนแม่จันทรมบูน จังหวัดเชียงใหม่	T-145034
35.	พิทักษ์พงศ์ ป้อมปราณี (มทส.) จุฑารัตน์ อรรถจารุสิทธิ์	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายตามฤดูกาลของมด ในไร่อ้อย พฤติกรรมการกินและประสิทธิภาพของมด ชนิดที่สำคัญในการควบคุมหนอนกออ้อยในสภาพไร่	T-145035
36.	สมฤทัย ชัยโพธิ์ (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	ลักษณะจุลทรรศน์ของเฟิร์นบางชนิดในสกุล <i>Thelypteris</i> ในประเทศไทย	T-145036
37.	อภิรดา สถาปัตยานนท์ (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	ความหลากหลายของเทอริโดไฟต์ตามแนวเกรเดียนต์ ของพื้นที่ที่ถูกรบกวนบริเวณเหมืองแร่ ในอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี	T-145037
38.	นภััสสร โนติศิริ (มศก.) ดวงเดือน ไกรลาด	ความหลากหลายชนิดพันธุ์และการกระจายพันธุ์ ของหอยน้ำจืด <i>paludomus</i> spp. ในลุ่มแม่น้ำแควน้อย	T-145038
39.	จิรวรรณ ชวยพัฒน์ (มอ.) เมตติศักดิ์ จารยะพันธุ์	การแปรผันทางสัณฐานวิทยาของโครงสร้างหินปูน ในปะการังแข็งสกุล <i>Galaxea fascicularis</i> และ <i>G. astreata</i> ที่พบในประเทศไทย	T-245001
40.	ปรีชา พรหมมะกุล (มก.) นริศ ภูมิภาคพันธ์	การใช้ถิ่นที่อยู่อาศัย และเหยื่อของเสือโคร่ง ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรตะวันออก	T_345001
41.	ศุภลักษณ์ วิรัชหินทุ (จุฬาฯ) กัธร ธีรคุปต์	นิเวศวิทยาประชากรของนกแอ่นกินรังขาวที่วัดสุทธาวดาราม	T_345002
42.	เกรียงไกร เพาะเจริญ (มก.) ทัศนีย์ อมมาน	การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยองค์กรชุมชน กรณีศึกษา ป่าชุมชนบ้านโคกหินลาด ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.มหาสารคาม	T-445001
43.	อรอุไร พงศ์พานิช (มอ.) คำนูน กาญจนภูมิ	การเก็บรักษาและขยายพันธุ์พืชจันทน์กะพ้อ (<i>Vatica diospyroides</i> Symington) โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	T-645001
44.	แสงงาม วงษ์อนุชิตเมธา (มอ.) อนุชิต พลับภูจักร	สารที่มีฤทธิ์ต้านเชื้อวัณโรคจากฟองน้ำของไทย	T-645002

รายชื่อโครงการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพ ปี 2545

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	อุษา กลิ่นหอม (มมส.)	ค่ายความหลากหลายทางชีวภาพภาคฤดูร้อน	S_545001
2.	ดิเรก ศรีนพวงษ์ (ร.ก.ม.ศ.)	การประชุมเชิงปฏิบัติการการสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม"	S_545002
3.	จริญญา จันทร์ไพแสง (มก.)	Aquatic Insect Workshop	S_545003
4.	อุษา กลิ่นหอม (มมส.)	การจัดประชุมเพื่อเผยแพร่แนวคิดการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยการแสดงพื้นบ้าน ครั้งที่ 1	S_545004
5.	ประนอม จันทร์โกทัย (มข.)	การประชุมเชิงปฏิบัติการ "ฝึกอบรมภาคฤดูร้อน แก่นิสิตปริญญาตรีด้านความหลากหลายทางชีวภาพ"	S_545005
6.	สุรียา ทองบุญมา (ร.ส.น.ก.)	ค่ายการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ ของอำเภอหนองสองห้อง	S_545006
7.	ศรัววรรณ ไชยสุข (ร.ก.บ.ร.)	โครงการเพิ่มพูนทักษะการสื่อคุณค่าทางธรรมชาติ ให้แก่นักศึกษาและบุคลากรของสถาบันราชภัฏ	S_545007
8.	สิวพงศ์ จำรัสพันธ์ (ร.ก.อ.)	การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม"	S_545008
9.	พงษ์จันทร์ บุญญาบุภาพ (ร.ก.อ.ต.)	การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "เทคนิคการวิจัย ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ"	S_545009
10.	พงษ์จันทร์ บุญญาบุภาพ (ร.ก.อ.ต.)	การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างเครือข่าย "สวนไม้ดอกหอม"	S_545010
11.	หรรษา จรรย์แสง (สพท.)	การประชุมระดมความคิดเพื่อจัดทำรอบการวิจัย ความหลากหลายทางทะเล	S_545011
12.	กิติชัย รัตนะ (เกริก)	การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็น ต่อการกำหนดบทบาท การกิจและโครงสร้างองค์กร ด้านวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	S_545012
13.	อุษา กลิ่นหอม (มมส.)	การจัดประชุมเพื่อเผยแพร่แนวคิดการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยการแสดงพื้นบ้าน ครั้งที่ 2	S_545013
14.	อำมร อินทร์สิงห์ (สจล.)	Workshop on House Dust Mites : Systematics and Medical Importance	S_545014
15.	วันเชิญ โพธาเจริญ (ตบ.)	สถานภาพการเก็บรักษาจุลินทรีย์ในประเทศไทย	S_545015
16.	สรยุทธ รัตนพจนารก (มหิดล)	ปฏิรูประบบราชการ : ความหวังของประชาชน	S_545016
17.	บุญวัฒนา ศรีนพวงษ์ (ร.ก.ม.ศ.)	การประชุมสมาชิกเครือข่ายสวนไม้หอมในภาคใต้	S_545017
18.	ศรัววรรณ ไชยสุข (ร.ก.บ.ร.)	การสร้างเครือข่ายการวิเคราะห์คุณภาพน้ำโดยใช้ดัชนีชี้วัดทางชีวภาพ	S_545018
19.	กมลทิพย์ กสิการ์ (ร.ก.บ.ร.)	การวิจัยท้องถิ่น: ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นลุ่มน้ำมูลจังหวัดนครราชสีมา	S_545019
20.	วิมล สิริไสย์ (มหิดล)	โครงการประชุมระหว่าง BRT/ปตท. และ อบต. ห้วยเขย่ง	S_545020

งานเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการ BRT ปี 2545

1. แดลข่าวขานวิจัยขอโครงการ BRT รวม 3 เรื่อง

- 1.1 “ความหลากหลายทางชีวภาพ : ชุมทรัพย์ที่ชาติต้องจัดการ”
วันที่ 9 เมษายน 2545 ที่ห้องประชุม 1 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 1.2 “ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ”
วันที่ 3 กรกฎาคม 2545 ที่ห้องประชุมสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 1.3 “นิเวศวิทยาและการอนุรักษ์สัตว์ป่า”
วันที่ 23 สิงหาคม 2545 ที่ห้องประชุมมหาวิทยาลัยมหิดล

2. รายการโทรทัศน์ “คลื่นอนาคต” ทางช่อง 5 ทุกวันจันทร์เวลา 17.25 น. – 17.50 น. รวม 5 รายการ

ลำดับที่	วันที่	เรื่องที่ออกอากาศ
1.	3 มิ.ย. 2545	ความหลากหลายของสาหร่าย
2.	10 มิ.ย. 2545	ไม้ดอกหอม
3.	17 มิ.ย. 2545	โลกใต้ดิน : อัจฉริยะแห่งชีวิต
4.	24 มิ.ย. 2545	ไม้วงศ์เปล้า
5.	29 ส.ค. 2545	ไก่อ้น

3. รายการวิทยุ “ชั่วโมงวิภาค” ทุกวันเสาร์ เวลา 23.00 – 24.00 น. ทาง FM 100.5 รวม 5 รายการ

ลำดับที่	วันที่	บุคคลที่สัมภาษณ์	เรื่อง
1.	1 มิ.ย. 2545	นายปิยชาติ ไตรสารตรี	สัตว์ได้จากธรรมชาติ
2.	15 มิ.ย. 2545	รศ.ดร.ทวีศักดิ์ บุญเกิด	พบเฟิร์นชนิดใหม่ของโลก
3.	22 มิ.ย. 2545	ดร.สรยุทธ รัตนพจนารักษ์	โครงการวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น
4.	29 มิ.ย. 2545	นายสุระ พิมพ์สวัสดิ์	ดวงมุลสัตว์
5.	22 ก.ค. 2545	นางสาวกัตทยา พิทยาภา	ชีวิตกระทิงบนผืนป่าเสื่อมโทรมที่เขาแผงม้า

4. จดหมายข่าวโครงการของภาควิชาชีววิทยา รวม 4 ฉบับ

5. หัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ รวม 77 เรื่อง

ลำดับ	หัวข้อข่าว	แหล่งข่าว	วันที่
1.	นักพฤกษศาสตร์กรมป่าไม้หนุนคนไทยใช้สิทธิตามธรรมชาติ	นสพ.ข่าวสด	31 ก.ค. 2545
2.	จึงโกร่ง-จอมทองราตรี	นสพ.ข่าวสด	30 ก.ค. 2545
3.	นักศึกษาสาวมหิดลหลงเสน่ห์ป่า-กระทิง	นสพ.ข่าวสด	30 ก.ค. 2545
4.	พบนักอนุรักษ์ก่ามะลอทำเพื่อธุรกิจ ลาก ยศ	นสพ.ข่าวสด	30 ก.ค. 2545
5.	งานอนุรักษ์สัตว์ป่าไทยมาเป็นห่วงเพราะนักวิจัยไทยทำเพื่อธุรกิจ	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	29 ก.ค. 2545
6.	นักอนุรักษ์ก่ามะลอ	นสพ.อาทิตย์	28 ก.ค. 2545
		วิเคราะห์รายวัน	
7.	แฉนักอนุรักษ์ไทยหิวเงินจ้องฮุบงบประมาณ	นสพ.บ้านเมือง	28 ก.ค. 2545
8.	โลกสวยด้วยแมลง (จักจั่น)	นสพ.ข่าวสด	16 ก.ค. 2545
9.	รู้ไปไม่ผิด (งูกลัว)	นสพ.ข่าวสด	15 ก.ค. 2545
10.	สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงเป็นห่วงวงจรชีวิตหิ่งห้อย	นสพ.คมชัดลึก	13 ก.ค. 2545
11.	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ ทรงสนพระทัยหิ่งห้อยระดมนักกฏเร่ตึกษาก่อนสุญ	นสพ.สยามรัฐ	8 ก.ค. 2545
12.	ทรงสนพระทัยชีวิตหิ่งห้อยระดมนักกฏเร่ตึกษาก่อนสุญพันธุ์	นสพ.แนวหน้า	8 ก.ค. 2545
13.	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ ทรงสนพระทัยวงจรชีวิตหิ่งห้อยระดมนักกฏเร่ตึกษาก่อนสุญพันธุ์	นสพ.อาทิตย์	7 ก.ค. 2545
		วิเคราะห์รายวัน	
14.	ความลับของหิ่งห้อย	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	5 ก.ค. 2545
15.	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ ทรงสนพระทัยวงจรชีวิตหิ่งห้อยระดมนักกฏเร่ตึกษาก่อนสุญ	นสพ.ไทยโพสต์	5 ก.ค. 2545
16.	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้าฯ ทรงห่วงเกรง “หิ่งห้อย” สูญพันธุ์	นสพ.โลกวันนี้	5 ก.ค. 2545
17.	สกว. ติดโครงการ “วิทยุท้องถิ่น” หวังเพิ่มศักยภาพครูพัฒนาเด็ก	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	4 ก.ค. 2545
18.	โลกสวยด้วยแมลง (ตั๊กแตนป่าทั้งห้า)	นสพ.ข่าวสด	9 ก.ค. 2545
19.	แฉนักวิจัยไทยปรับแผนเพิ่มค่า	นสพ.บ้านเมือง	8 ก.ค. 2545
20.	แฉนักวิจัยไทยเร่งปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการวิจัยใหม่	นสพ.ข่าวสด	8 ก.ค. 2545
21.	หลายฝ่ายร่วมลงนามเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ไทย	นสพ.สรรพสาร	7-10 ก.ค. 2545
22.	ทุนจัดการทรัพยากรชีวภาพ	นสพ.สรรพสาร	29 มิ.ย.-
			6 ก.ค. 2545
23.	โลกสวยด้วยแมลง (มวนเขา)	นสพ.ข่าวสด	4 ก.ค. 2545
24.	สกว. ห่วงวิทยาศาสตร์ไทยนับวันยิ่งเดินลงเหว	นสพ.เดลินิวส์	4 ก.ค. 2545

ลำดับ	หัวข้อข่าว	แหล่งข่าว	วันที่
25.	ชุมทางตรุ	นสพ.มติชน	2 ก.ค. 2545
26.	“บิอาร์ที” ดันเปลี่ยนวัฒนธรรมวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	นสพ.มติชน	2 ก.ค. 2545
27.	ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาประเทศ : โอกาสและข้อจำกัด	นสพ.เดลินิวส์	25 พ.ค. 2545
28.	ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาประเทศ (ตอน 1)	นสพ.อาทิตย์วิเคราะห์รายวัน	24 พ.ค. 2545
29.	ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาประเทศ (ตอน 2)	นสพ.อาทิตย์วิเคราะห์รายวัน	25 พ.ค. 2545
30.	ชวนคนไทยใช้สิทธิธรรมชาติ	นสพ.X-cite	23 พ.ค. 2545
31.	แนะคนไทยใช้สิทธิธรรมชาติปลอดภัยกว่าสิทธิเสรี	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	20 พ.ค. 2545
32.	พิชไทยให้สัตยาบัน-แนะคนรุ่นใหม่เลิกใช้สารเคมี	นสพ.มติชน	17 พ.ค. 2545
33.	ชี้ปัญหา นักพฤกษศาสตร์ทำวิจัยขาดคู่มือตรวจชื่อพืช-งานล่าช้า	นสพ.มติชน	13 พ.ค. 2545
34.	ชวนใช้สิทธิจากพิชไทยปลอดภัย-ดีกว่าสารเคมี	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	13 พ.ค. 2545
35.	ไทยพบเฟิร์นพันธุ์ใหม่ของโลก	นสพ.คมชัดลึก	13 พ.ค. 2545
36.	ไทยพบเฟิร์นพันธุ์ใหม่ในโลก “แหว่ปีกแมลงทับ”	นสพ.เดลินิวส์	11 พ.ค. 2545
37.	ไทยพบเฟิร์นชนิดใหม่ของโลก	นสพ.X-cite	10 พ.ค. 2545
38.	“เฟิร์นแหว่ปีกแมลงทับ” ชนิดใหม่ของโลก	นสพ.ไทยรัฐ	9 พ.ค. 2545
39.	พบเฟิร์นชนิดใหม่ของโลกอาจารย์จุฬาราช ไทยตั้งชื่อ “แหว่ปีกแมลงทับ”	นสพ.สยามรัฐ	9 พ.ค. 2545
40.	เร่งวิจัยพรรณไม้วงศ์กระดังงาวิจัยพัฒนาการนอยหวั่นสูญพันธุ์	นสพ.ข่าวสด	9 พ.ค. 2545
41.	เฟิร์น “แหว่ปีกแมลงทับ” ชนิดใหม่สวนพฤกษศาสตร์ทั่วโลกวันชื่อ	นสพ.โลกวันนี้	8 พ.ค. 2545
42.	ไทยสร้างชื่อทำเนียบโลกค้นพบ “เฟิร์นปีกแมลงทับ”	นสพ.บ้านเมือง	8 พ.ค. 2545
43.	พบดวงใหม่ 4 ชนิดในไทย	นสพ.มติชน	4 พ.ค. 2545
44.	บิอาร์ทีอื้อฮือ-หานักวิจัยจับ “แมงมุมไทย” ใช้ประโยชน์	นสพ.มติชน	27 เม.ย. 2545
45.	ไทยพบดวงแมลงยุคไดโนเสาร์ชนิดใหม่	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	25 เม.ย. 2545
46.	เสนอวาระแห่งชาติ-ตั้งองค์กรอิสระศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ	นสพ.มติชน	25 เม.ย. 2545
47.	ชุมทรัพย์บนแผ่นดินไทย	นสพ.ไทยรัฐ	23 เม.ย. 2545
48.	ม.ขอนแก่นพบ “ดวงมดสัตว์” หายากในไทย 4 ชนิด	นสพ.มติชน	18 เม.ย. 2545
49.	ไทยตั้งกองโลกพบแมงกุดจียุคไดโนเสาร์	นสพ.บ้านเมือง	14 เม.ย. 2545
50.	ชี้ป่าดึกดำบรรพ์บ้าน-อาหารพื้นเมือง	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	17 เม.ย. 2545
51.	สกว. เปิดชุมทรัพย์ “สัตว์-พืช” พันธุ์ใหม่ 197 ชนิดในไทย	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	15 เม.ย. 2545
52.	สิ่งมีชีวิตจิ๋วแต่แจ๋ว	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	17 พ.ค. 2545
53.	อึดนักท่องเที่ยวยุคสมัยวัฒนธรรมชุมชน	นสพ.มติชน	15 เม.ย. 2545
54.	ชี้สร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นเพิ่มอุณหภูมि “โลกร้อน”	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	16 เม.ย. 2545
55.	ดีด้าตัวแก่งเสือเต้น	นสพ.สยามโพสต์	15 เม.ย. 2545
56.	ดีด้าป่า “แก่งเสือเต้น” 6 พันล้านบาทเสนอรัฐสร้างเขื่อนขนาดเล็กลดน้ำท่วม	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	12 เม.ย. 2545
57.	นักวิชาการสรุป “แก่งเสือเต้น” เสนอรัฐสร้างเขื่อนขนาดเล็ก	นสพ.โลกวันนี้	12 เม.ย. 2545
58.	นักเศรษฐศาสตร์สร้าง “แก่งเสือเต้น”	นสพ.โลกวันนี้	11 เม.ย. 2545
59.	หวั่นปลาสงวามป่าพรุสูญพันธุ์ระบบนิเวศคล้าย “อะเมซอน”	นสพ.มติชน	10 พ.ค. 2545
60.	นักวิชาการเสนอตั้งกองทุนชีวภาพกันต่างชาติใช้เทคโนโลยีขั้นสูงชิงชุมทรัพย์	นสพ.โลกวันนี้	10 เม.ย. 2545
61.	ปฏิทินข่าว	นสพ.ข่าวสด	9 เม.ย. 2545
62.	“บิอาร์ที” พบชุมทรัพย์ช่วย ปท.ไทยได้ผลิตบุคลากรวิจัยหลากหลายชีวภาพ	นสพ.มติชน	12 เม.ย. 2545
63.	“บิอาร์ที” ชี้ความมั่นคงทางชีวภาพสำคัญพอๆ กับทหารและเศรษฐกิจ	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	10 เม.ย. 2545
64.	“บิอาร์ที” ลุ้นตั้งองค์กรอิสระร่วมกระทรวงทรัพยากร	นสพ.ไทยรัฐ	10 เม.ย. 2545
65.	“บิอาร์ที” รับผู้ช่วยนักวิจัยศึกษาชีวภาพในประเทศ	นสพ.มติชน	22 มี.ค. 2545
66.	BRT รับผู้ช่วยนักวิจัยรุ่นใหม่	นสพ.ผู้จัดการรายวัน	21 มี.ค. 2545
67.	เสือในเอเชียวิกฤตคนจัดพิการชอบบริโภค	นสพ.ข่าวสด	27 ก.พ. 2545
68.	ปลุกจิตสำนึกคนไทยยับยั้งบริโภคสัตว์ป่า	นสพ.อาทิตย์วิเคราะห์รายวัน	3 มี.ค. 2545
69.	6 พันล้าน มูลค่าที่ (อียาก) มองข้าม	นสพ.กรุงเทพธุรกิจ	29 มี.ค. 2545
70.	6 พันล้าน “ป่าแก่งเสือเต้น” มูลค่าป่าที่ (อียาก) มองข้าม	นสพ.มติชน	26 มี.ค. 2545
71.	เปิดงานวิจัย สกว. “เขื่อนแก่งเสือเต้น” ไม่คุ้มค่า	นสพ.ข่าวสด	24 มี.ค. 2545
72.	แล้งที่ต้องมีชื่อ “เขื่อนแก่งเสือเต้น” ความพยายามผลาญป่ามูลค่า 6 พันล้าน	นสพ.สยามรัฐ	25 มี.ค. 2545
73.	20 มีนา วันป่าไม้โลก	นสพ.สยามรัฐ	20 มี.ค. 2545
74.	นักวิจัยไทยพบสูตรป่าแบบยั่งยืน	นสพ.X-cite	21 มี.ค. 2545
75.	“การปลูกป่าแบบยั่งยืน”	นสพ.บ้านเมือง	23 มี.ค. 2545
76.	ปลุกจิตสำนึกเลิกบริโภคสัตว์ป่าต้นระบบนิเวศยึดอายุประชากร	นสพ.บ้านเมือง	26 มี.ค. 2545
77.	นักวิชาการชี้ปลุกจิตสำนึกบริโภคสัตว์ป่า	นสพ.โลกวันนี้	24 มี.ค. 2545

รายชื่อโครงการวิจัยและวิทยานิพนธ์ ปี พ.ศ. 2539-2544

กลุ่ม: จุลินทรีย์ เห็ดรา ไคเลน

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	เอก แสงวิเชียร (มร.)	การแยกสายพันธุ์ราจากไลเคนที่รวบรวมได้จากป่าภูตึนสวนทราย อ.นาแห้ว จ.เลย	R_139002
2.	พิบูลย์ มงคลสุข (มร.)	การเก็บรวบรวมและจำแนกสายพันธุ์ไลเคนในเขตป่าภูตึนสวนทราย อ.นาแห้ว จ.เลย	R_638002
3.	ขจรศักดิ์ วงศ์ชีวีรัตน์ (มร.) พิบูลย์ มงคลสุข	การศึกษาอนุกรมวิธานและนิเวศวิทยาของไลเคนวงศ์ทริฟทิเลียซิดีในประเทศไทย	T_541011
4.	ฐิติพร ภูปร่าง (มร.) กัณฑ์ชัย บุญประกอบ	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของไลเคนวงศ์พาร์มีเลียซิดีในประเทศไทย	T_541004
5.	เยาวลักษณ์ อัมพรรัตน์ (จุฬาฯ)	การเก็บรวบรวมและจำแนกสายพันธุ์สาหร่าย และไลเคนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ	R_639006
6.	ชุติวรรณ เดชสกุลวัฒนา (มก.)	การสำรวจและเก็บรวบรวม Microorganism จากทะเลไทย	R_638003
7.	อภิรดี ปิลันธนาภักย์ (บูรพา)	การสำรวจและเก็บรวบรวมสายพันธุ์ราจากป่าจาก	R_140005
8.	เสาวลักษณ์ พงษ์ไพจิตร (มอ.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของเห็ดในป่าบาลา จ. นราธิวาส	R_141015
9.	พูนพิไล สุวรรณฤทธิ์ (มก.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ในป่าชายเลน	R_141021
10.	มณฑารพ สุชาธรรม (จุฬาฯ) หรรษา ปุณณะพยัคฆ์	การคัดแยก <i>Aureobasidium pullulans</i> จากใบสน <i>Pinus</i> sp.	T_543038
11.	อภิญา วงษ์แก้ว (มช.) ศิริลัย สิริมังกรรัตน์	ความหลากหลายทางชีวภาพของเชื้อราที่ทำลายแมลง ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำหนาวและโคกภูตึก	T_541093
12.	Nigel Hywel-Jones (ศษ.)	Biodiversity of Fungi in Thailand: collection, isolation and identification	R_141022
13.	Nigel Hywel-Jones (ศษ.)	Contributions toward a <i>Hypocrella</i> monograph	R_144008
14.	กนกศรี ทัศนาศัย (ศษ.)	<i>Cordyceps unilutiralis</i> , isolation and characterization of a common but fastidious species	R_144009
15.	สมศักดิ์ ศิวชัย (ศษ.)	Biodiversity and ecological study of freshwater fungi in Thailand	R_143016
16.	สายัณห์ สมฤทธิ์ผล (ศษ.)	การแยกเชื้อและการจำแนกเชื้อรามูลสัตว์	R_144005
17.	ปรีชา กลิ่นเกษร (มหิดล)	การสำรวจ เก็บ และรวบรวมเห็ด (macro fungus) ในพื้นที่บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว และพื้นที่ใกล้เคียง	R_139011
18.	มรกต สุโกชิตรัตน์ (มช.)	การสำรวจ เก็บ และรวบรวมเห็ด (macro fungus) ในพื้นที่บริเวณอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย และพื้นที่ใกล้เคียง	R_139012
19.	วสันต์ เพชรรัตน์ (มอ.)	การสำรวจ เก็บ และรวบรวมเห็ด (macro fungus) ในพื้นที่บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตองนาช้าง และพื้นที่ใกล้เคียง	R_139013
20.	วสันต์ เพชรรัตน์ (มอ.)	ความหลากหลายของเชื้อราสร้าง zoospore ในป่าพรุสิรินธร จ. นราธิวาส	R_142018
21.	อัจฉรา พัฒนเดช (มอ.) วสันต์ เพชรรัตน์	เชื้อรา <i>Aspergillus</i> ที่สร้างแอฟลาทอกซิน ในพืชสมุนไพรตากแห้ง	T_542074
22.	ปัทมาภรณ์ กฤตยพงษ์ (มหิดล)	การศึกษาความหลากหลาย การแพร่กระจาย และความสามารถของ <i>Wolbachia</i> ในการนำพาเข้าสู่ประชากรธรรมชาติของแมลงเจ้าบ้าน	R_139026
23.	น้ำทิพย์ ชุมพลกุลวงศ์ (ศษ.)	การใช้ Random Amplified Polymorphic DNA Fingerprinting ในการจัดจำแนกเชื้อรา Genus <i>Paecilomyces</i>	R_141018

*ปริญญาเอก **ปริญญาตรี

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
24.	สุตารัตน์ ตรีเพชรกุล (มจร.)	ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนจุลินทรีย์กับการเปลี่ยนแปลงในระดับความเค็มของดินในพื้นที่ อ. บรบือ	R_139028
25.	นันทกร บุญเกิด (มทส.)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการทางระบบนิเวศต่อการเปลี่ยนแปลงประชากรของจุลินทรีย์ที่ตรึงไนโตรเจน	R_240001
26.	อรรวรรณ ปิยะบุญ (มทส.) นันทกร บุญเกิด	ความหลากหลายทางด้านพันธุกรรมของแบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระในระบบนิเวศวิทยาที่ต่างกันของประเทศไทย	T_540074
27.	ศศิธร อินทร์นอก (มสท.) หนึ่ง เตี้ยอำรุง	ความหลากหลายทางพันธุกรรมของไซยาโนแบคทีเรียที่ตรึงไนโตรเจนในระบบนิเวศต่าง ๆ ในประเทศไทย	T_540073
28.	อภิชาติ สุขสว่าง (มก.) สมพร ชุนห์ลือชานนท์	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศต่อการเปลี่ยนแปลงประชากรของ <i>Cyanobacteria</i>	T_540075
29.	พิกุล วรรณานิมิตกุล (มก.) ชวลิต ธงประยูร	อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงทางระบบนิเวศต่อประชากรไรโซเบียมในดิน	T_540082
30.	รัตนาดี หอมจันทร์ (จุฬาฯ) วรวุฒิ จุฬาลักษณ์นากุล	พลาสมิดโพรไฟล์ของไรโซเบียม ในถั่วเขียวจากพื้นที่โครงการสร้างป่าและป่าพันธุกรรมพีช จ. นครราชสีมา	T_542080
31.	สายสมร ล้ายอง (มช.)	พึงใจที่เจริญในต้นพีชป่าไม้เนื้ออ่อน ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	R_142006
32.	วารินทร์ เตชะ (มช.) สายสมร ล้ายอง	เชื้อราที่อาศัยอยู่ในและบนต้นปาล์ม อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย	T_542081
33.	ทวีรัตน์ วิจิตรสุนทรกุล (มจร.)	การศึกษาความสัมพันธ์ในระดับโมเลกุลของไม้วงศ์ยางและเชื้อราเอดโตไมคอร์ไรซาในป่าของประเทศไทย	R_142028
34.	เชิดชัย โพธิ์ศรี (จุฬาฯ) ประภคิต์สิน สีहनนท์	การคัดเลือก <i>Pisolithus tinctorius</i> ราเอดโตไมคอร์ไรซาเพื่อใช้ในโครงการปลูกป่าในประเทศไทย	T_540046
35.	อมสิน สัตยกุล (จุฬาฯ) ประภคิต์สิน สีहनนท์	ลักษณะและสรีรวิทยาของราที่แยกจากเห็ดโคน	T_539042
36.	กุลล ถมมา (มช.) วีระศักดิ์ ศักดิ์ศิริรัตน์	สัณฐานวิทยาและศักยภาพในการเพาะเลี้ยงเห็ดป่ากินได้ในเขต อ. ภูเวียง จ. ขอนแก่น	T_542070
37.	รัตเขตร์ เขยกลิ่น (สจร.) พรรณณี ฐิตาภิชาติ	ความหลากหลายทางชีวภาพของเห็ดราขนาดใหญ่ในเขตศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเขาเขียว จ. ชลบุรี	T_541034
38.	เพลินพิศ ลัทธิสุงเนิน (มจร.) ยุวพิน เลิศวีระวัฒน์	การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยา, ลักษณะทางกายภาพและองค์ประกอบของกรดไขมันเพื่อใช้ในการจัดกลุ่ม <i>Aschersonia</i>	T_539041
39.	สุจิตรา โกศล (มก.) เลขา มาโนช	ชนิดและปริมาณของราในดิน น้ำ และพืชภายใต้แปลงปลูกสักลุ่มน้ำล้นถิ่น จ. กาญจนบุรี	T_540036
40.	นิยม สุดเพราะ (มก.) เลขา มาโนช	ความหลากหลายของราดินและราโรคพืชในดินปลูกพีชไร่ จ. สกลนคร	T_540061

กลุ่ม 2: สาหร่ายและแพลงก์ตอน

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	ยุวดี พิรพรพิศาล (มช.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนพืชและแพลงก์ตอนสัตว์ ในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	R_139015
2.	ทัตพร คุณประดิษฐ์ (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายทางชีวภาพของแพลงก์ตอนพืชและสาหร่ายขนาดใหญ่ ในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_541077
3.	ดริบ เป็กทอง (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายทางชีวภาพและการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ โดยใช้ benthic diatoms ในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย เชียงใหม่	T_541079*
4.	ประเสริฐ ไวยะกา (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนพืชและเบนทิกอัลจี ในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ระดับความสูง 600 ถึง 1,075 เมตร	T_539033
5.	ทัตพร คุณประดิษฐ์ (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายของสาหร่ายขนาดใหญ่ ไดอะตอมพื้นท้องน้ำ และความสัมพันธ์กับวัฏจักรไนโตรเจนในลำน้ำที่สำคัญของภาคเหนือ	T_543081*
6.	พิษณุ วรรณธง (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	การสำรวจชนิด นิเวศวิทยาของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงินในลุ่มน้ำภาคเหนือ บางแห่ง และการเพาะเลี้ยง	T_543082
7.	อุดมลักษณ์ สมพงษ์ (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายในน้ำพุร้อนบางแห่ง ในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย	T_541078
8.	คมสัน เรืองฤทธิ์ (มช.) ยุวดี พิรพรพิศาล	ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายสีเขียวกลุ่มเดสมีดัลล์ ในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย	T_541080
9.	พรศิลป์ ผลพันธ์ (มอ.)	อนุกรมวิธานของแพลงก์ตอนพืชในกลุ่มไดโนแฟลกเจลเลตในอ่าวไทย	R_139021
10.	พรรณิ สอาดฤทธิ์ (มอ.) พรศิลป์ ผลพันธ์	ความหลากหลายและการแพร่กระจายของคลาโดเซอราในแหล่งน้ำจืด จ. ตรัง	T_542101
11.	สุภาพร แสงแก้ว (มอ.) พรศิลป์ ผลพันธ์	ความชุกชุมและการแพร่กระจายของเบนทิกไมโครแอลจี ในแนวปะการังบริเวณอ่าวตังเซ็น จ. ภูเก็ต	T_543003
12.	สุเปัญญา จิตตพันธ์ (มอ.) พรศิลป์ ผลพันธ์	การจำแนกชนิดของโรติเฟอร์ในเขตพื้นที่ป่าพรุ ภาคใต้ของประเทศไทย	T_541051
13.	อาภารัตน์ มหาพันธ์ (วท.)	การสำรวจและเก็บรวบรวมสายพันธุ์สาหร่ายจากแหล่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ: สาหร่ายในแหล่งน้ำจืดเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	R_139040
14.	อาภารัตน์ มหาพันธ์ (วท.)	การสำรวจและเก็บรวบรวมสายพันธุ์สาหร่าย (Microalgae) จากแหล่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ	R_638001
15.	ลัดดา วงศ์รัตน์ (มก.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนน้ำจืด (คลอโรไฟตาและโครโมไฟตา) (ปีที่ 1)	R_140016
16.	ลัดดา วงศ์รัตน์ (มก.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนน้ำจืด (คลอโรไฟตาและโครโมไฟตา) (ปีที่ 2)	R_143002
17.	นิตยา วุฒิเจริญมงคล (มก.) ลัดดา วงศ์รัตน์	ความหลากหลาย และความชุกชุมของแพลงก์ตอนสัตว์คลาสไฮโดรซัว (planktonic hydrozoan, Class Hydrozoa) ในอ่าวไทย	T_543070
18.	วรรณดา พิพัฒน์เจริญชัย (มก.) ลัดดา วงศ์รัตน์	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนสัตว์ใน จ. กาญจนบุรี	T_541030
19.	พิมพ์พรณ ดันสกุล (มอ.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนน้ำจืดในภาคใต้	R_140027

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
20.	เบญจวรรณ แก้วเดิม (มอ.) พิมพ์พรรณ ดันสกุล	ความหลากหลายของชนิดสาหร่ายในดินบริเวณป่าสมบูรณ์ ป่าที่ถูกรบกวนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตงนางช้าง และป่าสงวนใกล้เคียง	T_542016
21.	ละออศรี เสนาะเมือง (มข.)	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้าในประเทศไทย	R_142017
22.	ศุจิภรณ์ อธิบาย (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้าในเขต จ. ขอนแก่น และอุดรธานี	T_542029
23.	สุพัสตรา เหล็กจาน (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้า ในเขต จ. มหาสารคาม และร้อยเอ็ด	T_542030
24.	ปริญญา ตั้งปัญญาพร (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของไร่น้ำนางฟ้า ในเขต จ. สกลนคร และนครพนม	T_542032
25.	ละออศรี เสนาะเมือง (มข.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดในประเทศไทย (โรติเฟรา) (ปีที่ 1)	R_140028
26.	ละออศรี เสนาะเมือง (มข.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดในประเทศไทย (โรติเฟรา) (ปีที่ 2)	R_142011
27.	ละออศรี เสนาะเมือง (มข.)	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนสัตว์น้ำจืดในประเทศไทย (โรติเฟรา) (ปีที่ 3)	R_144002
28.	จุฑามาส แสงอรุณ (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและความชุกชุมของคลาโดเซอราในกุดทิง จ. หนองคาย	T_541065
29.	วีระ ยินดี (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของโคปีปอดในเขต จ. สุรินทร์	T_541084
30.	สุคนธ์ทิพย์ เสวตณลินทล (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายของโรติเฟอริในเขต จ. นครราชสีมา	T_539022
31.	วิราวรรณ โคตรทิพย์ (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของโรติเฟอริในป่าบุงป่าทามบริเวณลุ่มน้ำมูล	T_543055
32.	ศิริชัย ฝัฟาค่า (มข.) ละออศรี เสนาะเมือง	ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของคลาโดเซอรา และโคปีปอดในป่าบุงป่าทามบริเวณลุ่มน้ำมูล	T_543056
33.	ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร (มข.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของโปรติสต์และคุณภาพน้ำในแม่น้ำปิง	R_142024
34.	วนิดา เขมมะนุษษร์ (มข.) ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร	ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายพวกยี่ตเกาะในเขตป่าดิบดอยอินทนนท์	T_541058
35.	ทวีเดช ไชยนาพงษ์ (มข.) ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร	ความหลากหลายทางชีวภาพของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน ในน้ำข้าว อ. แม่ริม จ. เชียงใหม่	T_542036
36.	วุฒินันท์ ศิริรัตนวารงกูร (มข.) ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร	ความหลากหลายของสาหร่ายและการปนเปื้อนของตะกั่วในสาหร่าย ตะกอนดิน และคุณภาพน้ำบางประการในคลองแม่ข่า จ. เชียงใหม่	T_541057
37.	ชารงค์ ปรงเกียรติ (มข.) ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร	ความหลากหลายของแพลงก์ตอนพืชและคุณภาพน้ำ ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	T_541016
38.	พรศิริ ตูลารักษ์ (มข.) ศิริเพ็ญ ตรีชัยยาพร	ความหลากหลายทางชีวภาพของแพลงก์ตอนพืช สาหร่ายยี่ตเกาะ และสหสัมพันธ์เชิงอาหารของปลากินพืชบางชนิด ในอ่างเก็บน้ำเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล	T_542037
39.	ชลชยา ทรงรูป (จุฬาฯ) อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์	สัณฐานวิทยา และการสร้างพืชของไดโนแฟลกเจลเลตสกุล <i>Alexandrium</i> บริเวณอ่าวไทยตอนบน	T_540042

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
40.	ศิริลักษณ์ ช่วยพั่ง (จุฬาฯ) อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์	เพลงก่ตอนสัตว์ในบริเวณป่าชายเลน อ. สีเกา จ. ตรัง โดยเน้นกึ่งและปูวัยอ่อน	T_540043
41.	วิชา กั้นบัว (จุฬาฯ) อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์	ความหลากหลายและความชุกชุมของเพลงก่ตอนพืชในป่าชายเลน อ. สีเกา จ. ตรัง	T_540044
42.	ปวีณา ชีพพานิช (มก.) อุทัยวรรณ โกวิทวที	ชนิดและปริมาณของเพลงก่ตอนพืชในช่องทางเดินอาหาร และบริเวณที่พบหอยกานน้ำจืดวงศ์ Amblemidae ในลุ่มแม่น้ำมูล	T_542021
43.	อรรชนี๋ ชำนาญศิลป์ (มก.) สุนันท์ ภัทรจินดา	การจำแนกชนิดไดอะตอมที่พบบนปะการังเทียม บริเวณอ่าวขาม เกาะเสม็ด จ. ระยอง ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบลำแสงส่องกราด	T_542071
44.	ทิวาวรรณ นวลตา (มณ.) วิทย์ ชารชลาณุกิจ	การศึกษาชนิดและปริมาณเพลงก่ตอนในแม่น้ำแควน้อย จ. พิชณุโลก	T_543009
45.	สิริแซ พงษ์สวัสดิ์ (มทส.) สมพงษ์ ธรรมถาวร	การใช้ความหลากหลายทางชีวภาพของเพลงก่ตอนพืชตรวจสอบคุณภาพน้ำ ในสระเก็บน้ำพระราม 9 จ. ปทุมธานี	T_543027*
46.	ณภัทร น้อยน้ำใส (มทส.) ณัฐวุฒิ ธานี	ความหลากหลายทางชีวภาพของเพลงก่ตอนและความสัมพันธ์กับปัจจัย สิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศแหล่งน้ำไหลของลุ่มน้ำลำพระเพลิง	T_542017*

กลุ่ม 3: พืชและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	Paul J. Grote (มทส.)	การเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพของพืชใน Cenozoic era ในประเทศไทย	R_141020
2.	ทวีศักดิ์ ธิติเมธาโรจน์ (มก.) วิระชัย ณ นคร	การศึกษาสภาพป่าและพรรณพฤกษชาติในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูเวียง จ. ขอนแก่น	T_539019
3.	วิไลวรรณ อนุสารสุนทร (มช.)	สำรวจความหลากหลายของชนิดพรรณไม้ที่มีท่อและการกระจายของพรรณไม้ ทางภูมิศาสตร์ ณ อุทยานแห่งชาติดอยหลวง จ. เชียงราย	R_139029
4.	ทวีศักดิ์ บุญเกิด (จุฬาฯ)	ความหลากหลายของพรรณไม้บริเวณวนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ จ. เชียงราย	R_140009
5.	สหัช จันทนารพินท์ (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	ความหลากหลายของไบรโอไฟต์บริเวณยอดเขาหลวง อุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง จ. ประจวบคีรีขันธ์	T_544015
6.	ปรัชญา ศรีสง่า (อสพ.)	การสำรวจพรรณไม้บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเหือง อ. นาแห้ว จ. เลย	R_140014
7.	พวงเพ็ญ ศิริรักษ์ (มอ.)	ความหลากหลายของพรรณพืชบริเวณโตนงาช้าง ภาคใต้ของประเทศไทย	R_139037
8.	ประนอม จันทรโณทัย (มช.)	การศึกษาความหลากหลายของพรรณไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน	R_139005
9.	วิไลวรรณ มนุศิลป์ (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	พรรณไม้วงศ์ผักปราบในอุทยานแห่งชาติภูพาน	T_540039
10.	มณฑล นอแสงศรี (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	พืชวงศ์หญ้าในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน จ. สกลนคร	T_540068
11.	พิทักษ์ ใจคง (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	อนุกรมวิธานพืชเผ่าย่อย Barleriinae (Acanthaceae) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_542064
12.	อมรรัตน์ ประจักษ์สุต (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	การศึกษาเบื้องต้นของพืชวงศ์ระดุมเงินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย	T_540069
13.	ประภาพร ทับทิมทอง (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	การศึกษาเบื้องต้นของพืชสกุลผักไผ่น้ำ <i>Polygonum</i> L. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_540038
14.	คณิต แวงวาสิต (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	พืชสกุลหญ้าลิ้นงู (<i>Hedyotis</i> L.) ในประเทศไทย	T_541076

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
15.	พิมพ์วีดิ พรพงษ์รุ่งเรือง (มข.) ประนอม จันทรโณทัย	อนุกรมวิธานของพืชเผ่า Inuleae (Asteraceae) ในประเทศไทย	T_542063
16.	จรัส สิริตวิงศ์ (มข.) ประนอม จันทรโณทัย	พืชสกุลพนมสวรรค์ (<i>Clerodendrum</i> L.) ในประเทศไทย	T_541075
17.	ภาสกร บุญชาติ (มข.) ประนอม จันทรโณทัย	การศึกษาอนุกรมวิธานพืชสกุลยางโอน (<i>Polyalthia</i> Blume) ในประเทศไทย	T_541090
18.	ชัยชาญ มณีรัตน์รุ่งโรจน์ (จุฬาฯ) บุศปรณ ณ สงขลา	อนุกรมวิธานของไม้ต้นและไม้พุ่มบริเวณเขาวังเขมร จ. กาญจนบุรี	T_542068
19.	วรรณชัย ชานแทน (จุฬาฯ) บุศปรณ ณ สงขลา	อนุกรมวิธานของไม้ล้มลุกและไม้เลื้อยบริเวณเขาวังเขมร จ. กาญจนบุรี	T_542069
20.	อัจฉรา ตีระวัฒนานนท์ (มก.) สุนน มาสุธน	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพรรณไม้ในสกุล <i>Macaranga</i> Thouars (<i>Euphorbiaceae</i>) ในประเทศไทย	T_540055
21.	ณรงค์ คุณขุนทด (มก.) ธวัชชัย สันติสุข	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพรรณไม้วงศ์น้อยหน่าในป่าดงวันออก	T_541017
22.	จันทิรา หุตินันท์ (มก.) วีระชัย ณ นคร	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพืชสกุลเฟิร์นในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ. เชียงใหม่	T_541035
23.	นฤมล กฤษณชาติ (มก.) ดวงใจ สุขเฉลิม	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพรรณไม้สกุลตีนไก่ และสกุลบัวทองในประเทศไทย	T_542076
24.	ปิยชาติ ไตรสารศรี (จุฬาฯ) วิดา เทพหัสดิ	การศึกษาอนุกรมวิธานของพืชให้สีย้อมเส้นใยธรรมชาติในประเทศไทย	T_540003
25.	มลิวรรณ นาคขุนทด (มก.) สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล	การศึกษาอนุกรมวิธานของพืชสกุลมังคุดบางชนิด โดยการตรวจลายพิมพ์ดีเอ็นเอ	T_540058
26.	วีรญา บุญเตี้ย (มก.) สุชาติ ศรีเพ็ญ	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของกก สกุล <i>Eleocharis</i> R.Br. และ <i>Cyperus</i> Linn. บางชนิดบริเวณแหล่งน้ำในเขตกรุงเทพมหานคร	T_540064
27.	สรารุข สังข์แก้ว (มก.) ดวงใจ สุขเฉลิม	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพรรณไม้สกุลตงหนในประเทศไทย	T_541088
28.	สุพจน์ แสงมณี (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	ชีวอนุกรมวิธานของชงโคดำ <i>Bauhinia pottsii</i> G.Don ในประเทศไทย	T_542001*
29.	วิไลลักษณ์ สุดวิไล (มข.) ปิยะดา ธีระกุลพิศุทธิ์	การศึกษาเปรียบเทียบพืชสกุล <i>Gomphai</i> Schreb. และ <i>Ochna</i> L.	T_543022
30.	ปิยะรัตน์ อัฐรัตน์ (มข.) อัจฉรา ธรรมถาวร	การศึกษาพัฒนาการของเมกะสปอร์และแกมีโทไฟต์เพศเมียของพืชวงศ์กก (<i>Cyperaceae</i>) 20 ชนิด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_540012
31.	กมลหทัย พูลพงษ์ (มข.) อัจฉรา ธรรมถาวร	กายวิภาคศาสตร์สำหรับอนุกรมวิธานของ <i>Fimbristylis</i> Vahl (<i>Cyperaceae</i>) ในประเทศไทย	T_542004
32.	เอี่ยมพร จันทรสองดวง (มข.) อัจฉรา ธรรมถาวร	กายวิภาคศาสตร์เปรียบเทียบของพืชวงศ์กระเช้าสีดา (<i>Aristolochiaceae</i>) ในประเทศไทย	T_543076
33.	กนกอร โคตรนนท์ (มข.) อัจฉรา ธรรมถาวร	กายวิภาคศาสตร์สำหรับอนุกรมวิธานของ <i>Pyrosia</i> Mirbel ในประเทศไทย	T_543001
34.	มานิต คิดอยู่ (จุฬาฯ) เรณู ถาวโรฤทธิ์	กายวิภาคเปรียบเทียบของพืชสกุล <i>Cassia</i> บางชนิดในประเทศไทย	T_543041
35.	สุศักดิ์ ราษฎร์ (มทส.) สมพงษ์ ธรรมถาวร	นิเวศวิทยาการสืบพันธุ์ของไม้ยืนต้นในป่าเต็งรังที่หนองระเวียง จ. นครราชสีมา	T_543028*
36.	สนอง จอมเกาะ (มทส.) สมพงษ์ ธรรมถาวร	เอกนิเวศวิทยาของกระเทียมนา (<i>Isoetes coromandelina</i> L.) พืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของประเทศไทย	T_543029*

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
37.	ปริญญา สุขแก้วมณี (มอ.) ช่อทิพย์ ปรีนทวารกุล	การศึกษาสัณฐานวิทยาขององุ่นของพรรณไม้ในทะเลน้อย จ. พัทลุง	T_542034
38.	รัฐพงษ์ พวงทับทิม (จุฬาฯ) โกสุม พิระมาน	การศึกษาเรณูของพรรณพฤกษชาติในอ่างพวงภูเขาที่ยอดดอยอินทนนท์ จ. เชียงใหม่	T_541047
39.	โกสุม พิระมาน (จุฬาฯ)	การศึกษาวิจัยสัณฐานวิทยาขององุ่นของพันธุ์ไม้วงศ์เปปัลลา (Euphorbiaceae) ในประเทศไทย	R_140003
40.	พวงผกา สุนทรชัยนาคแสง (มหิดล)	การศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์ของพันธุ์ไม้วงศ์เปปัลลา (Euphorbiaceae) ในประเทศไทย	R_140002
41.	ก่องกานดา ชยามฤต (กปม.)	การศึกษาวิจัยด้านอนุกรมวิธานพืชของพันธุ์ไม้วงศ์เปปัลลา (Euphorbiaceae) ในประเทศไทย	R_139004
42.	ฉัตรชัย เงินแสงสรวย (มก.) ก่องกานดา ชยามฤต	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพืชสกุล <i>Acalypha</i> (Euphorbiaceae) ในประเทศไทย	T_540052
43.	ขวัญใจ รวยสูงเนิน (มก.) ก่องกานดา ชยามฤต	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพืชสกุล <i>Cleistanthus</i> (Euphorbiaceae) ในประเทศไทย	T_540053
44.	กัลยา ภัทรศิริคุณกนก (มก.) ก่องกานดา ชยามฤต	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของพืชสกุล <i>Baliospermum</i> (Euphorbiaceae) และสกุลที่ใกล้เคียงในประเทศไทย	T_540054
45.	สุจิตรา จางตระกูล (กปม.)	การประเมินสถานภาพของแหล่งพันธุกรรมในไม้สัก โดยใช้ molecular markers	R_139001
46.	ปรีชา ประเทพา (มมส.)	การศึกษาความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมในระดับประชากรของพืชสกุลถั่วแปบช้าง 2 ชนิดในประเทศไทย	R_140006
47.	ปรีชา ประเทพา (มมส.)	ความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการระดับโมเลกุลในถั่วแปบช้างและกันภัยมหิดล โดยใช้ข้อมูลลำดับเบสใน ITS และความผันแปรของประชากรด้วยการใช้ RFLP เป็นตัวตรวจสอบ	R_142008
48.	ปรีชา ประเทพา (มมส.)	ความหลากหลายทางพันธุกรรมของข้าวป่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	R_143018
49.	ปรีชา ประเทพา (มมส.)	ความสัมพันธ์ระหว่างความหลากหลายของ waxy gene กับปริมาณแป้งอะไมโลสในข้าวไทย	R_144013
50.	ทศพร พิพัฒน์ภานุกุล (มข.) สุนททิพย์ บุณนาค	การศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์ สรีรวิทยา สัณฐานวิทยา และการแสดงออกของจีนในข้าวแปลงพันธุ์บางชนิด	T_542075*
51.	อาทิตย์ยา ฉิมรักแก้ว (มข.) ปิยะดา ชีระกุลพิศุทธิ์	สรีรวิทยาและกายวิภาคศาสตร์ของข้าวเหนียว	T_542006
52.	จิตติพร ทรศนียากร (มข.) ปริทรรศน์ ไตรสนธิ	การศึกษาพืชล้มลุกตระกูลถั่วในวงศ์ Papilionaceae ในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย	T_541055
53.	ปิยะ เฉลิมกลิ่น (วท)	การรวบรวมและจำแนกพรรณไม้ในวงศ์กระดังงา (ปีที่ 1)	R_139025
54.	ปิยะ เฉลิมกลิ่น (วท)	การรวบรวมและจำแนกพรรณไม้ในวงศ์กระดังงา (ปีที่ 2)	R_141040
55.	ปิยะ เฉลิมกลิ่น (วท)	การรวบรวมและจำแนกพรรณไม้ในวงศ์กระดังงา (ปีที่ 3)	R_142003
56.	ปิยะ เฉลิมกลิ่น (วท)	การรวบรวมและจำแนกพรรณไม้ในวงศ์กระดังงา (ปีที่ 4)	R_143005
57.	ดวงใจ สุขเฉลิม (กปม.)	การศึกษาด้านอนุกรมวิธานของพรรณไม้วงศ์บุก บอน (Araceae) ในประเทศไทย	R_142014
58.	วัลลภ หมัดไล่ (มก.) ดวงใจ สุขเฉลิม	การศึกษาอนุกรมวิธานของพรรณไม้วงศ์บุก บอน (Araceae) ในอุทยานแห่งชาติเขาแหลมและอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี	T_543080
59.	ละอียด คงกุ่ม (จุฬาฯ) วรวิมล จุฬาลักษณ์นากุล	การศึกษาคาร์โบไฮเดรตของบุกวงศ์ Araceae	T_542056
60.	จรัญ มากน้อย (มอ.) พวงเพ็ญ ศิริรักษ์	ความหลากหลายและความสัมพันธ์กับแหล่งที่อยู่ของพืชวงศ์ขิง (Zingiberaceae) ตามแนวชายแดนไทย-มาเลเซีย ใน จ. ยะลา และนราธิวาส	T_542005

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
61.	โองการ วณิชชาชีวะ (มอ.) วัลลี สุจิตตานนท์	การจำแนกพืชวงศ์ขิงในสกุลกระชายและสกุลที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีทางชีววิทยาระดับโมเลกุล	T_543014
62.	สุรพล แสนสุข (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	การศึกษาสัณฐานวิทยา โครโมโซม และละอองเรณูของพรรณไม้วงศ์ขิง ในอุทยานแห่งชาติภูพาน	T_540037
63.	ศิริรัตน์ จูเจีย (มก.) สมน มาสุธน	การศึกษาทางอนุกรมวิธานของเฟิร์นในอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง	T_543030
64.	ส่องศรี สุขสร้อย (มช.) ประนอม จันทรโณทัย	เฟิร์นในอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย จ. อุบลราชธานี	T_543016
65.	ยุธยา อยู่เย็น (จุฬาฯ) ทวีศักดิ์ บุญเกิด	การศึกษานุกรมวิธานของพืชจำพวกเฟิร์น และกลุ่มใกล้เคียง บริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกห้วยยาง จ. ประจวบคีรีขันธ์	T_542078
66.	ฉันทพล รุ่งเรือง (มก.) สุวิทย์ แสงทองพราว	ความแปรผันของประชากรกล้วยไม้เหลืองแม่ปิ้งในอุทยานแห่งชาติแม่ปิ้ง จ. ลำพูน	T_543035
67.	ชนาทิพย์ ศิลปวัฒนกุล (จุฬาฯ) สุมิตรา คงชื่นสิน	การประเมินความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมของพืชในสกุล <i>Vigna</i> บางชนิด ด้วยการวิเคราะห์แบบคลัสเตอร์ และมัลติวาเรียต	T_543018
68.	ทัศนวิวรรณ ก้อนจันทร์เทศ (จุฬาฯ) ต่อศักดิ์ สีลานนท์	ลักษณะประจำพันธุ์กับการประเมินและลายพิมพ์ดีเอ็นเอของพันธุ์ฝ้าย ต่อศักดิ์ สีลานนท์	T_543036
69.	เจนจิรา มาหา (มช.) สมบูรณ์ อนันตลาโภชัย	ความหลากหลายทางด้านพันธุกรรมของพันธุ์ลำไยในเขตภาคเหนือตอนบน ของประเทศไทย โดยเทคนิค Random Amplified Polymorphic DNA (RAPD)	T_542012
70.	เฉลิมพล เกิดมณี (ศษ.)	การวิจัยพื้นฐานและการพัฒนาพันธุ์ไม้ป่าหนามเค็ม โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ	R_139038
71.	ชวลิต นิยมธรรม (กปม.)	โครงการสำรวจวิจัยพรรณไม้ป่าบาลา-ฮาลา จ. ยะลา และ จ. นราธิวาส	R_141010
72.	ชวลิต นิยมธรรม (กปม.)	การขยายพันธุ์พืชกินได้และพืชสมุนไพรสู่ชุมชนป่าบาลา จ. นราธิวาส	R_642008
73.	ชวลิต นิยมธรรม (กปม.)	โครงการสำรวจวิจัยพืชกินได้และพืชสมุนไพรจากป่าบาลา จ. นราธิวาส	R_341013
74.	ชวลิต นิยมธรรม (กปม.)	การบริหารจัดการโครงการวิจัย พัฒนา และการจัดการทรัพยากรชีวภาพ ในพื้นที่ป่าพรุสิรินธรและป่าบาลา-ฮาลา จ. นราธิวาส	R_742002
75.	กรีก นฤทุม (มก.)	สวนรุกขชาติแหล่งอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	R_740001
76.	รวีวรรณ ตัดทวนนิช (มก.) สุวิทย์ แสงทองพราว	การเปลี่ยนแปลงของพรรณพืชและสิ่งแวดล้อมตามแนวขวางของป่าชายหาด ในอุทยานแห่งชาติสิรินาถ จ. ภูเก็ต	T_542035
77.	นิพิท ศรีสุวรรณ (มอ.) เสาวภา อังสุภาณิช	โครงสร้าง ผลผลิตจากการร่วงหล่นของซากพืชและการผุสลาย ของใบไม้ในป่าไม้ฝาดดอกขาว ทะเลสาบสงขลา	T_539039
78.	ประกาศ สว่างโชติ (มอ.) พวงเพ็ญ ศิริรักษ์	ลักษณะโครงสร้างสังคมพืชในป่าดิบชื้นเขตร้อนระดับต่ำ บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดนงาช้าง จ. สงขลา	T_539016
79.	เจริญวิษณุ หาญแก้ว (มก.) สนิท อักษรแก้ว	แนวทางการทดแทนของป่าพรุโต๊ะแดงและพรุควนเคร็ง ภาคใต้ของประเทศไทย	T_541024*
80.	สุภาภรณ์ กองมล (มก.) สนิท อักษรแก้ว	อัตราการย่อยสลายและธาตุที่ย่อยไปในกองใบไม้เล็ก และใบผสมขาว ณ ปากแม่น้ำท่าจีน จ. สมุทรสาคร	T_542105*
81.	Warren Y. Brockelman (มหิดล)	การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของป่า: อาหารชะนี พรรณพืช และผลผลิต จากพืช	R_239001
82.	Warren Y. Brockelman (มหิดล)	การติดตามความสัมพันธ์ระหว่างพืชและสัตว์ในแปลงตัวอย่างถาวร สำหรับวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ ณ มอสิงโต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	R_242001

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
83.	Warren Y. Brockelman (มหิดล)	การเปรียบเทียบโครงสร้างของพืชและความหลากหลายชนิดของนกในสวนสมรมกับป่าธรรมชาติ ที่บ้านคีรีวงศ์ จ. นครศรีธรรมราช	R_244003
84.	Warren Y. Brockelman (มหิดล)	การศึกษาการตายของประชากรต้นไม้ในแปลงศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพมอสิงโต	R_244004
85.	ชุตินธร ภาณุวัฒน์กิจ (มหิดล) Warren Y. Brockelman	การศึกษาลักษณะดั้งเดิมของพืชที่เป็นอาหารของชะนีมือขาว (<i>Hylobates lar</i>)	T_540051
86.	กนก เลิศพานิช (มหิดล) Warren Y. Brockelman	การศึกษานิเวศวิทยาของไม้เลื้อยเนื้อแข็งบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	T_543052*
87.	กนก เลิศพานิช (จุฬาฯ) จิราภรณ์ คชเสนี	ขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับศึกษาระบบนิเวศป่าผลัดใบแบบต่าง ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	T_539029
88.	เพ็ญศรี ศรีภัญญา (จุฬาฯ) จิราภรณ์ คชเสนี	โครงสร้าง องค์ประกอบและแนวโน้มการทดแทนของสังคมพืชในระบบนิเวศป่าผลัดใบ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	T_539028
89.	พวงผกา แก้วกรม (จุฬาฯ) จิราภรณ์ คชเสนี	ผลของการย่อยสลายเศษซากพืช ต่อสารอาหารในระบบนิเวศป่าผลัดใบเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	T_539031
90.	ภูวดี โภภณเกียรติ (จุฬาฯ) จิราภรณ์ คชเสนี	ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติ ของดินกับโครงสร้างระบบนิเวศ ป่าผลัดใบเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	T_539032
91.	ปานแก้ว รัตนศิลป์กุลชาญ (จุฬาฯ) จิราภรณ์ คชเสนี	พลวัตของผลผลิตมวลชีวภาพและ ความอุดมสมบูรณ์ของดินในระบบวนเกษตรที่มีความหลากหลาย	T_539030
92.	กุลธิดา เมื่อนาคำ (มก.) นริศ ภูมิภาคพันธ์	ขนาดของพื้นที่อาศัยและชนิดพืชอาหารตามฤดูกาลของชะนีมือขาวในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จ. อุทัยธานี	T_542022
93.	สุชี สอนประสิทธิ์ (มก.) สันต์ เกตุปราณีต	ผลกระทบของไฟป่าต่อพืชและดินในป่าเต็งรังผสมสนบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว จ. เพชรบูรณ์	T_544011
94.	ปรีญา กล้าพบุตร (มก.) สันต์ เกตุปราณีต	พลวัตของธาตุอาหารในป่าดิบธรรมชาติบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_544014*
95.	ไชยา อุดมศรี (มก.) ศิริประภา เปรมเจริญ	โครงสร้างสังคมพืชในบึงโขงหลง และกุดทิง จ. หนองคาย	T_543075
96.	นันทา สิทธิราช (มช.) แสวง รวยสูงเนิน	การเปลี่ยนแปลงผลิตภาพ (Productivity) ของป่าเบญจ ไม้พุ่ม ที่มีผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในระดับต่าง ๆ กัน กรณีศึกษา: บ้านปากยาม อ. ศรีสงคราม จ. นครพนม	T_542020
97.	สการ จันท์ทีก (มก.) พงษ์ศักดิ์ สหุณาฬุ	การศึกษาทางด้านนิเวศวิทยาของความสัมพันธ์ระหว่างสังคมพืชพรรณไม้ป่าและปัจจัยทางด้านดินตามการเปลี่ยนแปลงทางระดับความสูงของภูมิประเทศในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	T_543068*
98.	วิมลมาศ นุ้ยภักดี (จุฬาฯ) พิพัฒน์ พัฒนาผลไพบูลย์	การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของป่าเต็งรังตามระดับความสูงบริเวณสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ. เชียงใหม่	T_541045
99.	George A. Gale (มจร.)	บทบาทของนกในการปลูกป่าในภาคเหนือของประเทศไทย	R_142029
100.	George A. Gale (มจร.)	ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมและมนุษย์วิทยาที่มีผลต่อก่อข้าว (<i>Castanopsis indica</i>) ซึ่งเป็นต้นไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	R_142020
101.	คันสนีย์ ศรีอมรมงคล (มจร.) George A. Gale	การศึกษาปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการงอกของเมล็ดก่อก้าว	T_543019
102.	สรายุทธ บุญยะเวชชีวิน (กปม.)	นิเวศวิทยาการเกิดกล้าไม้ใหม่ของป่าดิบแล้งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	R_244001

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
103.	วิไลวรรณ อนุสารสุนทร (มช.)	การติดตามตรวจสอบระยะยาวของการฟื้นตัวของความหลากหลายทางชีวภาพในแปลงฟื้นฟูป่าในภาคเหนือของประเทศไทย	R_244005
104.	Stephen Elliott (มช.)	การวิจัยเพื่อฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของป่าเสื่อมโทรมในเขตพื้นที่อนุรักษ์ทางภาคเหนือของประเทศไทย	R_240002
105.	มนู ปานาทกุล (มช.) Stephen Elliott	ความหลากหลายของพรรณไม้พื้นล่าง ตามแนวลำน้ำแม่มอน ที่ระดับความสูง 475 เมตร ถึง 575 เมตร ณ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จ. ลำปาง	T_539025
106.	อรนุช ค้อไผ่ (มช.) Stephen Elliot	ผลของกิจกรรมต่าง ๆ ในการฟื้นฟูป่า ต่อความหลากหลายของไม้พื้นล่างและกล้าไม้	T_542060
107.	เนตรนภิศ จิตแหลม (มช.) วิไลวรรณ อนุสารสุนทร	ผลของภาชนะปลูก การกำจัดรากโดยใช้อากาศ และปุ๋ย ต่อการผลิตต้นกล้าสำหรับการฟื้นฟูป่า	T_542082
108.	เชิดศักดิ์ เกียรติรักษ์ (มช.) วิไลวรรณ อนุสารสุนทร	ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของกล้าไม้ในธรรมชาติ และวิธีนำมาเพาะเลี้ยงในเรือนเพาะชำ	T_543007
109.	พุ่มพิงษ์ นวกิจบำรุง (มช.) วิไลวรรณ อนุสารสุนทร	ผลของไม้ยืนต้นที่โตเต็มวัยต่อการตั้งตัวของกล้าไม้ในพื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย	T_542093
110.	เกริก ผักกาด (มช.) วิไลวรรณ อนุสารสุนทร	ฐานข้อมูลลักษณะทางสัณฐานวิทยาของผลและเมล็ดของ ไม้ยืนต้น ในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย	T_539021
111.	สุกันท์ พึ่งกุล (มก.) อุทิศ กุญอินทร์	การทำแผนที่พรรณพืชโดยการวิเคราะห์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และปัจจัยแวดล้อมที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว	T_541094
112.	สุธีระ ทองขาว (มอ.) เรืองชัย ดันสกุล	รูปแบบการเปลี่ยนแปลงของพืชน้ำในทะเลสาบคุชูด (สงขลา) ระหว่าง พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ. 2539: ศึกษาโดยภาพถ่ายดาวเทียม	T_539010
113.	ชูศรี ไตรสนธิ (มช.)	พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ บริเวณดอยแม่สลอง จ. เชียงราย	R_339003
114.	ชูศรี ไตรสนธิ (มช.)	การศึกษาพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวกินและชาวลัวะ ในอุทยานแห่งชาติดอยภูคา จ. น่าน	R_339004
115.	กานต์มณี ฤาคุณ (มช.) ชูศรี ไตรสนธิ	พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวกินและชาวลัวะในเขต ต. บ่อเกลือเหนือ อ. บ่อเกลือ จ. น่าน	T_541062
116.	ทัศนวิเวศ ยะโส (มช.) ปรีทรรณ ไตรสนธิ	พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชาวกินและชาวลัวะในเขต ต. ภูฟ้า อ. บ่อเกลือ จ. น่าน	T_541054
117.	เทวินทร์ อัครศิลากุล (ACED)	โครงการศึกษาวิจัยองค์ความรู้ชุมชนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาการปลูกพืชและไม้พื้นเมืองภายในบริเวณบ้าน จ. เชียงราย (ศวพช.)	R_340003
118.	สันติ วัฒนฐานะ (อสมพ.)	การศึกษาลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาตองในภาคเหนือของประเทศไทย	R_339002
119.	เจนจิรา จตุรัตน์ (มช.) ปรีทรรณ ไตรสนธิ	สวนสมุนไพรและกายวิภาคของถั่วพื้นบ้านใน จ. เชียงใหม่ น่าน และแม่ฮ่องสอน	T_541056
120.	สิริวรรณ สุขศรี (มก.) ศิริประภา เปรมเจริญ	พฤกษศาสตร์พื้นบ้านในบริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง จ. หนองคาย	T_543077
121.	ภัทรพร ภาวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม (มก.) วิระชัย ณ นคร	การศึกษาความหลากหลายของพืชและพฤกษศาสตร์พื้นบ้านในป่าบึงชีหลง จ. มหาสารคาม	T_543049
122.	วิบูลย์ เข็มเฉลิม (มมบ.)	การศึกษาพรรณพฤกษชาติ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ในป่าตะวันออกอย่างยั่งยืน	R_339001
123.	สมศักดิ์ สุขวงศ์ (RECOFTC)	โครงการเสริมศักยภาพชุมชนเพื่อการจัดการป่าและทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน: การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการป่าและทรัพยากรชีวภาพโดยชุมชน	R_339007

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
124.	ระวีวรรณ ศรีทอง (AGRECO/PGRC)	การฟื้นฟูและพัฒนาองค์ความรู้ดั้งเดิมเกี่ยวกับการทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ	R_341017
125.	อลงกต ชูแก้ว (WFT)	โครงการศึกษาภูมิความรู้เชิงพฤกษศาสตร์ของชุมชนกะเหรี่ยงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร	R_340001
126.	อุไร จิรมงคลการ (มก.) ยิ่งยง ไชยสถานดิวัฒนา	การสำรวจพรรณพืชสมุนไพรบริเวณป่าเต่าดำ จ. กาญจนบุรี	T_542061
127.	เสรี จุ้ยพริก (คปต.)	องค์ความรู้ท้องถิ่นภาคใต้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากป่าอย่างยั่งยืน	R_340006
128.	ภมร แผงกุล (มอ.) สายัณห์ สดุดี	ความหลากหลายและการใช้ประโยชน์ของพรรณพืช ป่าไต่เตห และควนหินลับ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา	T_540008
129.	เกศริน มณีหนู (มอ.) พวงเพ็ญ ศิริรักษ์	การศึกษาพฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชนเผ่าชาวกู ใน จ. ยะลา และดรง	T_542077
130.	วรนุช ดั่งอิทธิพลการ (มช.) ชูศักดิ์ วิทยาภัก	การพัฒนาพืชเศรษฐกิจบนที่สูง กับการอนุรักษ์ความหลากหลาย ทางชีวภาพ กรณีศึกษาหมู่บ้านชาวม้ง ในเขตป่าอนุรักษ์	T_539011*
131.	สุธาวัลย์ เสถียรไทย (จุฬาฯ)	ประเมินค่าทางเศรษฐศาสตร์ของป่าไม้สักที่อุทยานแห่งชาติแม่ยม	R_339008
132.	โสภณ นฤชัยกุล (มก.) ปิติ กันตังกุล	การประเมินค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดจากการไม่ใช้: กรณีศึกษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร จ. กาญจนบุรี และตาก	T_544027
133.	ลำแพน จอมเมือง (มช.) ประสาน ดั่งสิบบุตร	บทบาทของธุรกิจชุมชนที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาดำบลศิลาแลง อ. ปัว จ. น่าน	T_540047
134.	บานจิตร์ สายรอคำ (มช.) อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	บทบาทผู้หญิงกับรูปแบบการจัดการพืชพื้นบ้าน กรณีศึกษาบ้านใหม่สันติสุข กิ่ง อ. ภูเพียง จ. น่าน	T_541087

กลุ่ม 4: สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	ธงชัย งามประเสริฐวงศ์ (จุฬาฯ) กัทร ชีรคุปต์	ความหลากหลายของชนิด การแพร่กระจาย และผลของปัจจัยทางกายภาพต่อประชากรทาก Family Haemadipsidae ที่พบในประเทศไทย	T_542039
2.	สมศักดิ์ ปัญหา (จุฬาฯ)	อนุกรมวิธานของหอยทากจืดเขาหินปูนในประเทศไทย มาเลเซีย และเวียดนาม	R_139035
3.	สมศักดิ์ ปัญหา (จุฬาฯ)	ชีวภูมิศาสตร์ของหอยทากบกสวยงาม สกุล <i>Amphidormus</i> Alber, 1850	R_143004
4.	อัญชิตรา มะณีวงศ์ (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	การปรับปรุงอนุกรมวิธานของหอยทากบกสกุล <i>Macrochlamys</i> , <i>Cryptozona</i> และ <i>Hemiplecta</i> ของประเทศไทย	T_543015
5.	สราวุธ คลอวุฒิมันตร์ (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	กายวิภาคเปรียบเทียบของหอยทากบกบางชนิดในป่าชายเลนบริเวณอ่าวไทยตอนบน	T_542027
6.	นฤดล มัยย์สวัสดิ์สุข (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	คาร์โบไฮโปของหอยทากบกบางชนิด ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาอ่างฤๅไน และเขาสอยดาว	T_539003
7.	พงษ์รัตน์ ดำรงโรจน์วัฒน์ (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	คาร์โบเอกโซโมมีของหอยดินไม้สกุล <i>Amphidromus</i> Alber, 1850	T_542026
8.	ศักดิ์บวร ตัมปัสสุวรรณ (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	อนุกรมวิธานของหอยวงทองสกุล <i>Rhiostoma</i> Benson, 1860 ในประเทศไทย	T_544017
9.	เพิ่มศักดิ์ ยิมิน (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญหา	ขนาดและรูปร่างของชิ้นแมนเทิล ที่ปลุกถ่ายต่อการเกิดไข่มุก ในหอยมุกน้ำจืด <i>Hyriopsis (Hyriopsis) bialatus</i> และ <i>Pseudodon vondembuschianus ellipticus</i>	T_539006

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
10.	นฤมล เดชะประเสริฐ (มก.) อุทัยวรรณ โกวิทวาทิ	การเพาะเลี้ยงหอยมุกน้ำจืด <i>Hyriopsis (Limnoscapha) desowitzi</i> ระยะไกลซิเดียในสภาพปลอดเชื้อ	T_539034
11.	ประทุม คำนาค (มก.) อุทัยวรรณ โกวิทวาทิ	อนุกรมวิธานของหอยกาน้ำจืดวงศ์ Amblemidae ในลุ่มแม่น้ำมูล	T_542003
12.	ชัตนารี มีสุขโช (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญญา	คาร์โบไฮโปของหอยกาน้ำจืดวงศ์ Amblemidae ที่พบในลุ่มน้ำยมและน่าน	T_539002
13.	อาภรณ์ โพธิ์พงศ์วิวัฒน์ (จุฬาฯ) เผด็จศักดิ์ จารยะพันธุ์	เครื่องหมายทางพันธุกรรมที่จำเพาะต่อชนิดของหอยเป่าชื่อเขตร้อนที่พบในประเทศไทย	T_542057
14.	ปิยะวรรณ ไหมละเอียด (จุฬาฯ) เผด็จศักดิ์ จารยะพันธุ์	การตอบสนองทางสรีรวิทยา ของหอยเจาะปะการังต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณตะกอนแขวนลอย ความเค็ม และปริมาณทองแดง	T_539038
15.	ดวงเดือน ไกรลาส (มศ.)	การศึกษาความหลากหลายของหอยน้ำจืดในเขตพื้นที่ป่าเต็งดำ อ. ไทรโยค จ. กาญจนบุรี	R_141033
16.	อัคนี มีสุข (กทร.)	ความหลากหลายและวิวัฒนาการของฟอสซิลหอยกาน้ำจืดยุคจูแรสสิก-ครีเตเชียสในประเทศไทย	R_141029
17.	สัญญา ศุภจันทร์หา (มมส.) พิรุณ วิสุทธิแพทย์	การศึกษาชนิดอาหารและอัตราการเจริญของหอยหอม	T_540070**
18.	สัญญา ศุภจันทร์หา (จุฬาฯ) ไพบุลย์ นัยเนตร	อนุกรมวิธานของปูน้ำจืดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_543025
19.	ธนาคม บัณฑิตวงศ์รัตน์ (จุฬาฯ) สมศักดิ์ ปัญญา	การกระจายทางภูมิศาสตร์ของปูเสฉวนในประเทศไทย	T_544009
20.	เสริมศักดิ์ นันทิทรภร (รภ.ชม.)	ชีววิทยาของปูก่า (<i>Terrestrial nandidorbhi</i>) ในเขต อ. สูงเม่น จ.แพร่	R_141041
21.	วณิชยา น้อยวงศ์ (จุฬาฯ) ไพบุลย์ นัยเนตร	อนุกรมวิธานของกุ้งน้ำจืดสกุล <i>Macrobrachium</i> Bate, 1868 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย	T_543024
22.	แฉวลี วิบูลย์กิจ (มก.) ประจวบ หล้าอุบล	ความหลากหลายของชนิดกุ้งสกุล <i>Penaeus</i> ที่พบในบริเวณอ่าวไทยตอนบน	T_542100
23.	เปรมฤทัย สุพรรณกุล (จุฬาฯ) อัญชลี ทัศนชาจร	ความแปรผันทางพันธุกรรมและโครงสร้างประชากรของกุ้งกุลาดำ <i>Penaeus monodon</i> ในประเทศไทย โดยตัวตรวจสอบชนิดไมโครแซเทลไลท์	T_540049
24.	สิริพร พงษ์สมบุรณ์ (จุฬาฯ) อัญชลี ทัศนชาจร	การตรวจหาความแปรผันทางพันธุกรรมในประชากรกุ้งกุลาดำ <i>Penaeus monodon</i> โดยการตรวจลายพิมพ์ดีเอ็นเอ	T_539023
25.	ชโลบล วงศ์สวัสดิ์ (มช.)	ความหลากหลายของหอยน้ำจืดในลุ่มน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	R_139031
26.	กานดา คำชู (มช.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	การสำรวจและการใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนศึกษาพื้นผิวพยาธิตัวกลมในปลาน้ำจืดจากลุ่มน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_541021
27.	อดิเทพพรชัย ภาชนะวรรณ (มช.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	ความหลากหลายและการศึกษาพื้นผิวของพยาธิใบไม้ในปลาน้ำจืดจากลุ่มน้ำแม่สา	T_540084
28.	นิพนธ์ หมดอาหิน (มช.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	การสำรวจหอยน้ำจืดกลุ่มโมโนซิเอนีจากปลาดุกลูกผสม (บึกอู๋) ในบ่อเลี้ยง อ. สันทราย จ. เชียงใหม่	T_542083
29.	อรธพร นิษพันธ์ (มช.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	การสำรวจและศึกษาพื้นผิวของหอยน้ำจืดในสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ และสัตว์เลื้อยคลานบางชนิด จากลุ่มน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_541064
30.	ประลองยุทธ ศรีบาลวิทย์ (มช.) ชโลบล วงศ์สวัสดิ์	ความหลากหลายทางพันธุกรรมของพยาธิใบไม้จากกระเพาะผ้าขี้ริ้วไคในบางอำเภอของ จ. เชียงใหม่	T_542084

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
31.	จรรยา จำนงค์ไทย (กทช.)	ฟอแรมมินิเฟอราน้ำกร่อยในยุคปัจจุบันจากภาคใต้ของประเทศไทย	R_142007
32.	อำนาจ ไรจนไพบูลย์ (มช.)	การติดตาม ตรวจสอบความหลากหลายทางชีวภาพของโปรโตซัวในแหล่งน้ำปิดและธารน้ำไหลผ่านสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	R_141028
33.	อินทิรา ประุงเกียรติ (มช.) อำนาจ ไรจนไพบูลย์	ความหลากหลายของโปรโตซัวและคุณภาพน้ำในคลองแม่ข่า จ. เชียงใหม่	T_541068
34.	เสาวภา อังสุภาณิช (มอ.)	ประชาคมสัตว์หน้าดินขนาดใหญ่ และวิธีเก็บตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดในทะเลหลวงตอนล่างทะเลสาบสงขลาของประเทศไทยภาคใต้ (ปีที่ 1)	R_140035
35.	เสาวภา อังสุภาณิช (มอ.)	ประชาคมสัตว์หน้าดินขนาดใหญ่ และวิธีเก็บตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดในทะเลหลวงตอนล่างทะเลสาบสงขลาของประเทศไทยภาคใต้ (ปีที่ 2)	R_142016
36.	กานดา เรืองหนู (มอ.) เสาวภา อังสุภาณิช	ผลกระทบของการเลี้ยงปลากะพงขาว <i>Lates calcarifer</i> (Bloch) ในกระชังต่อความหลากหลายของสัตว์หน้าดินขนาดใหญ่ บริเวณบ้านล่างท่าเสา ในทะเลสาบสงขลาตอนล่าง	T_541039
37.	มงคลรัตน์ เจริญพรทิพย์ (มอ.) เสาวภา อังสุภาณิช	ความชุ่มชื้นและความหลากหลายของแอนเนลิดในทะเลหลวงตอนล่างและปัจจัยสิ่งแวดล้อม	T_541044
38.	สุภาวดี จุลละสร (มร.)	ความหนาแน่นของสัตว์หน้าดินขนาดเล็กในแหล่งอาศัยที่แตกต่างกันของเกาะภูเก็ต	R_141039
39.	ปรางทิพย์ ศิลปวิจิตร (มร.) สุภาวดี จุลละสร	การเปรียบเทียบความหลากหลายของฮาร์แพคทีคอย โคพิพอด ในแหล่งหญ้าทะเล 6 ชนิด บริเวณบ้านป่าคลอง จ. ภูเก็ต โดยเน้นศึกษาวงศ์ Longipediidae	T_543058
40.	วาสนา พรรณเทวี (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	การเปลี่ยนแปลงของกลุ่มสัตว์ทะเลหน้าดินขนาดใหญ่บริเวณหาดทรายของ จ. ระยอง	T_541091
41.	นิลนาถ ชัยชนาวีสุทธิ (จุฬาฯ)	ความหลากหลายทางชีวภาพของประชากรฟองน้ำที่อาศัยอยู่ในแนวปะการัง บริเวณชายฝั่งทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก (จ. ชลบุรี-ตราด)	R_140010
42.	สายประทีป อาษา (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	การสืบพันธุ์ของฟองน้ำ <i>Reniera</i> sp. (Porifera: Demospongiae: Haplosclerida) บริเวณกลุ่มปะการังอ่าวไทยตอนใน	T_541015
43.	นภลัย จันทรักษ์ (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	นิเวศวิทยาของพรมทะเล <i>Palythoa</i> sp. (Anthozoa : Zoanthidea) ในสภาพแวดล้อมที่มีความขุ่นสูง	T_544016
44.	จำเริญ บัวเรือง (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	นิเวศวิทยาประชากรของเม่นทะเล <i>Diadema setosum</i> บริเวณกลุ่มปะการังในอ่าวไทย	T_543053
45.	นิสิต เรืองสว่าง (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	การร่อนทางชีวภาพโดยเม่นทะเลชนิด <i>Diadema setosum</i> ในกลุ่มปะการังเกาะคังคาว บริเวณอ่าวไทยตอนใน	T_541003
46.	นฤมล กรณณิตนันท์ (จุฬาฯ) สุรพล สุदारา	ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อปะการัง	T_540009
47.	กิตติโชติ งามประสิทธิ์ (จุฬาฯ) สุรพล สุदारา	การถูกทำลายของปะการังจากการท่องเที่ยว และการฟื้นตัวในระยะสั้น บริเวณเกาะรีนและเกาะครก จ. ชลบุรี	T_542058
48.	ปานหทัย นพชินวงศ์ (มร.) ธรรมศักดิ์ ยี่มิน	การสืบพันธุ์ของปะการังอ่อน <i>Cladiella</i> sp. (Cnidaria: Anthozoa: Alcyonacea) บริเวณกลุ่มปะการังอ่าวไทยตอนในและอ่าวไทยฝั่งตะวันออก	T_541092
49.	ทงศักดิ์ จันทรเมฆากุล (มอ.) หรรษา จรรย์แสง	การศึกษาฤดูกาลการสืบพันธุ์ของปะการังแข็งบริเวณแนวปะการังเกาะภูเก็ต	T_542086
50.	ทรงวุฒิ จันทะรัง (บูรพา) วิภูษิต มั่นทะจิตร	โครงสร้างชุมชนของปะการังแข็งบริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของประเทศไทย	T_543042

ลำดับ หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
51. นนทวิษณุ ดันทวนิช (จุฬาฯ) อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบุรณ์	ความหลากหลายของชนิดและความชุกชุมของแมลงกะพรุนใน Rhizostome ไฟลัม Cnidaria บริเวณชายฝั่ง จ. ชลบุรี และเพชรบุรี	T_543051
52. พรทิพย์ จันทรมงคล (มช.)	การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงน้ำกลุ่มไตรคอปเทอรา ในประเทศไทย และการประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจคุณภาพน้ำ	R_140019
53. พงศ์ศักดิ์ เหล่าดี (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	ความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงน้ำเพื่อการชี้วัดและตัดสินใจคุณภาพ สิ่งแวดล้อม	T_543021*
54. อาทิตย์ นันทขว้าง (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	การใช้บทบาทการกินของแมลงน้ำเป็นดัชนีประเมินสภาพระบบนิเวศและ คุณภาพน้ำจากลำธารในอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และอุทยานแห่งชาติดอย อินทนนท์	T_544004
55. สมยศ ศิลาล้อม (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	ความหลากหลายและการกระจายของตัวอ่อนแมลงหนอนปลอกน้ำจากลำธารที่ระดับ ความสูงต่างกันบนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_541081
56. แต่งอ่อน พรหมมี (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	ความหลากหลายและการกระจายของแมลงหนอนปลอกน้ำตัวเต็มวัยจากลำธารที่ ระดับความสูงต่างกันบนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_541082
57. ธรรมวัตร แก้วตาปี (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	ความหลากหลายทางชีวภาพของแมลงหนอนปลอกน้ำที่สัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่แบบ ต่างๆ โดยใช้วิธีกับดักตัวเต็มวัยจากตัวอ่อน	T_542089
58. เพ็ญแข ธรรมเสนานุภาพ (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	ชีวประวัติและอัตราผลผลิตขั้นต้นของแมลงหนอนปลอกน้ำ (Trichoptera: Calamoceratidae) ในลำธารที่แตกต่างกันบนอุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	T_542090
59. ศิราภรณ์ ชื่นบาล (มช.) พรทิพย์ จันทรมงคล	การติดตามตรวจสอบดัชนีคุณภาพน้ำและสภาพแวดล้อมด้วยกลุ่มแมลงหนอน ปลอกน้ำ	T_543020*
60. นฤมล แสงประดับ (มช.)	การศึกษาการกระจายของตัวอ่อนแมลงกลุ่ม Ephemeroptera Plecoptera และ Tricoptera (EPT) ในลำธารต้นน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	R_141006
61. ศุภลักษณ์ ระดมสุข (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงหนอนปลอกน้ำวงศ์ Hydropsychidae บริเวณห้วยพรม แล้ง และห้วยห้วยแคว้อ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_539017
62. ประสาท เหนือเฉลิม (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงหนอนปลอกน้ำวงศ์ Leptoceridae ในลำธารห้วยห้วย แคว้อ และห้วยพรมแล้ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_541071
63. วิไลลักษณ์ ไชยปะ (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงหนอนปลอกน้ำวงศ์ Philopotamidae ในลำธารห้วยห้วย แคว้อและห้วยพรมแล้ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_541072
64. อลงกรณ์ ผาผง (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงชีปะขาววงศ์ Leptophlebiidae ในห้วยห้วยแคว้อและห้วย พรมแล้ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_541073
65. บุญเสรีयर บุญสูง (มช.) นฤมล แสงประดับ	ความหลากหลายชนิดของแมลงชีปะขาววงศ์ Heptageniidae ในลำธารห้วยห้วยแคว้อและห้วยพรมแล้ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว	T_542091
66. ศิริพร แซ่เฮง (มช.) นฤมล แสงประดับ	การเปรียบเทียบความหลากหลายชนิดของมวนน้ำจืดในแหล่งน้ำนิ่ง และแหล่งน้ำไหล	T_541074
67. มณฑาท ไตรภพ (มหิดล) รจนา แก้วแจ่ม	ความหลากหลายทางพันธุกรรมของเพลี้ยกระโดด (Planthoppers) และเพลี้ยจักจั่น (Leafhoppers) ในประเทศไทย	T_540067*
68. เฉลียว กุวงศ์ดิลก (มหิดล)	การศึกษาความหลากหลายของสปีชีส์ของริ้นดำในประเทศไทย	R_139007

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
69.	เฉลา สารานัติ (มหิดล) เฉลียว กุวังคะติลิก	การศึกษาคาร์โบไฮโปเพื่อจำแนกชนิดแมลงวันผลไม้กลุ่มสปีชีส์ซับซ้อนในประเทศไทย	T_542008
70.	อัญชลี แซ่หลี (มหิดล) เฉลียว กุวังคะติลิก	การศึกษากลุ่มประชากรแมลงวันผลไม้ <i>Bactrocera tau complex</i> (Diptera: Tephritidae) ในประเทศไทย โดยใช้เทคนิคอเล็กโทรโฟรีซิส	T_542009
71.	ชัชวาล สงวนศิลป์ (มหิดล) สุจินดา ธนะภูมิ	การศึกษากฎพันธุศาสตร์ของ hopper transposable element จากจีโนมของแมลงวันผลไม้ในกลุ่มสปีชีส์ซับซ้อนของแมลงวันแดงกวาง (<i>Bactrocera tau</i> (Walker)) ที่พบในประเทศไทย	T_542007
72.	ณรงค์ พลชา (มหิดล) สังวรณ์ กิจทวี	การศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างพืชผลไม้ แมลงวันผลไม้ และ parasitoids	T_541061**
73.	สิริพงศ์ สิงหงษ์ (มหิดล) สังวรณ์ กิจทวี	การศึกษาคือความหลากหลายของแตนเบียนศัตรูแมลงวันผลไม้ โดยการตรวจสอบไมโตคเอนโดรไมโซม	T_540050
74.	อัญชญา ท่านเจริญ (มหิดล) สังวรณ์ กิจทวี	การศึกษาคือความหลากหลายทางชีววิทยาของประชากรหึ่งห้อยในบริเวณที่สูงและที่ราบ	T_541053
75.	ทรรคนีย์ ไชยวงศ์ (จุฬาฯ) สิริวัฒน์ วงศ์ศิริ	การวิเคราะห์ทางมอริโฟเมตริกของผึ้งมีม <i>Apis florea</i> Fabricius, 1787 ในประเทศไทย	T_543065
76.	สุรเทพ ภูทอง (จุฬาฯ) ศิริพร สิทธิประณีต	การตรวจสอบความแตกต่างทางพันธุกรรมของผึ้งโพรงไทย <i>Apis cerana</i> โดยใช้บริเวณควบคุมของไมโทคอนเดรียลดีเอ็นเอ	T_541069
77.	ศิริพร สิทธิประณีต (จุฬาฯ)	ความหลากหลายของจีโนไทป์ของผึ้งโพรงในประเทศไทย ซึ่งแสดงโดยพอลิมอร์ฟิซึมของดีเอ็นเอ	R_139024
78.	ศิริพร สิทธิประณีต (จุฬาฯ)	รอยัลเซลล์ที่ผลิตจากประชากรผึ้งโพรงกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศไทย	R_143023
79.	ยุพา หาญบุญทรง (มช.)	การศึกษาคือความหลากหลายของดั่งมูลสัตว์	R_142012
80.	ยุพา หาญบุญทรง (มช.)	การศึกษาระบบอนุกรมวิธานของดั่งมูลสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	R_140004
81.	สุระ พิมพ์สาลี (มช.) ยุพา หาญบุญทรง	ความหลากหลายทางชีวภาพของดั่งมูลสัตว์ในเขต จ. ขอนแก่น และชัยภูมิ	T_540086
82.	สิงโต บุญโรจน์พงศ์ (มอ.) จุฑามาส ผลพันธ์	การศึกษาคือเปรียบเทียบความหลากหลายของชนิดและความชุกชุมของดั่งมูลสัตว์ (Coleoptera: Scarabaeidae) ระหว่างป่าที่สมบูรณ์และป่าที่ถูกรบกวน บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดงนาข้าง จ. สงขลา	T_542014
83.	จรรยา เจตนเจริญ (มหิดล) Warren Y. Brockelman	บทบาทของดั่งมูลสัตว์ในการเคลื่อนย้ายเมล็ดพืชจากกองมูลของชะนีมือขาว	T_543017
84.	เดชา วิวัฒน์วิทยา (มก.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของมดในป่า บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (ปีที่ 1)	R_141003
85.	เดชา วิวัฒน์วิทยา (มก.)	ความหลากหลายทางชีวภาพของมดในป่า บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (ปีที่ 2)	R_142010
86.	รุ่งนภา พูลจำปา (มก.) เดชา วิวัฒน์วิทยา	การใช้มดเป็นตัวบ่งชี้สังคมพืชในบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	T_543033
87.	อุดมลักษณ์ หนูล้อมทรัพย์ (มก.) อวบ สารถ้อย	การใช้มดเป็นตัวบ่งชี้ความหลากหลายทางชีวภาพ: การพัฒนาวิธีการทดลองเพื่อการพยากรณ์ และการวัดความหลากหลายทางชีวภาพ	T_541063
88.	อ่องน ลิ่ววานิช (DAO)	ความหลากหลายของแมลงกินได้ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	R_141005
89.	สุภาพ ณ นคร (มช.)	ความหลากหลายของสัตว์ไม่มีกระดูกที่ใช้เป็นอาหารในเขต จ. ขอนแก่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	R_341008
90.	สุวิทย์ วรรณศรี (รท.พช.)	ความหลากหลายของสัตว์ในท้องถิ่นบางชนิดที่ใช้เป็นอาหารในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย	R_141009
91.	อาจันต์ รัตนพันธุ์ (มช.) ยุพา หาญบุญทรง	ความหลากหลายของแมลงกินได้และการศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์ของจีโนมสกุล <i>Brachytrupes</i> ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	T_542011
92.	จุฑามาส ผลพันธ์ (มอ.)	ความหลากหลายของแมลงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดงนาข้าง (เทือกเขาบรรทัด)	R_139022

ลำดับ	หัวข้อโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
93.	ทัศนีย์ แจ่มจรรยา (มข.)	การศึกษาความหลากหลายทางสัตววิทยาในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน	R_139008
94.	สุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ (กปม.)	ความหลากหลายของแมลงดอกสัก และนิเวศวิทยาทางด้านการผสมเกสรของไม้สัก	R_140008
95.	ฉวีวรรณ หุตะเจริญ (กปม.)	การพัฒนาวิธีการตรวจสอบและวัดความหลากหลายทางชีวภาพ: การใช้แมลงเป็นดัชนีของความหลากหลายทางชีวภาพ	R_239004
96.	ภควิน ด่านกิตติภาณุ (มข.) เสาวภา สนธิไชย	ความหลากหลายและการกระจายของแมงมุมในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	T_542094
97.	อังศุมาลย์ จันทราบัตย์ (มก.)	การสำรวจไรสีขาในประเทศไทย	R_139033
98.	อังศุมาลย์ จันทราบัตย์ (มก.)	การศึกษานิตชีววิทยาและการแพร่กระจายของไรสีขาในภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	R_140020
99.	ภาวีนี หนูชนะภัย (มก.) อังศุมาลย์ จันทราบัตย์	ความหลากหลายของไรสีขาบนพืชสมุนไพรใน จ. นครปฐม	T_542096
100.	เบญจวรรณ ศิริเวชวิวัฒน์ (มก.) อังศุมาลย์ จันทราบัตย์	สัตววิทยาภายนอก ชีววิทยาและเขตแพร่กระจายของไรศัตรูผลิตภัณฑ์อาหารทะเลแห่ง <i>Lardoglyphus konoii</i> (Sasa and Asanuma)	T_543011
101.	ชุตติมา แสงสีจันทร์ (มก.) อังศุมาลย์ จันทราบัตย์	นิเวศวิทยาของไรแดงมะม่วง <i>Oligonychus mangiferus</i> Rahman and Supra และการป้องกันกำจัดด้วยตัวสารสกัดจาก Holy Basil, Sweet Basil, Lemon Grass และ Neem	T_543047
102.	เทวินทร์ กุลปิยะวัฒน์ (มก.) ณิศ กীরติบุตร	ความต้านทานและกลไกความต้านทานต่อสารฆ่าไรบางชนิดของไรแดงแอฟริกัน <i>Eutetranychus africanus</i> (Tucker)	T_543023*
103.	วิรัช ตั้งจริงใจ (จุฬาฯ) พัชรา วีระกะลัส	ความหลากหลายทางพันธุกรรมของไรฝ้าย <i>Tropilaelaps</i> spp. ที่ศึกษาโดยการหาลำดับเบสของบริเวณ ITS และโดยการวิเคราะห์ด้วย RAPD	T_540062
104.	จริยา เล็กประยูร (จุฬาฯ)	ชีวภูมิศาสตร์ของไร <i>Varoa</i> sp. ของฝ้ายโพรงไทย ณ บริเวณแหลมมลายู	R_144014
105.	นันทวรรณ ประภามณฑล (มหิดล) คันสนีย์ ชูแวว	มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในพื้นที่ชุ่มน้ำกรณีศึกษา บึงละหาน จ. ชัยภูมิ	T_543064
106.	ชนิษฐา เจริญพานิช (มหิดล) เกษม กุลประดิษฐ์	ผลของการจัดการทางการเกษตรในระบบเกษตรที่ยั่งยืนที่มีต่อสมบัติของดินและสิ่งมีชีวิตในดิน	T_543078

กลุ่ม 5: สัตว์มีกระดูกสันหลัง

ลำดับ	หัวข้อโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	นิติศักดิ์ ทองหวาน (มอ.) เริงชัย ดันสกุล	ความชุกชุม และความหลากหลายของชนิดพรรณปลา บริเวณคลองป่าชุมชนลุ่มนอม และคลองตูด จ. สงขลา	T_540071
2.	ศิริประภา เปรมเจริญ (มก.)	ความหลากหลายชนิดของปลากลุ่มปลาบู่ (Suborder Gobioidi) ในพื้นที่ป่าชายเลนและปากแม่น้ำ (ระยะที่ 1): อ่าวไทยตอนบน	R_143001
3.	ชวลิต วิทยานนท์ (ปม.)	ความหลากหลายชนิด สถานภาพ ของพรรณปลาในลุ่มแม่น้ำสงครามตอนล่าง และความสำคัญต่อเศรษฐกิจสังคมพื้นบ้าน	R_141024
4.	สมศักดิ์ พิภพภิญโญ (มจ.)	ความหลากหลายของประชากรปลาในลำน้ำแม่สา อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ. เชียงใหม่	R_139032
5.	รติมา ครุวรรณเจริญ (จุฬาฯ) วิมล เหมะจันทร์	อนุกรมวิธานของปลาในกลุ่มกูรา (Pisces: Polynemidae) ในน่านน้ำไทย	T_541041

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
6.	ธงชัย จำปาศรี (มข.) สิบสิน สนธิรัตน์	การศึกษานุกรมมิวชันของปลาในแม่น้ำยม	T_540057
7.	จรงค์จิต สุนัยรัตนภรณ์ (มก.) ประจิดร วงศ์รัตน์	อนุกรมมิวชันของปลาไทยชนิดที่จัดไว้ในสกุล <i>Puntius</i> Hamilton, 1822	T_540060
8.	ชัยวุฒิ กรุดพันธ์ (มก.) ประจิดร วงศ์รัตน์	กายวิภาคศาสตร์เปรียบเทียบและการย่อนบรรยายลักษณะของปลาในวงศ์ปลาเนื้ออ่อนที่พบในไทย	T_540059
9.	ภาสกร แสนจันแดง (มก.) ประจิดร วงศ์รัตน์	กายวิภาคศาสตร์เปรียบเทียบและการย่อนบรรยายลักษณะของปลาในวงศ์ Bagridae ที่พบในประเทศไทย	T_540063
10.	เกียรติกร สีตะพันธ์ (มข.) ปริศนา จริยวิทยาวัฒน์	การศึกษาคาร์ิโอไทป์ของปลาค้อ (สกุล <i>Schistura</i>) ใน จ. เชียงใหม่	T_542085
11.	มัลลิกา เจริญสุธาสิณี (มวล.)	การป้องกันอาณาเขตในปลากัดป่า (<i>Betta splendens</i>)	R_144015
12.	อุทัยรัตน์ ณ นคร (มก.)	การศึกษาคความแตกต่างทางพันธุกรรมของปลาสกุล <i>Clarias</i> และ <i>Prophagorus</i> ในประเทศไทย โดยใช้เทคนิค Protein Electrophoresis และ RAPD-PCR	R_139030
13.	ประเสริฐ ทองหนู่น้อย (จุฬาฯ) ณัฐจารีรัตน์ ปภาวสิทธิ์	การจำแนกชนิดและการกระจายของปลาวัยอ่อนในบริเวณป่าชายเลน อ. สีเกา จ. ตรัง	T_540045
14.	สุพิชญา วงศ์ชินวิทย์ (มก.) อภิชาติ เต็มวิษชากร	การจำแนกชนิดและการแพร่กระจายของปลาวัยอ่อน บริเวณป่าชายเลนในคลองหวาง จ. ระนอง	T_544024
15.	สันติ พ่วงเจริญ (มก.) อภิชาติ เต็มวิษชากร	องค์ประกอบและการแพร่กระจายของปลาวัยอ่อน ในบริเวณชายฝั่งจากปากคลองกล้วยถึงแหลมหินทุ่ง กิ่ง อ. สุขสำราญ จ. ระนอง	T_544025
16.	กิตติพันธ์ ทรัพย์คุณ (มอ.) พิมลพรรณ ลีละวัฒนากุล	นิเวศวิทยาการกินอาหารของปลาในหนองทะเลสองห้อง จ. ตรัง	T_542092
17.	นวลจันทร์ สิงห์คราญ (จุฬาฯ) สุรพล สุตารา	องค์ประกอบชนิดของปลาในคลองที่ผ่านป่าชายเลนซึ่งเป็นผลจากการใช้ที่ดินชายฝั่งบริเวณอ่าวตราด	T_541036
18.	สมชาย มหาถัยยานกุล (จุฬาฯ) สุรพล สุตารา	ชนิด การกระจาย และสถานภาพของโลมา ในอ่าวไทยตอนใน	T_539035
19.	กฤษณ อินทรสุข (จุฬาฯ) สุรพล สุตารา	การกระจายและความหลากหลายของสัตว์ทะเลตามฤดูกาลในแหล่งหญ้าทะเลที่อ่าวปัตตานี	T_541042
20.	โกวิท น้อยโคตร (มก.) วีรยุทธ์ เลหาะจินดา	ความหลากหลายชนิดของกบตัวเต็มวัย และลูกอ๊อดในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาคิชฌกูฏ จ. จันทบุรี	T_543073
21.	จันทร์ทิพย์ อินธาระ (มก.) วีรยุทธ์ เลหาะจินดา	การศึกษาโครงสร้างปากที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกินอาหารของลูกอ๊อดบางชนิด	T_542062
22.	สุรพล อัจสูงเนิน (มก.) วีรยุทธ์ เลหาะจินดา	Morphology and Activity of Gonad in Median-Striped Burrowing Frog, <i>Kaloula mediolineata</i> in Different Seasons	T_543010*
23.	วารุณี เหลืองสกุลพงษ์ (มก.) วีรยุทธ์ เลหาะจินดา	นิเวศวิทยาการสืบพันธุ์และการเติบโตในระยะวัยอ่อนของกบ 4 ชนิดที่อาศัยในระบบนิเวศน้ำไหล	T_542079
24.	เพลินพิศ ไชกชัยชำนาญกิจ (จุฬาฯ) วารุณี จุฬาลักษณ์านกุล	การตรวจสอบโครโมโซมเพศของกบนา (<i>Rana rugulosa</i>) ด้วยเทคนิคการย้อมแถบสีโครโมโซม	T_542059

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
25.	พรณรงค์ สิริปิยะสิงห์ (จุฬาย) วรวิทย์ จุฬาลักษณ์นากุล	การสำรวจและการศึกษาการไอโทปของคางคกสกุล <i>Bufo</i> ในประเทศไทย	T_542018
26.	ทัศนีย์ เอี่ยมมงคล (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ขนาดประชากร โครงสร้างประชากร และการใช้พื้นที่ของจงโคร่ง <i>Bufo asper</i> Gravenhorst, 1829 ในถ้ำธารลอดน้อย จ. กาญจนบุรี	T_544034
27.	อำพา เหลืองภิรมย์ (มช.)	การศึกษาเซลล์พันธุศาสตร์ของสัตว์และพรรณไม้บางชนิด ในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน จ. สกลนคร และภาพสีนูน	R_139010
28.	กัมปนาท ธาราภูมิ (มศ.)	การสำรวจชนิดสัตว์สะเทินน้ำ บริเวณป่าเต่าดำ จ. กาญจนบุรี	R_141035
29.	ธัญญา จันอาจ (อพวช.)	การศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานใน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา จ. ยะลา และนราธิวาส	R_144016
30.	วิเชษฐ คุนเชื้อ (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ความหลากหลายของชนิด และการแบ่งปันการใช้ทรัพยากร ในกลุ่มสัตว์สะเทิน น้ำสะเทินบก บริเวณลำธารในป่าดิบแล้ง ศูนย์วิจัยสัตว์ป่าฉะเชิงเทรา	T_539008
31.	ยอดชาย ช่วยเงิน (มก.) โอกาส ขอบเขตต์	ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานบริเวณอุทยาน แห่งชาติปางสีดา จ. สระแก้ว	T_541037
32.	เสาวนีย์ เสมาทอง (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ฐานข้อมูลและการศึกษามอร์โฟเมตริกของเต่าและตะพาบ ในประเทศไทย	T_539009
33.	คันสรียา วงศ์กลางกูร (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมของแหล่งวางไข่และสัณฐานวิทยา ของเปลือกไข่เต่าหญ้า <i>Lepidochelys olivacea</i> จากธรรมชาติและจากบ่อเลี้ยง	T_540014
34.	นพตล กิตนะ (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ภาวะสองรูปแบบทางเพศ และวงรอบการสืบพันธุ์ในรอบปี ของตะพานน้ำ <i>Amyda</i> <i>cartilaginea</i>	T_539007
35.	วชิระ กิตติมศักดิ์ (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ผลของความชื้นต่ออัตราการฟัก และผลของชนิดอาหารต่ออัตราการเติบโตของ ลูกตะพานน้ำ <i>Amyda cartilaginea</i>	T_540013
36.	ปิยวรรณ นิยมวัน (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ความหลากหลายของชนิด ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและประเภทของถิ่นที่อยู่อาศัย ของสัตว์วงศ์งูดินในประเทศไทย	T_541006
37.	คมศร เล่าห์ประเสริฐ (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	ความหลากหลายของสัตว์ในวงศ์ตะกวด การแพร่กระจายและความแตกต่างทาง สัณฐานวิทยาของสัตว์วงศ์ตะกวดในภาคใต้ของประเทศไทย	T_541005
38.	วิรัชญา อังศิริจินดา (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	นิเวศวิทยาและสัณฐานวิทยาของตะกอง <i>Physignathus cocincinus</i> ในประเทศไทย	T_541007
39.	อัญชลี เอาผล (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	สัณฐานวิทยาและนิเวศวิทยาการหาอาหารของตุ๊กแกบ้าน <i>Gekko gecko</i> (Linnaeus, 1758)	T_544035
40.	วชิรญาณ ปาวงวัฒนา (จุฬาย) วรวิทย์ จุฬาลักษณ์นากุล	การศึกษาการไอโทปของแย้ <i>Leiolepis belliana belliana</i> (Grey) ในเกาะแสมสาร และเกาะช้างเคียง จ. ชลบุรี	T_543032
41.	วัชรภรณ์ แก้วดี (จุฬาย) กัทร ชีรคุปต์	การศึกษาประชากรของนกน้ำและการประเมินความเหมาะสมของควนขี้เสียน เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ในการจัดตั้งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแรมซาร์	T_541086
42.	นิกร สุวรรณการณ (มอ.) เริงชัย ดันสกุล	ความหลากหลายชนิดพันธุ์นกในป่าไต่เทพ และควนหินลับ อ. สะบ้าย้อย จ. สงขลา	T_540006
43.	George A. Gale (มจร.)	การประมาณความหนาแน่นเบื้องต้นของนกหายากและนกใกล้สูญพันธุ์ 10 ชนิด ในป่าฝนเขตร้อนที่ราบต่ำซึ่งถูกรบกวนน้อย	R_143017
44.	โกเศศ รัตนะ (มอ.) เริงชัย ดันสกุล	ความหลากหลายของชนิดพันธุ์นกบริเวณป่าชุมชนลุงนอม จ. ยะลา และป่าต้นน้ำแม่ น้ำเทพา จ. สงขลา	T_540077

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
45.	รัศมีพร จิระเดชประไพ (มช.) นริทธิ์ สีตะสุวรรณ	การวิเคราะห์เสียงร้องสื่อสารของนกในวงศ์นกปรอดและวงศ์นกเอี้ยงบางชนิดใน จ. เชียงใหม่ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	T_542025
46.	ศิริวรรณ นาคขุนทด (มก.) พิไล พูลสวัสดิ์	การศึกษาแบบอย่างเสียงร้องของนกกกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	T_541025
47.	กนิษฐา อู่ถาวร (มก.) พิไล พูลสวัสดิ์	การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการเลือกกินอาหารของนกเงือกที่อยู่ในพื้นที่อาศัยเดียว กันในช่วงฤดูผสมพันธุ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จ. อุทัยธานี	T_542002
48.	กฤษณา ชายกวด (มก.) พิไล พูลสวัสดิ์	ความต้องการทางนิเวศวิทยาของนกปรอดบางชนิด (Family: Pycnonotidae) ใน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	T_541026
49.	เพชร ศรีสุรเมธีกร (มร.) มณี อัครวานนท์	ความหลากหลายเชิงพันธุกรรมของนกขุนทองในประเทศไทย	T_541050
50.	มณี อัครวานนท์ (มร.)	ความผันแปรของกลุ่มประชากรนกขุนทองในธรรมชาติของประเทศไทย	R_142025
51.	วัลภา จุฬารัตน (มร.) มณี อัครวานนท์	การวิเคราะห์สารประกอบในอาหารของนกขุนทอง	T_541070
52.	พรชัย วงศ์วาสนา (มร.) มณี อัครวานนท์	การศึกษาชีววิทยาประชากรของนกขุนทองในประเทศไทย	T_541049
53.	เสวย ศรีคำแท้ (มก.) โอภาส ขอบเขตต์	ชนิดและการใช้ประโยชน์ของนกในป่าเต็งรังและสวนป่ายุคาลิปตัส ในบริเวณโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ป่าหนองเต็ง-จักราช จ. นครราชสีมา	T_541038
54.	ภควัต โปธินาค (มก.) โอภาส ขอบเขตต์	ชีววิทยาการสืบพันธุ์ของนกแอ่นกินรังตะโพกขาว (<i>Collocalia germani</i> Oustalet, 1878)	T_544008
55.	ปราโมทย์ รัตติ (มก.) โอภาส ขอบเขตต์	ชีววิทยาการสืบพันธุ์ของนกแอ่นหางสีเหลือง (<i>Collocalia maxima</i> Hume, 1878)	T_543061
56.	สหเทพ จันทรวิมล (มก.) อภินันท์ สุประเสริฐ	การศึกษาลักษณะทางจุลกายวิภาค และเนื้อเยื่อเคมี ของต่อมน้ำลายนกแอ่นกินรังตะโพกขาว (<i>Collocalia germani</i>)	T_544001
57.	วีณา เมฆวิชัย (จุฬาฯ)	ความหลากหลายทางชีวภาพและแนวทางการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ไก่อฟ้า ในภาคเหนือตอนบน	R_142013
58.	ภัทรา พลับเจริญสุข (จุฬาฯ) วีณา เมฆวิชัย	การแปรผันทางพันธุกรรมของนกยูงไทย <i>Pavo muticus</i> ในภาคเหนือของประเทศไทย	T_542072
59.	สิริรักษ์ อารทรากร (จุฬาฯ) วีณา เมฆวิชัย	นิเวศวิทยาการสืบพันธุ์ และการเข้าใช้พื้นที่เกษตรกรรมของนกยูงเขียว <i>Pavo muticus</i> Linnaeus, 1766 ที่อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง	T_543050
60.	ปิยมาศ การสมดี (จุฬาฯ) วีณา เมฆวิชัย	ความแปรผันทางพันธุกรรมของสายพันธุ์ไก่อพื้นเมือง <i>Gallus domesticus</i> ของไทยโดยไมโครแซทเทลไลท์ดีเอ็นเอ	T_541083
61.	บริพัตร ศิริอรุณรัตน์ (จุฬาฯ) วีณา เมฆวิชัย	ความแปรผันของลำดับนิวคลีโอไทด์บนไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอภายในและระหว่าง ไก่อฟ้า <i>Gallus gallus gallus</i> และ <i>Gallus gallus spadiceus</i> ในประเทศไทย	T_541033
62.	ประมง เบกไชสง (จุฬาฯ) วีณา เมฆวิชัย	ความแปรผันของไมโครแซทเทลไลท์ดีเอ็นเอของไก่อป่าคุ่มหูแดง <i>Gallus gallus</i> <i>spadiceus</i> ในตอนเหนือและตอนใต้ของประเทศไทย	T_541043
63.	เพทาย พงษ์เพียรจันทร์ (มช.)	การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของโคขาวลำพูน โดยใช้ไมโครแซทเทลไลท์ มาร์คเกอร์	R_140013
64.	รัตนวัฒน์ ไชยรัตน์ (มก.) อุทิศ ภูฏอินทร์	นิเวศวิทยาของกวางผา [<i>Nemorhaedus goral</i> (Hardwicke, 1825)] ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอมก๋อย จ. เชียงใหม่ และตาก	T_539020

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
65.	ธีรภัทร ประยูรสิทธิ์ (UMN) James Smith	การศึกษาการแบ่งแยกทางนิเวศของกระตังและวัวแดง ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	T_540002*
66.	Antony Lynam (WCS)	การติดตามตรวจสอบนิเวศวิทยาของสัตว์บกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประเทศไทย	R_243001
67.	Warren Y. Brockelman (มหิดล)	Effects of Human Landuse on Faunal Abundance in Some Thai Forest Reserves	R_239002
68.	อนรรฆ พัฒนวิบูลย์ (UVIC) Philip Dearden	Wildlife Response to Habitat Fragmentation and Other Human Influences in Tropical Montane Evergreen Forests, Northern Thailand	T_540001*
69.	บุษบง กาญจนสาขา (กปม.)	การติดตามศึกษาความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ใน พื้นที่ป่าคลองแสง จ. สุราษฎร์ธานี	R_142019
70.	ยงยุทธ ไตรสุรัตน์ (AIT) อภิสิทธิ์ เอี่ยมหน่อ	โครงการสำรวจและจัดทำแผนที่ลักษณะการกระจายของสัตว์ป่า ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ. นครนายก สระบุรี ปราจีนบุรี และนครราชสีมา	T_539004
71.	สมโภชน์ ศรีโกสามาตร (มหิดล)	โครงการนำร่องเพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในบริเวณป่าเต่าดำ จ. กาญจนบุรี	R_142030
72.	เยาวลักษณ์ ชัยมณี (กทช.)	ความหลากหลาย และวิวัฒนาการของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กในประเทศไทย	R_140033
73.	อภิรดี ศรีภูมิ (จุฬาฯ) พรรณณี ชีโนรักษ์	การไอโทปของสัตว์บางชนิดในวงศิวเวรรีตี	T_543039
74.	อดุลย์ สุวรรณเวช (มหิดล) Warren Y. Brockelman	การศึกษาทางพฤติกรรมของการบรรลุภาวะเต็มวัยของชะนีมือขาว (<i>Hylobates lar</i>) ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประเทศไทย	T_540018
75.	กันยา อนุกุลธนากร (จุฬาฯ) สุจินดา มาลัยวิจิตรนนท์	ลำดับนิวคลีโอไทด์ของยีนพาราไทรอยด์ซอร์โมนในลิงโลกใหม่และลิงโลกเก่า	T_542067
76.	โสฬส ศิริไสย์ (มหิดล)	การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน รอบป่าเต่าดำ	R_342001
77.	ยศ สันตสมบัติ (มช.)	ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับ พืชอาหารและยาในวัฒนธรรมการผลิตและวิถีชีวิตและกลุ่มชาติพันธุ์ทางภาคเหนือ ของประเทศไทย (เฟสที่ 1)	R_340007
78.	ยศ สันตสมบัติ (มช.)	ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น: การสร้างฐานข้อมูลต้น และการ ศึกษาวิเคราะห์ระบบการจัดการทรัพยากรชีวภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือตอนบน (เฟสที่ 2)	R_341017

กลุ่ม 6: การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	Nigel Hywel-Jones (ศษ.)	โครงการห้องปฏิบัติการด้านเชื้อรา	R_638006
2.	Nigel Hywel-Jones (ศษ.)	Collection and Isolation of Named Isolate of Insect Fungi From Thailand	R_643007
3.	เลขา มาโนช (มก.)	การเก็บรวบรวมและเก็บรักษาสายพันธุ์เชื้อราในดินและน้ำ	R_638004
4.	อรินทิพย์ ธรรมชัยพิเนต (มก.)	การเก็บรวบรวมและเก็บรักษาสายพันธุ์ Actinomycetes ในดิน	R_639005
5.	ยุวดี ตาลวานิช (ศษ.)	การตรวจหายีน Polyketide Synthase TypeI และ TypeII จาก Actinomycetes คัดแยกจากดินในประเทศไทย	R_640006
6.	Janet Jenifer Luangsa-ard (ศษ.)	A Phlogenetic Study of <i>Paecilomyces</i> and Related Genera	R_143008
7.	Patricia Looby Watts (ศษ.)	<i>In Vitro</i> Analysis of Insect Fungus Collection: A Cytotoxicity Study	R_642006
8.	ภัชราพร วงศ์พิฑูรยาพร (ศษ.)	การตรวจสอบเอนไซม์ที่มีประโยชน์ทางอุตสาหกรรมจากเชื้อจุลินทรีย์ที่พบในประเทศไทย	R_641004
9.	กัญญวิมล กীরติกร (ศษ.)	การคัดหาสารแก้อักเสบจากสารสกัดจากธรรมชาติโดยใช้ Dermal Fibroblasts ของคน และเซลล์ของหนูที่ไม่มี Cyclooxygenase-1 หรือ -2	R_641007
10.	กัญญวิมล กীরติกร (ศษ.)	การพัฒนาวิธีการคัดหาสารแก้อักเสบจากสารสกัดจากธรรมชาติให้เป็นวิธี Rapid Throughput	R_643004

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
11.	สุมาลี กัจจรวรงค์ไพศาล (ศษ.)	การตรวจหาสารต้านมาลาเรียจากสารสกัดจากพืชและจุลินทรีย์ในประเทศไทย: การตรวจกับเชื้อมาลาเรียในงานทดลอง	R_643001
12.	ประสิทธิ์ ผลิตผลการพิมพ์ (มหิดล)	การตรวจกรองสารที่ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อวัณโรค	R_639002
13.	สำริ มั่นเขตต์กรณ์ (บูรพา)	การพัฒนา Cell line จากคนไข้ไทยที่เป็นมะเร็งเพื่อใช้ในการตรวจสอบสารออกฤทธิ์ที่ต่อต้านมะเร็ง	R_640002
14.	วันเชิญ โภธาเจริญ (ศษ.)	การจัดตั้งศูนย์เก็บจุลินทรีย์เฉพาะชนิด ณ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	R_640005
15.	วันเชิญ โภธาเจริญ (ศษ.)	การพัฒนาระบบการบริหารและจัดการทรัพยากรจุลินทรีย์ ณ หน่วยปฏิบัติการเก็บรักษาสายพันธุ์จุลินทรีย์ ศษ.	R_642004
16.	ยอดหทัย เทพธรานนท์ (มหิดล)	โครงการห้องปฏิบัติการทรัพยากรชีวภาพ (เฟสที่ 1)	R_638005
17.	ยอดหทัย เทพธรานนท์ (มหิดล)	โครงการห้องปฏิบัติการทรัพยากรชีวภาพ (เฟสที่ 2)	R_641005
18.	ยอดหทัย เทพธรานนท์ (มหิดล)	การตรวจสอบหาสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากสารสกัดจากพืชและจุลินทรีย์ (เฟสที่ 1)	R_640003
19.	ยอดหทัย เทพธรานนท์ (มหิดล)	การตรวจสอบหาสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากสารสกัดจากพืชและจุลินทรีย์ (เฟสที่ 2)	R_641006
20.	ยอดหทัย เทพธรานนท์ (ศษ.)	การหาสารออกฤทธิ์ชีวภาพจากจุลินทรีย์ที่แยกได้จากประเทศไทย: โครงการคัดแยก รวบรวมแหล่งต่าง ๆ เพื่อการตรวจสอบหาสารออกฤทธิ์ชีวภาพ และการหาสารออกฤทธิ์ชีวภาพจากจุลินทรีย์	R_643005
21.	ประสาธ กิตตะคุปต์ (ศษ.)	การศึกษาองค์ประกอบเคมีและสารออกฤทธิ์ชีวภาพในพืช	R_643003
22.	วันเชิญ โภธาเจริญ (ศษ.)	Isolation and Identification of Yeasts for Bioresource Screening Program	R_644001
23.	สมศักดิ์ ศิวชัย (ศษ.)	Isolation of Fungi for the Bioresources Screening Programme	R_644002
24.	สมศักดิ์ ศิวชัย (ศษ.)	Collection and Isolation of Lichens Fungi for the Bioresources Screening Program	R_644003
25.	วิทยา มีวุฒิสม (มหิดล)	การตรวจกรองหาสารมีฤทธิ์ทางชีวภาพของราเอนโดไฟท์ในต้นพืชสมุนไพรไทย	R_642003
26.	วัฒนา พันธุ์พืช (มหิดล) สุเทพ ไวยครุชธา	สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากราเอนโดไฟท์ของพืชสมุนไพรไทย	T_542104
27.	ประพนธ์ โมพันธ์ (มข.) พัชรี แสนจันทร์	ผลกระทบของสารกำจัดแมลงศัตรูพืชต่อกิจกรรมของจุลินทรีย์ดินและลักษณะสมบัติของดินเกษตรกรรม	T_540066
28.	มาลี ตั้งระเบียบกุล (LARTC)	การคัดเลือกสายพันธุ์เชื้อราในการควบคุมเพลี้ยอ่อน	R_642002
29.	สุพัฒน์ คำไทย (มก.) ประเทือง พุ่มซ้อน	การผลิตเยื่อแบบอัลคาไลน์ซัลไฟด์และการฟอกเยื่อแบบปราดจากสารคลอรีนจากไผ่ตง	T_544036
30.	เรวดี ชูช่วย (มก.) สุรพล วิเศษสวรรค์	ประสิทธิภาพของสารสกัดจากตะไคร้หอม (<i>Cymbopogon winterianus</i> Jewitti) และสะเดา (<i>Azadirachta indica</i> var. <i>siamensis</i> Valetton) กับการเปลี่ยนแปลงระดับเอนไซม์ทำลายพืชในเห็บสุนัข (<i>Rhipicephalus sanguineus</i> Latreille)	T_540065
31.	มณัญญา เพียรเจริญ (จุฬาฯ) จริยา เล็กประยูร	ผลของสารสกัดจากใบสาบเสือ <i>Chromolaena odorata</i> (L.) ต่อการเปลี่ยนแปลงระดับเอนไซม์กำจัดพิษของหนอนใยผัก <i>Plutella xylostella</i> L.	T_539018
32.	อมรชัย ไตรคุณากรวงศ์ (จุฬาฯ) วันชัย ดีเอกนามกุล	องค์ประกอบทางเคมีและฤทธิ์ต้านจุลชีพของน้ำมันระเหยจากพืชไทยในวงศ์ Asteraceae	T_540079*
33.	นิจศิริ เรืองรังษี (จุฬาฯ)	ความหลากหลายของพืชไทยในวงศ์ Labiatae, Lauraceae, Compositae และ Rutaceae ในการสร้างองค์ประกอบทางเคมีของน้ำมันระเหย	R_639003
34.	ดาวจันทร์ ชูโชติ (จุฬาฯ) นิจศิริ เรืองรังษี	องค์ประกอบทางเคมีของน้ำมันระเหยจากพืชในวงศ์ Lamiaceae ของไทย	T_540080
35.	ชมกมล อุบลนุช (จุฬาฯ) นิจศิริ เรืองรังษี	องค์ประกอบทางเคมีและฤทธิ์ในการต้านจุลชีพของน้ำมันระเหยจากพืชไทยในวงศ์ Lauraceae	T_541008
36.	ปิยรัตน์ นาควิโรจน์ (จุฬาฯ) สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ	ความเป็นพิษของเมนทอล ไทมอล และน้ำมันสะเดาต่อไรศัตรูผึ้ง <i>Tropilaelaps clareae</i> และส่วนตักค้างในน้ำผึ้ง	T_539027

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
37.	สุรัชย์ สิททิภักษร์รัตน์ (จุฬาฯ) สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ	การสำรวจหาประสิทธิภาพของสายพันธุ์ต่าง ๆ ของ <i>Bacillus thuringiensis</i> ในการควบคุมหนอนผีเสื้อกินใบฝิ่งขนาดเล็ก <i>Achroia grisella</i> และหนอนผีเสื้อกินใบฝิ่งขนาดใหญ่ <i>Galleria mellonella</i>	T_539024
38.	เฉลิมพล เกิดมณี (ศษ.)	โครงการอนุรักษ์พันธุ์พืชในสภาพปลอดเชื้อ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	R_639004
39.	โกวิท กิตติตระกูลญะนันท์ (มก.) สุรียา ตันติวิวัฒน์	การอนุรักษ์และขยายพันธุ์กล้วยไม้ เอื้องปากนกแก้ว โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	T_540004
40.	นรารัตน์ พรหมศร (มอ.) คำนูน กาญจนภูมิ	การเก็บรักษาและขยายพันธุ์กล้วยหิน (<i>Musa sapientum</i> Linn.) โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	T_544026
41.	ดวงรัตน์ เขียวชาญวิทย์ (รพ.บางกระทุ่ม)	การพัฒนาการผลิตยาสมุนไพรในระดับอุตสาหกรรมในระบบสาธารณสุขมูลฐานในชนบท	R_639001

กลุ่ม 7: ชุดโครงการ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอน”

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	ขวลิต วิทยานนท์ (ปม.)	การวิจัยเพื่อแผนแม่บทการท่องเที่ยวของ จ. แม่ฮ่องสอน ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	R_341016
2.	นริทธิ์ สีตีสสุวรรณ (มช.)	การสำรวจชนิดของนกและพัฒนาศักยภาพของชุมชนตัวอย่าง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จ. แม่ฮ่องสอน	R_341009
3.	ยศ สันตสมบัติ (มช.)	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการปรับตัวทางวัฒนธรรมและศักยภาพในการจัดการทรัพยากรชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ใน จ. แม่ฮ่องสอน	R_341003
4.	สมโภชน์ ศรีโกสามาตร (มหิดล)	จากโป่งถึงสัตว์ป่า จากอนุรักษ์สัตว์ป่าสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากรัฐสู่ประชาชน: กรณีศึกษาใน จ. แม่ฮ่องสอน	R_341015
5.	จิตราพรรณ พิสิก (มก.)	การสำรวจกล้วยไม้ป่าและวิจัยเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขต อ. เมือง และ อ. ปางมะผ้า จ. แม่ฮ่องสอน	R_341001
6.	สุนม มาสุชน (มก.)	ความหลากหลายของเฟิร์นในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จ. แม่ฮ่องสอน	R_341005
7.	อมรพันธุ์ นิมานันท์ (มส.)	การประสานงานเพื่อการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ จ. แม่ฮ่องสอน	R_341014
8.	อภิรัตน์ เอี่ยมศิริ (มช.) นริทธิ์ สีตีสสุวรรณ	การประเมินความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน จ. แม่ฮ่องสอน	T_541095

กลุ่ม 8: ชุดโครงการ “ทองผาภูมิตะวันออก”

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาฯ)	รูปแบบความหลากหลายและความสัมพันธ์กับถิ่นที่อยู่อาศัยของชุมชนหอยทากกบบริเวณป่าทองผาภูมิ	R_244006
2.	อังศุมลย์ จันทราปัติย์ (มก.)	ความหลากหลายของไรบริเวณหน้าดิน ในสภาพป่าธรรมชาติและป่าถูกรบกวน อ. ทองผาภูมิ	R_144020
3.	อังศุมลย์ จันทราปัติย์ (มก.)	การใช้ประโยชน์สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากรากไม้ในป่า เขต อ. ทองผาภูมิ เพื่อใช้กำจัดศัตรูพืช	R_644002
4.	นฤมล แสงประดับ (มช.)	ความหลากหลายของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังหน้าดิน ในลำธารอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ จ. กาญจนบุรี	R_144021
5.	จริยา เล็กประยูร (จุฬาฯ)	ความหลากหลายของแมลงมวนที่อาศัยในแหล่งน้ำบริเวณพื้นที่ป่าทองผาภูมิ	R_144018

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
6.	จริยา จันทรไพแสง (มก.)	ความหลากหลายของ Stoneflies (Order Plecoptera) แมลงปอ (Order Odonata) และริ้นดำ (Family Simuliidae, Oder Diptera) ในเขตป่าทองผาภูมิ	R_144019
7.	F.William. Beamish (มบ.)	แบบแผนของชุมชนของปลากับถิ่นที่อยู่อาศัยและการแตกแขนงชนิดใหม่ของปลา	R_244008
8.	วิเชษฐ์ คนชื้อ (จุฬาฯ)	ความหลากหลายของชนิดและนิเวศวิทยาประชากรของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานในถิ่นที่อยู่อาศัยธรรมชาติและที่ถูกรบกวน พื้นที่โครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช	R_144017
9.	ทวีศักดิ์ บุญเกิด (จุฬาฯ)	ความหลากหลายและนิเวศวิทยาของเทอริโดไฟต์ในป่าธรรมชาติและป่าที่ถูกรบกวนในพื้นที่ทองผาภูมิตะวันตก	R_144024
10.	ปริญญาญช ธรรมาศ (จุฬาฯ)	พรรณไม้ที่มีระบบท่อลำเลียงบริเวณในพรุพื้นที่ อ. ทองผาภูมิ ฝั่งตะวันตก จ. กาญจนบุรี	R_144023
11.	โสพล ศิริไสย์ (มหิดล)	โครงการพัฒนาประชาคมท้องถิ่นในเขต อ. ทองผาภูมิ และ อ. สังขละบุรี จ. กาญจนบุรี	R_344002
12.	สุทรินี จิตมณี (มช.) ชิตชล ผลารักษ์	ความหลากหลายของแมลงพื้นห้องน้ำในโครงการทองผาภูมิ	T_544039
13.	สุทธวรรณ สุพรรณ (มช.) ยุวดี พีรพรพิศาล	ความหลากหลายของสาหร่ายขนาดใหญ่และไดอะตอมพื้นห้องน้ำในโครงการทองผาภูมิ 72 พรรษา อ. ทองผาภูมิ	T_544040

กลุ่ม 9: ชุดโครงการ “ความร่วมมือกับประเทศฝรั่งเศส (ENRS)”

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	สมศักดิ์ ปัญหา (จุฬาฯ)	Biodiversity and Paleoenvironments of Cenozoic Faunas and Floras of Thailand.	R_144026
2.	วราวุธ สุธีธร (กทช.)	The Evolution of Mesozoic Biodiversity in Thailand.	R_144025
3.	พรพิมล รงคันพรัตน์ (มหิดล)	Molecular Ecology of Malaria Parasite (<i>Plasmodium falciparum</i> and <i>P.vivax</i>) populations and Their Vector Specificity in Thailand.	R_244007
4.	ปัทมาภรณ์ กฤตยพงษ์ (มหิดล)	Diversity, Distribution and Coevolution of <i>Wolbachia</i> Endosymbionts of Crustaceans.	R_144027
5.	จงพันธ์ จงรักภุมณี (มทส.)	Paleogeography of Permian Plants from Thailand: Implication for Plate Tectonics and Paleoclimate through Comparisons with Marine Faunal Data.	R_144028

กลุ่ม 10: นโยบายการบริหารจัดการ

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	สุทัศน์ ศรีวิวัฒนพงศ์ (ศษ.)	การเตรียมการจัดตั้งศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพ	R_740006
2.	มาลี สุวรรณอรรถ (สวิตา)	โครงการการจัดตั้งศูนย์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย	R_741002
3.	เลอสรวิ ชนสุกาญจน์ (สทปจ.)	โครงการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพที่ยั่งยืน : การเข้าถึงทรัพยากรและการแบ่งปันผลประโยชน์	R_741001
4.	สุวารีย์ ศรีปุณะ (มหิดล) ภัทรบุรณธ์ พิชญ์ไพบุลย์	การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ	T_543040*
5.	เจริญ คัมภีร์ภาพ (EUR) Peter Malanczuk	The Bundles of Sui Generis System : The Case Study of Thailand	T_541010*
6.	มรกต ดันดีเจริญ (ศษ.)	โครงการเตรียมการจัดตั้งหน่วยเก็บรักษาสายพันธุ์จุลินทรีย์แห่งชาติ	R_739001
7.	วันชัย โพธาเจริญ (ศษ.)	เครือข่ายศูนย์เก็บรักษาจุลินทรีย์แห่งประเทศไทย	R_744001
8.	เกษม คุณประดิษฐ์ (มหิดล)	การศึกษาสถานภาพความหลากหลายชีวภาพในดินในประเทศไทย	R_744002
9.	สิตานนท์ เจษฎาพิพัฒน์ (สสท.)	การบริหารเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนด้านความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย	R_441010

กลุ่ม 11: ฐานข้อมูลและสารสนเทศ

ลำดับ	หัวหน้าโครงการ	ชื่อโครงการ	รหัสโครงการ
1.	วสันต์ จันทราทิตย์ (มหิดล)	การจัดตั้ง Web site และสร้าง Home Page ของโครงการ BRT	R_441003
2.	กัณฑ์ชัย บุญประกอบ (มร.)	การจัดทำบัญชีและฐานข้อมูลไลเคนเพื่อการค้นคว้า	R_444002
3.	จุลเดช อร่ามศรี (ศษ.)	การจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับรายงานโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง "การเก็บรวบรวมและจำแนกสายพันธุ์ไลเคน ในเขตป่าภูตืนสวนทราย อ. นาแห้ว จ. เลย" บนที่กึ่งลงใน CD-ROM	R_440001
4.	พวงเพ็ญ ศิริรักษ์ (มอ.)	การจัดหาตัวอย่างแมลงกลุ่มผีเสื้อสำหรับพิพิธภัณฑ์สถานธรรมชาติวิทยาภาคใต้	R_442003
5.	วิลาวัลย์ จรรย์ยานนท์ (สรภ.)	การจัดสวนพฤกษศาสตร์สถาบันราชภัฏ 36 แห่ง	R_442004
6.	มรกต ดันติเจริญ (ศษ.)	การแปลตำรายาสมุนไพรจากหมอชาวบ้าน	R_442005
7.	Tim Flegel (มหิดล)	การสำรวจเห็ด (Macroscopic Fungi) ในประเทศไทย และการจัดทำคู่มือสำรวจเห็ดภาคสนาม	R_439001
8.	Tim Flegel (มหิดล)	การเก็บรักษาคุณภาพ และจัดทำฐานข้อมูล Fungal Herbarium ครั้งที่ I	R_442001
9.	Tim Flegel (มหิดล)	การเก็บรักษาคุณภาพ และจัดทำฐานข้อมูล Fungal Herbarium ครั้งที่ II	R_442006
10.	สมศักดิ์ ปัญญา (จุฬาฯ)	สนับสนุนการพิมพ์ผลงานวิจัยลงใน Malacological Review, Supplement 8 เรื่อง "The Micro Land Snails of Thailand and Some Parts of Malaysia and Vietnam"	R_443001
11.	นิตยา วงษ์สวัสดิ์ (SNF)	การจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "คู่มือการทำวิจัยสัตว์ป่าภาคสนาม"	R_439002
12.	ธวัชชัย รัตนชลศ (มช.)	การจัดเตรียมต้นฉบับหนังสือ "รายชื่อวัชพืชที่มีรายงานพบในประเทศไทย ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539"	R_439004
13.	ธวัชชัย รัตนชลศ (มช.)	การจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "รายชื่อวัชพืชที่มีรายงานพบในประเทศไทย ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539"	R_439008
14.	พีไล พูนสวัสดิ์ (มหิดล)	โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "Proceedings of the 2 nd Hornbill Workshop"	R_441004
15.	เยาวลักษณ์ ชัยมณี (กทธ.)	โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "Plio-Pleistocene Rodents of Thailand"	R_441005
16.	Stephen Elliott (มช.) J. F. Maxwell	โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "The Flora of Doi Suthep"	R_441002
17.	Kees C. Swennen (c/o มอ.)	โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุด Thai Study in Biodiversity "The Molluscs of the Southern Gulf of Thailand"	R_442002
18.	ยศ สันตสมบัติ (มช.)	โครงการจัดพิมพ์หนังสือ "การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการจัดการทรัพยากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน"	R_444001

อธิบายคำย่อ

กทอ.	กรมทรัพยากรธรณี	รภ. พท.	สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
กป.	กรมประมง	รร. กพ.	โรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ จ. สงขลา
กปม.	กรมป่าไม้	รร. กว.	โรงเรียนโกสัมพีนวิทยา จ. กำแพงเพชร
เกริก	มหาวิทยาลัยเกริก	รร. ตทว.	โรงเรียนดอนหว่าววิทยา จ. นครราชสีมา
โกโก้	ชมรมอนุรักษ์โกโก้	รร. นก.	โรงเรียนศรีหนองขาว จ. ชอนแก่น
คปต.	เครือข่ายป่าชุมชนภาคใต้	วก.	กรมวิชาการเกษตร
คฟอ.	โครงการความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอันดามัน	วท.	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
จุฬาฯ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	วลสย.	โครงการส่งเสริมเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ
บูรพา	มหาวิทยาลัยบูรพา	ศษ.	ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
พชส.	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม	ศอ.	กระทรวงศึกษาธิการ
มก.	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ศป.น.	ศูนย์ประสานงานประชาคมจังหวัดน่าน
มช.	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	สจล.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
มจ.	มหาวิทยาลัยแม่โจ้		เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
มจร.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	สชท.	สถาบันวิจัยชีววิทยาและประมงทะเล จ. ภูเก็ต
สจล.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง	สทปจ.	สถาบันทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
มช.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มทส.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	สวภ.	สภาสถาบันราชภัฏ
มน.	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	สวิตา	มูลนิธิสวิตา
มมบ.	มูลนิธิหมู่บ้าน	สท.	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
มมส.	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อสพ.	องค์การสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
มร.	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ACED	สมาคมสร้างสรรค์ชีวิตและสิ่งแวดล้อม
มศ.	มหาวิทยาลัยศิลปากร	AGRECO	โครงการพัฒนาระบบนิเวศเกษตรและอนุรักษ์พันธุพืช
มส.	สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	AIT	สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
มหิดล	มหาวิทยาลัยมหิดล	BIOTHAI	เครือข่ายสิทธิภูมิปัญญาไทย
มอ.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	EUR	Erasmus University, Rotterdam
มชน.	มูลนิธิอีกเมืองน่าน	LARTC	สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง
ยต.	กลุ่มยากับตา	NET	NET Foundation (มูลนิธิพัฒนาอีสาน)
รชพ.	มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์	RECOFTC	ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชน
รภ. ชม.	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่		แห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
รภ. ชร.	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	SNF	มูลนิธิสิบบนาคะเสถียร
รภ. นม.	สถาบันราชภัฏนครราชสีมา	UMN	University of Minnesota, USA
รภ. นศ.	สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช	UVIC	University of Victoria, Canada
รภ. พช.	สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์	WFT	มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย
รภ. สฎ.	สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี		ในพระบรมราชูปถัมภ์
รภ. อด.	สถาบันราชภัฏอุดรธานี		
รภ. อด.	สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์		

ฝ่ายเลขานุการโครงการ BRG

1. ศ. วิสุทธิ์	ใบไม้
2. นางรังสิมา	ต้นทเลขา
3. นางสาวฤดี	รอดรุ่งเรือง
4. นางสาวกมลวรรณ	เอี่ยมกุล
5. นางสาวแสงดาว	ปิยศทิพย์
6. นางสาวสุกัญญา	ประกอบธรรม
7. นางสาวจารุ	ชุมโรย
8. นางสาวสุกัญญา	เพชรเล็ก
9. นางสาวยาริหน	โสะตา

โครงการ BRT ก้าวไกล

สนับสนุนงานวิจัย แหล่งองค์ความรู้ใหม่

เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อม

BRT

The Thai Response to Biodiversity

โครงการ BRT ก้าวไกล สืบค้นฐานงานวิจัย
แหล่งองค์ความรู้ใหม่ เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย
ใส่ใจปัญหาสิ่งแวดล้อม